

Kronika

***města
Dobrušky***

za rok 2018

Obsah kroniky

1. <i>Nejdůležitější události v životě města</i>	1
2. <i>Hlavní celoměstské akce</i>	3
3. <i>Hospodářský život, sociální a správní záležitosti</i>	7
4. <i>Kulturní dění</i>	12
5. <i>Školství</i>	26
6. <i>Církev</i>	37
7. <i>Spolky a spolkový život</i>	40
8. <i>Sportovní život</i>	45
9. <i>Zajímavosti ze života a minulosti města</i>	55

1. Nejdůležitější události v životě města

Komunální volby

V řádném termínu v pátek 5. a v sobotu 6. října proběhly komunální volby. V Dobrušce se jich ve dvanácti volebních okrscích zúčastnilo 3 167 občanů, tj. 58,03 % oprávněných voličů, kteří odevzdali 44 594 hlasy. O zastupitelské posty se ucházelo celkem devět politických subjektů: Občanská demokratická strana, TOP 09, KDU – ČSL, SNK – Veřejnost pro všestranný rozvoj Dobrušky, ČSSD, ANO 2011, KSČM, Naše Dobruška a Česká pirátská strana. Do zastupitelstva se nedostal žádný z kandidátů ČSSD a KSČM. Nejúspěšnější bylo volební uskupení SNK – Veřejnost pro všestranný rozvoj Dobrušky (18 206 hlasů, tj. 40,83 % ze všech odevzdaných hlasů, což představovalo sedm mandátů v zastupitelstvu). Následovaly Naše Dobruška (5 352 – 12 %, dva mandáty), ANO 2011 (4 735 – 10,62 %, dva mandáty), ODS (4 104 – 9,2 %, jeden mandát), KDU – ČSL (3 269 – 7,33 %, jeden mandát), Česká pirátská strana (2 955 – 5,81 %, jeden mandát) a TOP 09 (2 590 – 5,81 %, jeden mandát).

Do zastupitelstva byli zvoleni (pořadí podle počtu hlasů): Ing. Petr Lžíčař (1814), Miroslav Sixta (1605), Pavel Štěpán (1597), Ing. Karel Brázdil, CSc. (1554), Ivan Koláčný (1393), Bc. Martina Rašková (1119), Miroslav Novák (1055), Ing. Petr Poláček (814), Petr Sadovský (795), Ing. Mgr. Petr Tojnar (681), Blanka Čiháčková (653), PharmDr. Jiří Gregor, Ph.D. (537), Josef Málek (472), Ing. arch. Oldřich Bittner (463) a Lukáš Frýželka (447).

Na ustavujícím zasedání, které se konalo dne 5. listopadu, byl starostou města zvolen Ing. Petr Lžíčař, uvolněným místostarostou Miroslav Sixta a neuvolněným místostarostou Petr Sadovský. Dalšími členy rady byli zvoleni Ing. arch. Oldřich Bittner a Ivan Koláčný.

Na ustavujícím zasedání zvolili zastupitelé rovněž členy finančního a kontrolních výborů. Členy finančního výboru byli zvoleni Ing. Karel Brázdil, CSc. (předseda výboru), Blanka Čiháčková a Miroslav Novák, členy kontrolního výboru PharmDr. Jiří Gregor, Ph.D. (předseda), Lukáš Frýželka a Pavel Štěpán. Řízením městské policie byl pověřen místostarosta Petr Sadovský.

Ocenění přínosu k rozvoji Dobrušky

Ve čtvrtek 4. října se ve velkém sále Společenského centra-Kina 70 uskutečnil již tradiční slavnostní večer, na kterém byli oceněni dobrušští občané, kteří se významně podíleli na rozvoji města.

Zlatou medaili *Za rozvoj města Dobrušky* dostal *Jozef Dohnanský* za zásluhy o rozvoj města Dobrušky v oblasti veřejné správy a divadla. Po svobodných volbách do obnoveného městského zastupitelstva byl zvolen místostarostou města. Povinnosti, vyplývající z této funkce, vždy plnil s mimořádnou pečlivostí a odpovědností. V době nepřítomnosti starosty vedl veškerou činnost. Tehdy také prokázal mimořádné organizační schopnosti, když dokázal

řídít život a obnovu města po ničivé povodni v roce 1998. Kromě toho také dlouhá léta aktivně působil v dobrušském spolku divadelních ochotníků F. A. Šubert. V mnoha hrách vytvořil celou řadu úspěšných rolí a podílel se i na organizační činnosti ochotnického spolku.

Vladimír Otakar Jelínek byl oceněn bronzovým stupněm medaile *Za zásluhy o rozvoj města Dobrušky* v oblasti kultury. Pedagog Základní umělecké školy v Dobrušce (učil hru na trombón, trubku a elektronické klávesové nástroje) a vedl varhanní třídu ZUŠ Dobruška. Působí jako ředitel kůru pražského kostela sv. Josefa a varhaník pražského Svatojakubského sboru a často koncertuje v České republice i zahraničí. Spolupracuje s několika soubory, např. Vysokoškolským uměleckým souborem a Komorním orchestrem Akademie. Komponoval hudbu k nezvučeným filmovým snímkům a divadelním představením.

Rovněž bronzovou medailí *Za zásluhy o rozvoj města Dobrušky* byl oceněn *Ing. Petr Pavel Poláček*, především za dlouholeté vedení skautského střediska. Je jedním ze spoluzakladatelů a obnovitelů skautského hnutí v Dobrušce. Do skautské práce se zapojil bezprostředně po sametové revoluci a dlouhá léta stál v čele dobrušského Junáka. Vedl letní tábory a organizoval i pravidelnou činnost dobrušských skautů – junáků. Patří k předním osobnostem dobrušského skautingu. Pod jeho vedením se učilo pravidlům skautského života a zejména skautským morálním zásadám několik generací dobrušské mládeže.

Zastupitelé Dobrušky navrhli na udělení stříbrné medaile *Za zásluhy o rozvoj města Dobrušky* v oblasti divadla a kultury PhDr. Zdeňka Zahradníka, který poděkoval, ale ocenění nepřevzal.

Celý slavnostní večer, v němž účinkovaly i dobrušské amatérské soubory *Vlasta* a taneční skupiny *D-rush* Domu dětí a mládeže a základní umělecké školy, velmi profesionálně moderoval Dušan Vančura, který také se svým souborem vystoupil ve druhé části programu.

Výročí Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce

První útvary československé armády se v Dobrušce objevily již ve třicátých letech dvacátého století v souvislosti s vysunováním vojenských útvarů do pohraničních oblastí. Přítomnost vojsk byla spojena s rostoucím nebezpečím ohrožení naší země ze strany nacistického Německa. Nejdříve zde působilo posádkové velitelství a Dobruška byla posádkovým městem pro I. prapor pěšího pluku 4 „Prokopa Holého“. V letech 1936 až 1938 byly pro potřeby armády v Dobrušce postaveny kasárny. Po Mnichovské zradě do nich byl převezen vojenský materiál z opevnění v Orlických horách. V průběhu 2. světové války byl areál kasáren využíván říšskoněmeckou armádou. Československá armáda se do Dobrušky vrátila v září 1945, od kdy zde působil 3. prapor 1. spojovacího pluku. V dobrušské posádce však prapor setrval pouze tři roky, než se přestěhoval do Kadaně. Od roku 1946 v kasárnách sídlil okresní národní výbor a později i lidový soud s vězením.

V roce, který se nesl ve znamení 100. výročí naší novodobé státnosti, nešlo opomenout fakt, že dnešní geografická služba Armády České republiky (AČR) byla založena jen několik dní po vzniku Československa. Ve dnech 23. a 24. května 2018 jsme si v Dobrušce tyto události, stejně jako roli a úkoly vojenských geografů v průběhu uplynulých desetiletí, znovu připomněli. Součástí oficiálních oslav bylo i několik let připravované slavnostní otevření stálé expozice *Vojenská geografie* vlastivědného muzea Dobruška.

Nicméně jen o několik týdnů později, dne 1. července 2018, uplynulo přesně 15 let od chvíle, kdy ve struktuře AČR vzniklo nové – svého druhu ojedinělé – vojenské zařízení pro geografické, hydrometeorologické a polygrafické zabezpečení rezortu Ministerstva obrany – Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad (VGHMÚř). Jde o milník, který má ve stoleté historii geografické služby AČR svou logiku a je spojen mimo jiné i se zrušením dobrušského Vojenského topografického ústavu, který je pro mnohé místní obyvatele stále synonymem pro dnešní úřad. Pro Dobrušku šlo tedy o výročí významné. Přesto, nebo možná právě proto, že úřad – na rozdíl od již zmíněného Vojenského topografického ústavu – není

zdaleka spojen jen s naším městem, ale jeho pracoviště se nacházejí i v dalších lokalitách Čech a Moravy.

Vývoj počtu obyvatel města

Stejně jako v předchozích letech, i v roce 2018 se počet obyvatel Dobrušky snížil, čímž pokračoval dlouholetý trend, způsobený zejména odstěhováním. Na konci roku 2018 žilo ve městě a okrajových částech 6 649 obyvatel, z toho 3 244 mužů a 3 405 žen. Samotné město Dobruška mělo 5438 stálých obyvatel, Pulice 392, Křovice 223, Domašín 216, Spáleníště 141, Mělčany 92, Chábory 74 a Běstviny 73. Z celkového počtu je 1005 obyvatel předproduktivního věku, 4 154 věku produktivního a 1 490 poproduktivního.

Na konci roku 2017 zde žilo 6 663 lidí, tedy o 25 více. V roce 2018 se narodilo 46 dětí, zemřelo 58 občanů, přistěhovalo se 148 a odstěhovalo 161 lidí. Celkový úbytek obyvatel v roce 2017 tedy činil 25 lidí.

Svateb bylo v roce 2018 celkem 27, z toho 8 církevních. V Dobrušce jich bylo 19, v Bohdašíně 1, v Bystrém 3, v Bačetíně 2 a Dobré mělo 1 obřad. Jeden snoubenec byl Bulhar a jedna nevěsta Slovenka. Přivítaných občánek bylo 28. Vítání proběhlo dvakrát, 8. června a pak 19. října, v malém sále kina.

Uprostřed listopadu oslavili diamantovou svatbu manželé Mejstší z Dobrušky. Vzali se před šedesáti lety v budově tehdejšího okresního úřadu v Dobrušce (v dnešním studijním středisku Univerzity Karlovy, kterou letos město Dobruška koupilo). Paní Olga Ulrychová z Rovného se dne 15. listopadu 1968 provdala za Karla Mejtského z Nového Města u Chlumce nad Cidlinou. Po svatbě se natrvalo usadili v Dobrušce.

František Nagy obdržel čestné občanství maďarského partnerského města Ábrahámhegy

Přátelství mezi Dobruškou a maďarským městem Ábrahámhegy na břehu Balatonu stojí na pevných základech, které byly oficiálně stvrzeny už v roce 2001. Zástupci obou měst se navštěvují několikrát do roka, organizují se výstavy, hudební vystoupení a samozřejmě také poznávání obou regionů. Od úplného prvopočátku až do současnosti je nedílnou součástí vzájemného partnerství bývalý tajemník městského úřadu, později dobušský zastupitel, František Nagy. K rozvoji partnerských styků přispívá nejen perfektní znalostí maďarštiny, ale i svým působením na kulturním poli.

Ve čtvrtek 6. prosince v podvečer v reprezentačních prostorách renesanční radnice mu předal starosta maďarského Ábrahámhegy Zsolt Vella titul čestného občana maďarského Ábrahámhegy. Na diplomu, který František Nagy spolu s bronzovou plaketou obdržel, je uvedeno, že si vynikající významnou prací ve městě Ábrahámhegy získal uznání, neboť přispěl a nadále přispívá k prezentaci dobrého jména a zvyšování popularity města, že zasluhuje uznání za obohacování národních a místních tradic a také, že se mu pro příkladně lidský a morální postoj dostává všeobecné úcty a vážnosti. „Je to ocenění třicetileté činnosti a spolupráce s Maďarskem,“ řekl nový čestný občan Ábrahámhegy, jenž přátelské vztahy v této zemi začal budovat ještě jako voják z povolání. Čestné občanství maďarského města považuje za závazek i do budoucna.

2. Hlavní celoměstské akce

Oslavy výročí vítězství nad fašismem a Dne veteránů

Vedoucí představitelé města ve spolupráci s dobušským Vojenským geografickým a hydrometeorologickým úřadem položili v pátek 4. května v 10 hodin věnce k uctění památky dobušských obětí nacismu. Letošní slavnost proběhla poněkud netradičně. Obvyklé politické projevy nahradilo vystoupení žáků a studentů dobušských základních a středních škol.

Den veteránů byl opět ve znamení vzpomínky na padlé vojáky, k jejichž památníkům a pamětním deskám byly položeny kytice a věnce. Letos mu však předcházela ještě jedna akce, tentokrát netradiční. Na počest Miroslava Štandery, brigádního generála letectva a čestného občana Dobrušky, byla na domě čp. 434 ve Svatodušské ulici odhalena pamětní deska. Válečný hrdina ve Špejcharu strávil dětství. Na východ Čech se rád vracel za příbuznými, přáteli a kamarády. Navzdory řadě udělených poct a vyznamenání zůstal skromným člověkem, který miloval létání. Právě takového ho představila i výstava ve Společenském centru-Kině 70. Poctu brigádnímu generálovi vzdala řada významných hostů v čele s kolegou z válečných bojů generálmajorem Emilem Bočkem. Společně s generálovou dcerou Miroslavou Vojtovou odhalili pamětní desku z dílny sochaře Petra Kolářského.

Dobrušská pouť

Od pátku 25. do neděle 27. května se uskutečnil další ročník obnovené tradiční akce – dobrušské pouti, která zaplnila náměstí F. L. Věka a Opočenskou ulici. Stánky a nejrůznější atrakce opět přilákaly dostatečné množství návštěvníků, k čemuž přispělo i příznivé počasí. Organizátoři připravili rovněž doprovodný kulturní program, ve kterém vystoupily taneční skupiny D-Rush a Melounci z dobrušského Domu dětí a mládeže, na něž navázaly koncerty populárních zpěvaček Olgy Lounové a Petry Janů.

Den bezpečnostních a záchranných složek integrovaného záchranného systému

V pátek dne 1. června 2018 uspořádalo město Dobruška a Nadační fond na podporu bezpečnosti a volnočasových aktivit na náměstí F. L. Věka v pořadí již desátý ročník akce s názvem *Den bezpečnostních a záchranných složek integrovaného záchranného systému*. Tento jubilejní desátý ročník proběhl při příležitosti Mezinárodního dne dětí a byl pořádán pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje PhDr. Jiřího Štěpána, Ph.D., který se také osobně spolu se starostou města Ing. Petrem Lžíčarem a mnoha dalšími významnými hosty zúčastnil i jeho slavnostního zahájení. Setkání záchranářů a bezpečnostních sil přilákalo na náměstí F. L. Věka téměř 1500 návštěvníků, kteří za krásného slunečného počasí obdivovali nevšední techniku a účastnili se i bohatého doprovodného programu. Pro lepší komfort přihlížejících byla u historické radnice umístěna velká LED obrazovka, která umožnila sledovat probíhající dynamické ukázky z blízka.

Desátý ročník byl zaměřen zejména na prezentaci techniky, která se používá při odstraňování následků ničivých povodní. V roce 2018 uplynulo již 20 let, kdy rozsáhlé povodně na Dobrušsku způsobily přírodní katastrofu, která v novodobých dějinách regionu nemá obdoby. Z tohoto důvodu záchranný útvar HZS Zbiroh přivezl do Dobrušky těžkou techniku, která se používá pro zvládání povodní v současné době. Kromě moderní techniky Armády ČR, Policie ČR, Celního úřadu ČR a řady dalších záchranných složek bylo k vidění např. vozidlo Škoda Kodiak v řezu od společnosti Škoda Auto, a.s., speciálně upravený dopravní automobil Ford Tranzit pro hasičské účely od společnosti Auto Trutnov, s.r.o., nebo stánek BESIP se simulátorem nárazu. Velký ohlas měla také autogramiáda s Janem Kopeckým, mistrem světa s rallyovým sportu kategorie WRC 2, z týmu Motorsport. Nechyběl ani tradiční přelet vojenských stíhačů nebo exhibiční vystoupení jednotky Čestné stráže Armády ČR Posádkového velitelství Praha se zbraněmi. Zaslouženou pozornost vyvolalo i profesionální vystoupení kynologů, jízdní policie nebo ukázka vojenských RC modelů techniky v měřítku 1:7. Děti z hasičské přípravky SDH Záhornice a DHZ Šamorín předvedly požární útok.

V prostorách Společenského centra - KINA 70 proběhla pod záštitou ministryně obrany Karly Šlechtové tematická výstava fotografií z vojenských misí Armády ČR s názvem *Ten druhý život* a výstava 150 hasičských modelů sběratele Milana Kolena z Dobrušky. Před budovou Společenského centra - Kina 70 pak zejména pro malé děti probíhala soutěž o

překonání nafukovací překážkové dráhy. Velice zdařilý celodenní program zpestřil svým vystoupením kouzelník DJ Lukíno z Opočna a Matěj Kodeš z Prahy se svou bublinovou show.

Koncert hudební skupiny Maxim Turbulenc byl pak pomyslnou třešničkou na dortu této akce, která si právem získala své renomé v celém Královéhradeckém kraji.

Mezinárodní hudební festival F. L. Věka

Osmý ročník Mezinárodního hudebního festivalu F. L. Věka, který proběhl od 16. září do 28. října a zahrnoval osm koncertů, byl v mnohém přelomový. Novým, unikátním koncertním prostorem, návštěvností, oslavou 100 let vzniku Československa, pořádajícím spolkem. Festival má nového pořadatele. Společně s partnery festivalu založili jeho organizátoři Spolek F. L. Věka, jehož cílem bude nejen pořádat Festival F. L. Věka a šířit myšlenky F. V. Heka, ale také propojovat uměleckou, společenskou i podnikatelskou sféru regionu. Výkonným ředitelem spolku se stal Ing. Ladislav Horčíčka, majitel firmy Servisbal. V dozorčí radě usedl mimo jiné Ing. Petr Lžíčař, starosta Dobrušky, a město Dobruška se stalo členem spolku jako právnická osoba.

Festival byl zahájen koncertem českého chlapeckého sboru Boni pueri a Komorní filharmonie Pardubice v kostele sv. Václava. Hned druhý koncert se však konal v prostředí naprosto netradičním, v tovární hale firmy Koenig & Bauer Grafitec. Účinkoval Symfonický orchestr Českého rozhlasu s dirigentem Markem Šedivým a jako sólista vystoupil violoncellista Emil Rovner. Experiment byl velmi úspěšný a díky pochopení a vstřícnosti firmy Koenig & Bauer Grafitec bude možné jejich prostory využít pro koncerty i v příštích letech.

Festival pokračoval v kostele sv. Maří Magdalény v Deštném v Orl. h., kde spolu s Jaroslavem Tůmou, který hrál na klavichord, vystoupil s uměleckým přednesem herec Josef Somr. Další koncerty se konaly opět v dobrušském kostele sv. Václava, v Kodymově Národním domě v Opočně a na zámcích v Novém Městě nad Metují a v Kvasinách. Závěr festivalu patřil vystoupení Chancon Trio CouCou ve velkém sále Společenského centra-Kina 70 v Dobrušce.

Lípa svobody

Na Šubertově náměstí byla po devadesáti devíti letech opětovně slavnostně zasazena lípa svobody. V den stého výročí založení samostatné Československé republiky zahájil kulturní program koncert ženského pěveckého sboru Vlasta v synagoze.

Vlastní slavnostní akt na náměstí předznamenaly fanfáry v podání členů Dobrušského žesťového sdružení. „Vlastičky“ po projevu starosty Petra Lžíčaře zazpívaly českou a slovenskou hymnu. Mladému stromku požehnal farář Alois Šeliga.

Dobrušské lípy svobody mají svou dlouhou historii. Okrašlovací spolek spolu se členy Sokola a vedením obou tehdejších škol pořádal v úterý 28. října 1919 na tehdejší Malém dnes Šubertově náměstí slavnost lípy svobody. Na tuto slavnost přijel hlavní řečník dokonce až z Prahy. Velká oslava desátého výročí vzniku samostatné Československé republiky začínala před budovou tehdejší pošty, kde dnes sídlí vlastivědné muzeum. Stalo se tak proto, že před ní rostla lípa svobody zhruba v místech nynější fontánky. U této lípy se pokládaly věnce a pěvecký sbor Dobroš tu pěl píseň Kristus – Oráč od Karla Dostála – Lutinova („Orám, orám, orám od západu k zorám. Orám, orám, orám v srdci dolům horám. Od zor do západu orám do úpadu, nohy rozedrány, ruce rudé rány...“).

Poslední a nejvelkolepější oslava před první lípou svobody se uskutečnila v sobotu 28. října 1933. Občané Dobrušky si tehdy v období velké hospodářské krize a v roce nástupu nacistů k moci v sousedním Německu připomínali patnácté narozeniny Československé

republiky. Ve smutném roce se u lípy pokládal věnec a šlo se odtud dále na hlavní náměstí, kde oslava vyvrcholila projevem tehdejšího starosty města, továrníka Josefa Vaňka.

Bohužel v roce 1934 mladá lípa stojící na Malém náměstí uschla. Místo pro její nástupkyni bylo vybráno v tehdy novém parčíku u vlakového nádraží. Zasazena byla v neděli 28. října 1934 a roste u nádraží dodnes. Při příležitosti vzniku samostatného státu Čechů a Slováků byly v Dobrušce slavnostně vysazeny další tři výroční stromy včetně toho letošního.

V roce 1968 vyrostla lípa svobody v parčíku před střední průmyslovou školou. Zápis ze skautské kroniky 28. října 1968 uvádí: „*Tento den je a bude historický pro Československo a jeho lid. Právě před padesáti lety vzniklo Československo. Také náš oddíl oslavil tuto událost společně s celým střediskem. Malá vzpomínka u padesátileté lípy svobody a zasazení nové před SPŠ bylo tichým projevem lásky k vlasti. Velice se nás všech dotýkalo, že právě tak významné výročí vlastně neslavíme jako národ svobodný, ale jako národ okupovaný. Přesto doufám, že až za padesát let budeme slavit (a já doufám, že slavit budeme) sté výročí Československa, že už ho budeme slavit ve vlasti SVOBODNÉ.*“

Při příležitosti 80. výročí vzniku samostatné Československé republiky (v roce 1998) vysadili v pořadí čtvrtou lípu svobody dobrušští skauti před svým střediskem v Domašínské ulici.

Vánoce

Vánoční program byl tak jako každoročně velmi pestrý a bohatý. Zahájilo jej slavnostní rozsvícení vánočního stromu na náměstí F. L. Věka v neděli podvečer 2. prosince. Dva dny nato přijel do Dobrušky pokřtít své nové knihy, věnované osobnostem filmového umění, filmový historik Dr. Pavel Taussig. Návštěvníci besedy s autorem měli možnost získat i pěkný vánoční dárek pro své blízké. V tentýž den uspořádala místní organizace KSČM již tradiční setkání s Mikulášem a čertíky v prostorách Univerzity Karlovy. K předvánoční atmosféře přispěli také žáci základní umělecké školy dvěma adventními koncerty. Hudba zazněla i na vánočním koncertu Opočanky, na vystoupení populární skupiny Javory, v Husově sboru byla uvedena Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby a v kostele sv. Václava *Drama music pastoritium* 1770 od klasicistního hudebního skladatele a dobrušského rodáka Augustina Šenkýře. Účinkovali sólisté a orchestr Národního divadla z Prahy a Dětský sbor dobrušské Základní umělecké školy.

Divadelní žánr byl v adventním čase reprezentován loutkovou pohádkou *Čertovská svatba*, kterou sehrál dobrušský soubor Svět loutek, a dětským divadelním představením *Domů* v podání dětí sboru Církve bratrské, které se uskutečnilo ve velkém sále Společenského centra-Kina 70.

Vánočním příběhem ožila v pátek 7. prosince náves v Domašíně. Předvánoční akce uspořádala i městská knihovna. V sobotu 8. prosince to bylo rodinné odpoledne a od 19. do 21. prosince *Vánoce v knihovně* pro děti i dospělé. Mnoho návštěvníků přilákal také tradiční Vánoční jarmark pořádaný vlastivědným muzeem v jídelně Sodexho.

Vánoční kulturní akce zakončilo koncertní vystoupení Zdeňka Svědíka a Gabriely Machové, doprovázené slovem Jiřího Macha, které se konalo 27. prosince v synagoze. Rok 2018 pak uzavřel rovněž již tradiční Silvestřík pro děti.

Závěr roku 2018 a první den roku 2019 patřily také sportovním akcím. Byl to již 40. ročník Silvestrovského pochodu, 22. ročník Silvestrovského běhu a nový rok otevřel 28. ročník Novoroční cyklistické vyjížďky.

3. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti

Rozpočet

Rozpočet města Dobrušky na rok 2018 schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání dne 13. prosince 2017. Schválený rozpočet příjmů činil 157.786.904 Kč, schválený rozpočet výdajů činil 214.978.904 Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako schodkový. Vyšší výdaje byly pokryty úsporou finančních prostředků z roku 2017 ve výši 57.192.000 Kč.

Během roku 2018 prováděla na základě pověření rada města část rozpočtových opatření, kterými byl upravován rozpočet. Následně s těmito úpravami bylo seznamováno zastupitelstvo při jeho pravidelných zasedáních. Konečná výše upraveného rozpočtu k 31. prosinci 2018 činila u příjmů 169.145.254 Kč a u výdajů 283.540.254 Kč. Po úpravách byl rozpočet opět schodkový se ztrátou 114.395.000 Kč.

Upravený rozpočet příjmů v roce 2018 byl splněn na 106,11 %. Skutečnost vyinkasovaných příjmů v roce 2018 činila celkem 179.481.455,27 Kč. Upravený rozpočet výdajů v roce 2018 byl splněn na 75,03 %. Skutečné výdaje byly vykázány celkem ve výši 212.753.486,37 Kč. Hospodaření města Dobrušky za rok 2018 skončilo schodkem hospodaření ve výši 33.272.031,10 Kč.

Hospodaření bylo ovlivněno nerealizováním nebo nedočerpáním některých investičních akcí, z nichž největšími jsou stavba u budoucího kruhového objezdu na komunikaci I/14 (10 mil Kč) - chodníky, VO, vodovod aj., sportovní hala v Pulické ulici (2,9 mil. Kč), komunální technika (3,1 mil. Kč), nástavba ZUŠ (5,4 mil. Kč), měřič rychlosti (2 mil. Kč) aj.

Největší investiční výdaje v roce 2018 byly: nákup budovy polikliniky za 10.700.000 Kč, nákup čp. 777 (bývalá budova univerzity) ve výši 36.000.000 Kč, investiční dotace SK Dobruška 8.128.000 Kč, technologické centrum (server vč. softwaru) 5.888.634 Kč, komunikace v Pulicích k cihelně 1.015.772 Kč, rekonstrukce Podskalí 1.068.173 Kč aj.

Vyšší výdaje na opravy a udržování v roce 2018 byly vynaloženy na následující opravy komunikací: Spáleniště 3.365.110 Kč, Trojice 1.667.693 Kč, ul. Na hřišti vč. vodovodu a kanalizace 4.605.058 Kč a ul. Nádražní vč. vodovodu 1.989.438 Kč.

Kapitálové výdaje byly nedočerpány ve výši 47 mil. Kč. Běžné výdaje byly nedočerpány ve výši 23,8 mil. Kč. Nedočerpání bylo ovlivněno také změnou účtování prosincových mezd. V roce 2018 bylo vykázáno čerpání pouze za leden – listopad. Výdaj mezd za prosinec 2018 bude vykázán nově v rozpočtu roku 2019. Od roku 2019 bude opět ve výdajích na mzdy každoročně vykazováno 12 měsíců, tj. prosinec minulého roku – listopad běžného roku. Naopak příjmy byly o 10 mil. Kč vyšší, než byl rozpočet.

Nejdůležitější stavební a investiční akce ve městě

V roce 2018 uskutečnilo město celou řadu akcí stavebního a investičního charakteru. Trvalá pozornost je věnována stavu místních komunikací, a to jak ulic a silnic, tak chodníků. Došlo k drobnějším úpravám dobrušských ulic Křovické, Čs. odboje, Čsl. armády, Malé Kostelní a Laichterovy, Na Hřišti, Spojovací a Na Poříčí. Předmětem prací byly například opravy překopů a výtluků, opravy a osazení kanalizačních vpustí, nebo opravy inženýrských sítí pod vozovkou.

Předmětem stavebních oprav byly také chodníky ve městě. Opraveny byly chodníky v ulicích Na Poříčí, v Nádražní ulici a v ulici Zd. Nejedlého. Nejen obyvatelům těchto míst, ale i všem, kdo chodí do Základní školy v Pulické ulici, na gymnázium nebo na autobusové nádraží, se po těchto rekonstrukcích chodí daleko příjemněji. Stejně tak i těm kdo procházejí ulicí Radima Drejsla, v jejíž části byly chodníky rovněž opraveny. Zahájení rekonstrukce se dočkala i jedna z posledních prašných ulic v Dobrušce, strmá ulička Podskalí spojující

Poddomí s Belvederem. Očištění a nátěry byly provedeny i na komunikaci zvláštního typu, na lávce pro pěší přes Zlatý potok u železničního mostu.

Zanedbávány nejsou ani komunikace ve sloučených obcích. Opraveny byly místní komunikace na Spáleníšti a dokončena silnice přes Trojici do Mělčan, která umožní rychlejší a bezpečnější cestu pro pěší mezi obcí Mělčany a Dobruškou, ale i lepší přístup zahrádkářů k jejich kolonii. Další upravenou komunikační plochou je manipulační plocha u dobrušského zdroje vody v Semechnicích. Nově upravena byla také autobusová zastávka v Běstvinách.

Z dalších akcí menšího rozsahu lze uvést například úpravu vstupního foyer Společenského centra-Kina 70, opravu chlórovacího zařízení u dobrušského bazénu, modernizaci a rozšíření školní družiny při Základní škole Pulická, výměnu vodovodního řádu v Nádražní a Opočenské ulici, či výměnu technologie fontány na Šubertově náměstí. V posledním případě šlo bohužel o nutnou výměnu technologie nedávno realizované fontány. Podzemní prostory s technologií fontány nebyly kvalitně odvětrány, proto došlo k jejich degradaci. Při vynucené opravě byla fontána zmodernizována a doplněna o atraktivní programovatelnou trysku nasvícenou barevnými světly. Na náměstí F. L. Věka se objevilo nově instalované pítko, které v horkých letních dnech jistě přivítají nejen obyvatelé, ale zejména turistické návštěvníci města.

Významné pro život města a jeho obyvatel je získání nového zdroje pitné vody. Úspěšný průzkumný vrt v Semechnicích byl stavebně upraven na vrtanou studnu. Voda z tohoto vrtu bude zásobovat především horní tlakové pásmo vodovodu v Dobrušce, ale i okolní místa, jako např. obec Podbřezí. Původní vrt bude využíván již jen jako záložní.

Město Dobruška získalo také několik nových nemovitostí. Královéhradecký kraj daroval Dobrušce silnici a pozemky do Mělčan. Za 10 700 000 Kč koupilo město budovu polikliniky, v níž budou nadále provozovány lékařské služby. Největší investicí byla koupě budovy od Univerzity Karlovy, která v našem městě končí své působení. Budova, která stála 36 milionů Kč, bude využita pro potřeby městského úřadu, ale i jako ubytovací zařízení. O jejím dalším případném využití bude dále ještě rozhodnuto.

Technické služby

K zajištění činností TS bylo v roce 2018 zaměstnáno celkem 26 pracovníků v trvalém pracovním poměru. Pracovní činnost na dohodu o provedení práce vykonávalo 5 osob. V průběhu roku 2018 bylo vytvořeno 7 pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací. Další 2 osoby byly zaměstnány při plnění podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací.

Drobné opravy chodníků komunikací byly prováděny vlastními pracovníky. Opravy výtluků byly prováděny studenou asfaltovou směsí. Dodavatelsky byly provedeny opravy v ulicích Pulická, Na Poříčí, Novoměstská a Mírová. V Domašíně byla provedena oprava a vyčištění kanalizačního potrubí. Významnou akcí byla oprava propadlých překopů ulic v Dobrušce a Křovicích, oprava byla prováděna dodavatelsky a náklady činily 192 tis. Kč.

V roce 2018 byly prováděny úpravy dopravního značení ve spolupráci s městskou policií a podle požadavků odboru výstavby města Dobrušky. Opravy kanálů byly prováděny vlastními silami vyjma větších oprav, které byly zajištěny dodavatelsky a provedeny v ulicích Na Poříčí, Čs. odboje a Čsl. armády. Dále byly provedeny opravy kanálů na parkovišti u bazénu, v areálu teplárny a v Domašíně.

Parkovací automaty byly pravidelně kontrolovány, prováděna jejich údržba, servis a výběr hotovosti. Provozování parkovacího automatu v roce 2018 přineslo tržby ve výši 1 026 tis. Kč.

Odpadkové koše ve městě byly vyváženy dvakrát týdně, na náměstí F. L. Věka třikrát týdně, v přilehlých obcích dvakrát týdně. Průběžně byly staré koše opravovány nebo

vyměněny za nové. Strojní čištění komunikací ve městě i v místních částech bylo prováděno samosběrným čistícím a zametacím strojem BUCHER.

Zimní údržba místních komunikací a veřejných prostranství byla prováděna na chodnicích stroji CARRARO a HOLDER. Údržba cest je prováděna vozidly BU 100, RWM a dvěma traktory s radlicí a posypem. Nakládka posypového materiálu je prováděna strojem UNC. Úklid sněhu je prováděn dvěma nakládacími stroji a kontejnerovým vozidlem LIAZ.

Sečení travnatých ploch bylo prováděno od měsíce dubna až do konce listopadu. Na sečení a úpravě travnatých ploch bylo zaměstnáno devět zaměstnanců a jeden pracovník v rámci veřejně prospěšných prací.

V roce 2018 byl prováděn ořez stromů dle plánu údržby zeleně. Kácení stromů je prováděno na základě povolení odboru životního prostředí města Dobrušky. Bylo vysazeno 16 habrů na městském stadionu a další výsadba 22 stromů po městě. Největší akcí v této oblasti v roce 2018 bylo provedení ozdravného prořezu 80 ks lip na městském hřbitově; náklady činily 85 000 Kč.

V průběhu roku se průběžně prováděly opravy a revize veřejného osvětlení vlastními pracovníky. Byly provedeny defektoskopické zkoušky 100 stožárů veřejného osvětlení a 150 stožárů bylo natřeno. V ulici Mírová – Solnická byla provedena montáž tří stožárů a montáž nových LED svítidel. V ulici Pulické byly instalovány tři nové stožáry včetně nové kabelové trasy. Dále byly prováděny revize osvětlení veřejného osvětlení a opravy elektroinstalace na domech v majetku města.

Na hřbitovech je prováděn pravidelný úklid, odvoz odpadu, sečení trávy a údržba památných hrobů. Dále jsou zajišťovány opravy osvětlení hřbitova a kostela a jsou prováděny opravy vodovodní sítě. Na hřbitově v Pulicích byla zřízena nová vrtaná studna, ze které je automaticky doplňována voda do stávající studny na hřbitově. Zprovozněním této nové studny došlo ke snížení nákladů, které vznikaly při dovážení a doplňování vody pro provoz hřbitova. Na městském hřbitově byla provedena rekonstrukce přívodu vody, odstranění budovy se sociálním zařízením a byly provedeny přípravné práce pro plánovanou přestavbu technické budovy.

Na kompostárně je shromažďován rostlinný materiál z veřejné zeleně (tráva, listí, větve) od března do konce listopadu. Následně je materiál drcen, tříděn a kompostován. V roce 2018 bylo vyprodukováno 1 300 t kompostu, který byl poskytnut občanům města Dobruška.

Dle plánu bylo vytěženo a zpracováno 597 m³ dřevní hmoty. Z toho 509 m³ činí mýtní úmyslné těžby a 88 m³ činí mýtné náhodné těžby. První zalesnění provedeno na 1,3 ha. Výchovné zásahy formou prořezávky podléhající lesnímu hospodářskému plánu proběhly na ploše 4,5 ha. Celkový příjem z prodeje dřevní hmoty činil 1 mil. Kč.

Během roku se pracovníci technických služeb podíleli na technickém zabezpečení kulturních a společenských akcí pořádaných městem. Několikrát stavěli a rozebírali pódium a zastřešení, vozili lavičky, stoly, stany a sudy na odpad, zajišťovali bezpečnost diváků a návštěvníků akcí. Instalovali a demontovali vánoční výzdobu a stavěli či káceli vánoční strom.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba je registrovanou službou v rámci poskytovatelů sociálních služeb Královéhradeckého kraje. Jejím smyslem je zajistit pomoc osobám, které se dostaly do nepříznivé životní situace z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, či ztráty soběstačnosti.

Dlouhodobým cílem služby je na základě poskytování kvalitní a cílené péče setrvání uživatelů v přirozeném prostředí, zachování jejich dosavadního způsobu života a podpora v sociálním začleňování.

Mezi hlavní krátkodobé cíle pečovatelské služby v minulém roce patřilo zejména zajištění dostupnosti terénní i ambulantní sociální služby v Dobrušce a spádových obcích, zvýšení kvality poskytované služby zlepšením vybavenosti kompenzačními pomůckami a zajištění dostatku finančních prostředků pro fungování služby. Dostupnost terénní služby a možnost pokrytí potřeb uživatelů v době, kdy byl vytížen stávající služební vůz, se podařilo zrealizovat zejména využitím dotačního programu Ministerstva práce a sociálních věcí, díky kterému získalo město Dobruška, které je zřizovatelem organizační složky pečovatelská služba, další služební vůz Dacia Logan MCV. Parametry nové dacie umožňují snadnější nástup do vozidla i výstup. Do velkého zavazadlového prostoru se například pohodlně vejde invalidní vozík.

Vybavenost služby se zvýšila nákupem nových kompenzačních pomůcek, konkrétně dalším mechanickým vozíkem, vysokým chodítkem, dalším příslušenstvím střediska osobní hygieny.

Veškeré pomůcky jsou uživatelům služby zapůjčovány zdarma po dobu, než si zajistí tyto pomůcky prostřednictvím svého obvodního lékaře. Pokud tato možnost není, jsou pomůcky podle možností zapůjčovány na dobu, po kterou je uživatel potřebuje.

V roce 2018 byla služba poskytnuta celkem 70 uživatelům. Z toho bylo 17 mužů a 53 žen.

Počet uživatelů služby - stupeň 0 - žádná závislost - 13

Počet uživatelů služby - stupeň 1 - lehká závislost - 29

Počet uživatelů služby - stupeň 2 - středně těžká závislost - 21

Počet uživatelů služby - stupeň 3 - těžká závislost - 7

Počet uživatelů služby - stupeň 4 - úplná závislost - 0

Žádná žádost nebyla odmítnuta.

Ze 70 uživatelů služby bylo 7 příjemci Pnp 3. stupně a 21 Pnp 2. stupně. U těchto uživatelů je již výrazně snížena schopnost pečovat o svou osobu. Pomoc v širším rozsahu jak časovém, tak i co se týká počtu druhů poskytovaných úkonů.

Společenskou místnost navštěvují pravidelně děti z mateřské školy s pěknými programy a se svými vystoupeními přicházejí také žáci ZŠ Opočenská.

Případní zájemci mají možnost navštívit přímo zařízení Pečovatelské služby, kde jsou podrobně informováni o možnostech poskytovaných služeb.

Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti v našem městě a regionu byla opět mimořádně nízká a patřila k nejnižším v republice. V celém okrese Rychnov nad Kněžnou činila k 31. prosinci pouze 1,31 %. Na Dobrušsku to představovalo téměř stejné číslo, tj. 1,38 %, které bylo v průběhu roku stabilní, bez výraznějších výkyvů. Nezaměstnanost klesá v letních měsících a stoupá v zimních, což je způsobeno sezónními pracemi. Nejnižší nezaměstnanost byla na sousedním Solnicku – 0,86 %. Jak je z uvedených čísel patrné, je reálná nezaměstnanost nulová, jde víceméně o jednotlivé výjimky se specifickým pracovním zaměřením a osoby, které pracovat nehodlají. V absolutních číslech to představuje na Dobrušsku 117 osob. V celém okrese Rychnov n. Kn. bylo 720 uchazečů o zaměstnání, ale zároveň se nedostává pracovníků na 2 655 volných pracovních míst, to je o 1 126 míst více, než bylo ve stejném období (tj. v prosinci) předchozího roku. Příčina je stále stejná – stále rostoucí potřeba nových pracovníků v kvasínské automobilce.

Nejvíce volných pracovních míst je v profesi pracovník montáže výroby (1 300), dále se nedostává 270 pracovníků ve strojírenství, 230 ve stavebnictví (stejný počet řidičů), ale třeba také 85 pracovníků v pohostinství, 60 ve zdravotnictví, nebo 30 prodavačů.

Vzhledem k nemožnosti pokrýt potřebu pracovníků z místních zdrojů roste počet pracovníků ze zahraničí. Počet volných pracovních míst pro cizince vzrostl na 1 940 požadovaných, což představuje téměř tři čtvrtiny všech nahlášených volných míst.

Městská policie

Do působnosti Městské policie Dobruška patří v rámci katastru města Dobruška obce: Pulice, Mělčany, Chábory, Spáleniště, Domašín, Křovice a Běstviny. Městskou policii tvořilo v roce 2018 celkem sedm strážníků. Všichni vlastní příslušná osvědčení a v souladu s právními předpisy je organizována jejich fyzická příprava a proškolení, včetně absolvování prolongačního kurzu v akreditovaném středisku a zkoušky z odborné způsobilosti před komisí Ministerstva vnitra ČR. Městskou policii Dobruška řídí starosta. Dne 5. listopadu 2018 byl na zasedání zastupitelstva města Dobrušky pověřen řízením Městské policie Dobruška místostarosta Petr Sadovský. Vrchním strážníkem je Adolf Soumar.

Stále pokračují veřejnoprávní smlouvy s městem Opočno a obcemi České Meziříčí, Králova Lhota, Přepychy, Rohenice, Pohorí, Olešnice v Orl. horách, Val a Provoz. Na základě veřejnoprávních smluv vykonávají strážníci svou činnost v těchto lokalitách v plném rozsahu jejich pravomocí. Ze strany starostů k této činnosti nebylo připomínek. Naopak toto působení Městské policie Dobruška bylo hodnoceno velice kladně. Občané těchto obcí stejně jako v předešlých letech volají hlídku Městské policie Dobruška k řešení přestupků a obrací se na ni i s žádostí o radu nebo pomoc.

Plánování služeb se řídí podle pracovního kalendáře, bezpečnostní situace v okolních městech a obcích nebo na žádost při konání kulturních a společenských akcí. Strážníci Městské policie Dobruška vykonávají službu ve dvanáctihodinových denních i nočních směnách. Noční služba je vzhledem k nízkému počtu strážníků zabezpečena pouze v pátek a v sobotu nebo při výjimečných situacích i v běžném pracovním týdnu.

V roce 2018 městská policie zajišťovala většinu kulturních a sportovních akcí konaných nejen na Dobrušsku, ale i v okolních obcích s uzavřenou veřejnoprávní smlouvou. Při každodenní činnosti spolupracovali strážníci se složkami integrovaného záchranného systému, a to především s Policií České republiky, Hasičským záchranným sborem a zdravotnickou záchrannou službou. Spolupráce probíhá také se sborem dobrovolných hasičů a různými spolky přilehlých obcí. Při zásazích těchto jednotek integrovaného záchranného systému zabezpečují strážníci uzávěry silničního provozu, zákaz vstupu do určených míst, kontaktují dotčené majitele majetku zasažených objektů po ukončení zásahu a plní další nezbytné úkony dle pokynu velitele zásahu. Spolupráce se záchrannou zdravotní službou spočívá v ověřování některých případů žádostí o příjezd záchranné služby. V dalších případech je požadována přítomnost strážníků při ošetřování agresivních pacientů nebo pacientů, kteří jsou pod vlivem alkoholu.

Strážníci také velice úzce spolupracovali i s ostatními odbory při Městském úřadu Dobruška a dalšími organizacemi. Obzvláště s pracovníky OSPOD, pracovníky odboru dopravy a správy vnitřních věcí, pracovníky technických služeb. Spolupráce s těmito složkami je stále na dobré úrovni.

Na místě bylo projednáno 661 přestupků, z toho pouze jeden řešen napomenutím, v 660 ostatních byly uloženy pokuty v celkové výši 225780,- Kč. 645 přestupků se týkalo dopravy. Dalších 124 přestupků bylo předáno k řešení příslušnému správnímu orgánu. Městská policie také přijala a zabývala se 148 oznámeními od občanů.

Technické vybavení Městské policie Dobruška je na dobré úrovni. Potřeba kvalitního vybavení se však netýká pouze se spojením nějakého pachatele, který se dopouští přestupkového jednání nebo páchá trestný čin. Je zapotřebí zkvalitňovat služby i občanům a k tomu strážníci potřebují kvalitní pracovní pomůcky a odborná školení.

Městská policie provozuje celkem 20 kamer v nepřetržitém provozu. Cílem systému je monitorování veřejného prostranství s cílem zvýšení bezpečnosti občanů a jejich majetku, odhalování trestných činů a přestupků, vizuální kontrola rizikových oblastí v záběru kamer a vizuální monitorování bezpečnosti a plynulosti dopravy ve městě.

Strážníci Městské policie Dobruška se systematicky i v roce 2018 věnovali práci s dětmi v oblasti prevence kriminality a výskytu rizikového chování, jako je např. rizikové chování v dopravě, šikana, požívání alkoholu, drog a jiných návykových látek, nebezpečí hrozící v kyberprostoru (kyberšikana, netolismus, stalking), majetková kriminalita a vandalismus. Na tomto základě byli realizované preventivní programy pro mateřskou školu, ale i základní a střední školy v Dobrušce.

Dohled nad bezpečným přechodem pozemní komunikace žáků u ZŠ Fr. Kupky zabezpečují dva proškolení občané, kde se k nim několikrát v roce a v nenaplánovaném čase připojila i hlídka městské policie. Dohled nad bezpečným přechodem žáků u ZŠ Pulická vykonávají strážníci Městské policie Dobruška.

4. Kulturní dění

Nová kniha o dějinách Dobrušky

V pondělí 10. září byla v reprezentačních prostorách dobrošské radnice slavnostně představena nová kniha o dějinách našeho města, která nese název *Dobruška – příběh města*. Publikace vyplňuje mezeru v knihách o Dobrušce, kterých sice vychází relativně dostatečné množství, žádná však neshrnovala komplexně celou historii města.

V roce 1887 vydal Josef Mnohoslav Roštlapil útlou knížku *Paměti města Dobrušky a panství opočenského*, v roce 1895 vyšla kniha jeho následovníka Antonína Flesara *Popis historicko-archeologicko-statistický okresu opočenského* a v roce 1994 přehledná publikace Václava Matouše *Dějiny města Dobrušky v datech*. Skutečně souhrnné moderně zpracované dějiny města pod Orlickými horami však stále chyběly, a to až do roku 2018.

Autorský kolektiv pod vedením Jiřího Macha si vytýčil nesnadný úkol: shrnout historii města Dobrušky od prvních stop pobytu člověka na tomto území v pravěku až do současnosti.

Úvodní stať Jiřího Macha podává přehled o dobrošském dějepisectví a kronikářství a může být pro čtenáře zároveň inspirací k další četbě. Archeoložka Martina Beková využila pro kapitolu o pravěku i svých vlastních nejnovějších výzkumů, které do značné míry mění pohled na nejstarší dějiny regionu. Počátky městského osídlení popisuje Bohumír Dragoun v části *Cesta k městu*. I on využívá nejnovějších poznatků z posledních výzkumů, např. z nedávného nedestruktivního výzkumu krypt v dobrošském kostele sv. Václava.

Obdobím od středověku až po třicetiletou válku a protireformaci se ve třech kapitolách zabývá Michal Hofman, ředitel muzea v Chocni, který však pochází z našeho regionu. Na něj navazuje kapitolou o národním obrození Josef Frýda a kapitolou o vzniku občanské společnosti v 19. století mladá historička Tereza Vinterová. Počátky a rozvoj dobrošského průmyslového podnikání shrnuje Josef Ptáček. Poslední tři části knihy – *Od války k válce*, *Půlstoletí totalit* a *Na prahu třetího tisíciletí* jsou dílem Jiřího Macha. Na vzniku knihy se významnými recenzními připomínkami podílel i historik Zdeněk Zahradník.

Hlavní texty kapitol jsou na závěr doplněny zajímavostmi z daného období, medailónky některých vybraných významných osobností, hlasy doby (citacemi dobových pramenů) a připomenuty jsou i významné památky, které nám příslušné období zanechalo. Pod titulkem *Pro ty, kdo chtějí vědět víc* nechybí ani odkaz na další literaturu či prameny k příslušnému období.

Kniha je doprovázena bohatým obrazovým materiálem: najdete v ní téměř čtyři stovky fotografií, mapek a reprodukcí historických dokumentů. Kvalitní grafické zpracování celého

díla vyšlo z rukou Martina Moravce, který vytvořil grafiku i u předchozích velkých publikací o Dobrušce – *Dobruška a Dobruško – stopami minulosti*.

Autoři se snažili, aby kniha byla podána co nejpoulnějším způsobem a stala se tak přístupnou každému, kdo se zajímá o dobušskou minulost. Neobsahuje tedy např. poznámkový aparát, který by činil publikaci pro běžného čtenáře nepřehlednou.

Knihu vydalo vlastním nákladem město Dobruška a ve vysoké kvalitě vytiskla tiskárna AG TYP v Kostelci nad Orlicí.

Dobrušské televizní vysílání

Dobrušské televizní vysílání opět přinášelo kromě aktualit také obsáhlé reportáže z akcí, které se ve městě konaly. Právě obsáhlejší příspěvky oceňují zvláště senioři pokročilejšího věku, kteří se již nemohou takovýchto akcí účastnit osobně. Tematické jádro tvořily především příspěvky z kulturní oblasti a významných akcí celoměstského charakteru.

Některé reportáže z významných událostí jsou vysílány také prostřednictvím internetových stránek města, kam jsou umísťovány co možná nejdříve po jejich konání, čímž se zvyšuje jejich aktuálnost. Nenahrazují však obsáhlejší příspěvky, které lépe přibližují atmosféru a celkový průběh všech významných akcí a událostí.

Dobrušské televizní vysílání je zajišťováno firmou Heuréka, jejíž příspěvky natáčí Zdeněk Friml, a kratší aktuality jsou dílem Jana Duška. Technicky je vysílání zabezpečováno Firmou Nej tv.

Dobrušský zpravodaj

Po zásadních změnách ve vydávání *Dobrušského zpravodaje*, k nimž došlo v předchozím roce, se toto periodikum dostává do všech domácností Dobrušky i sloučených obcí. Obsahově je zaměřeno především na aktuální události ve městě, činnost městské samosprávy, kulturních a sportovních zařízení a spolkovou činnost. Obsahuje také přehled očekávaných událostí v příslušném měsíci, především v kulturní sféře. Obálka časopisu je barevná, vnitřní stránky černobílé, ale jsou doprovázeny mnoha reportážními fotografiemi. V menší míře se objevují příspěvky s historickou tematikou, pro něž je určen jednou ročně vycházející *Dobrušský vlastivědný almanach*. V roce 2018 vyšlo již jeho druhé číslo.

K personálním změnám došlo po komunálních volbách. Dosavadní šéfredaktor Miroslav Sixta byl ustavujícím zasedáním zvolen do funkce uvolněného místostarosty a na šéfredaktorské místo bylo vypsáno výběrové řízení, do kterého se přihlásili tři uchazeči. Z nich byl vybrán Leoš Dragúň, který má v oblasti novinářské bohaté zkušenosti. Náplň práce šéfredaktora *Dobrušského zpravodaje* je součástí funkce tiskového mluvčího města. Stávající redakční rada ve složení Dana Ehlová, Zdeňka Hanousková, Taťána Klapková, Jan Šťastný, Josef Frýda a Jiří Mach zůstala beze změn.

Obnovená premiéra skladby Augustina Šenkýře po 248 letech

Holdem Augustinu Šenkýřovi, který se narodil 23. prosince 1736 v Dobrušce, se stala novodobá premiéra jeho skladby *Dies Numini et Principi*, jež se uskutečnila 18. prosince. Když v prosinci roku 1736 proběhl v kostele sv. Václava v Dobrušce křest novorozeného chlapce z rodiny místního měšťana Václava Šenkýře a jeho ženy Anny Šenkýřové, který dostal jméno Václav, nikdo nemohl tušit, s jakou slávou se do tohoto chrámu - alespoň symbolicky - po 282 letech vrátí. Dobrušský rodák Václav Šenkýř, vysvěcený 1765 na kněze, jenž u emauzských benediktinů přijal řádové jméno Augustin, se stal významnou osobností pražského hudebního života 18. století - byl nejen ředitelem kůru v Emauzském klášteře, ale také znamenitým varhaníkem, houslistou, hráčem na violu da gamba nebo pedagogem, proslul však i svými kompozicemi. Přestože jméno skladatele Augustina Šenkýře upadlo

neprávem v zapomnění, dočkala se jeho gratulační kantáta Dies Numini et Principi, věnovaná opatovi břevnovského kláštera Friedrichu Grundmannovi, novodobé premiéry.

Jedná se o pozoruhodné, přesto pouze jedinkrát (v roce 1770) uvedené, dílo. Jeho název je možné do češtiny volně přeložit jako Den věnovaný nejvyššímu a otci země. Až po dlouhých 248 letech se díky iniciativě Jakuba Hrubého skladby ujal orchestr Národního divadla v Praze - nejprve zazněla v sobotu 15. prosince v kulturním centru Pražská křižovatka v kostele sv. Anny a poté už hra oslavující prostý, přirozený, s přírodou harmonicky spjatý život pastýřů zamířila do rodiště autora.

Zcela zaplněný kostel sv. Václava dával v úterý 18. prosince krátce před 18. hodinou tušit, že se očekává výjimečná událost, a provedení Dies Numini et Principi z pera Augustina Šenkýře orchestrem Národního divadla v Praze a sólisty Markétou Böhmovou, Jarmilou Balázovou, Jakubem Košem a Jakubem Hrubým, k nimž se navíc připojil dětský sbor Základní umělecké školy v Dobrušce pod vedením Šárky Potůčkové, se jí bezpochyby stalo. Většina přítomných netajila nadšení z krásné hudby, libozvučných partů, dojmy posluchačů jistě umocňoval fakt, že autorem byl právě dobrušský rodák, i to, že novodobá premiéra navždy ponese další dobrušskou stopu v podobě hlasů dětských zpěváků.

Pocta Radimu Drejslovi

Na sto padesát skladeb - od tanečních a sborových písní, přes scénickou hudbu, balady až po koncertní a orchestrální kusy - stihl za velmi krátký čas svého tvůrčího života zkomponovat Radim Drejsl, jehož 95. výročí narození a 65. výročí úmrtí jsme si v Dobrušce připomněli. Dlouhodobě se skladateli, který byl považován za nejnadanějšího z mladé poválečné generace, a jeho dílu věnuje hudební nadšenec Stanislav Kupka, člen Dobrušské klasiky, Dobrušského žesťového sdružení, spolku PROVARHANY i týmu pořadatelů MHF F. L. Věka. Také vzpomínkový koncert, konaný 15. dubna v krásném prostředí synagogy, se uskutečnil díky Kupkově iniciativě. A že se jednalo o další zdařilou akci, potvrdily ohlasy hostů i ostatních posluchačů stejně jako potlesk všech dohromady. Hudební zážitek servírovali spolu s klavíristou, dobrušským rodákem a velkým patriotem Jaroslavem Šarounem, mladí pěvci - mezzosopranistka Petra Vondrová a basista Jan Janda.

Je velice cenné, že ve městě i regionu stále žijí lidé, kteří se s ním osobně potkávali, kamarádi z dětství nebo přátelé z pozdějšího uměleckého života. Právě oni přijali pozvání pořadatelů z Dobrušské klasiky a koncertu se zúčastnili. Z obyvatel Dobrušky nechyběli například Jitka Kozubová, Vlasta Ulrychová či Vlastimil Železník. Ještě před prvními tóny zněl ovšem synagogou, byť ze záznamu, známý hlas a vzpomínky Václava Čápa, Drejslova kamaráda a dlouholetého principála místních ochotníků.

Osobně byli v synagoze přítomni také Pavel Sistr, synovec umělce, a hudební skladatel Luboš Sluka, jenž se rozhodl, že dobrušskému muzeu věnuje fraš se zajímavým příběhem, fraš, který pořídili svému synovi Radimovi rodiče u příležitosti absolventského koncertu v Rudolfinu. Oblékl ho pouze jednou. Shodou náhod později (po smrti skladatele) nabídli Drejslovi fraš Luboši Slukovi k využití také pro absolventský koncert. „Zkusil jsem ho a perfektně mi padl,“ s úsměvem líčil Luboš Sluka a dodal, že tím však pouť fraku neskončila. Do třetice ho použil klavírista Moravec.

Stěžejní částí vzpomínkové akce byl samozřejmě hudební program. Vedle Pijáckých písní samotného Radima Drejsla si posluchači vychutnali skladby Johannese Brahmsa (Čtyři dueta op. 28), Benjamina Brittena (Kouzlo ukolébavek), Modesta Petroviče Musorgského (Písně a tance Smrti) Ottorina Respighiho (Mlhy) a Večerní písně Bedřicha Smetany. Koncert ve velice působivém prostředí synagogy se stal po pěti letech další důstojnou připomínkou umělce - hudebního skladatele Radima Drejsla, jehož životní dráha se uzavřela v pouhých třiceti letech, 20. dubna 1953.

Barevná tma

Ve čtvrtek 22. března se ve společenském centru uskutečnil další ročník Barevné tmy - pořadu, který si vytyčil za úkol přiblížit problematiku nevidomých spoluobčanů majoritní společnosti. Iniciátorkou pořadu je Renata Moravcová. Zdatného pomocníka měla v osobě Tomáše Chmela, moderátora z Hradce Králové. Oba velmi nenásilně a poutavě provázeli programem před téměř zcela zaplněným hledištěm velkého sálu dobrušského kina, z něhož sršela pozitivní energie.

Děti z Mateřské školy Za Univerzitou zatančily na téma Kostičky, mažoretky ze Základní školy Fr. Kupky připravily jedno standardní vystoupení za svitu reflektorů a dvě vystoupení ve tmě se svítícími pomůckami. Děvčata ze základní umělecké školy zatančila variace na moderní téma. Eliška Koblásová zazpívala přesvědčivě dvě písničky ze svého repertoáru. Taneční skupina Akcent pod vedením Martina Odlá předvedla vystoupení v klasickém i latinskoamerickém rytmu.

Za „nekoukavce“ vystoupili dětští interpreti Světlana Mokrá a Pavel Minařík ve hře na klavír. Pavel zahrál i jednu skladbu, jíž je sám autorem. Publikum zaujala i bratrská dvojice Martina a Tomáše Čejkových.

Na podiu se v minirozhovorech představili Jana Trubáková, vedoucí Kulturního střediska města Letovice, veterinární lékař Stanislav Počta s manželkou Luisou, koordinátorka ankety Žena regionu Marie Heřmánková, místostarosta Dobrušky Petr Poláček, zastupitelé Petr Tojnar, který je zároveň i členem Klubu držitelů vodičích psů, a Pavel Štěpán. Vrcholem večera bylo taneční vystoupení paní Renaty s Rudou Čtvrtečkou z Akcentu. Variace na čtyři tance se skutečně vydařila zásluhou dvouměsíčního společného tréninkového úsilí.

Návštěvníci Barevné tmy během večera vložili do kasičky celkem 10 846 korun. Finanční prostředky pomohou zrakově postiženým dětem, ale i dospělým.

Kulturní zařízení města Dobrušky

Zastřešující organizací dobrušských městských kulturních zařízení je Kulturní zařízení města Dobrušky. Řídí nejdůležitější kulturní akce a vede jednotlivá kulturní zařízení, která mají následující obsahové zaměření.

Společenské centrum Kino 70 zabezpečuje čtyři dny v týdnu provoz kina, tři jarní a tři podzimní divadelní představení, již tradiční přehlídku amatérských divadel Šubertova Dobruška, koncerty vážné i populární hudby, výstavy, přednášky

Kulturní dům organizuje plesy, hudební vystoupení, taneční pro dospělé, taneční pro studenty

Knihovna - kromě běžných knihovnických činností konání výstav, přednášek, besed na zajímavá témata, tematické dny

Muzeum a synagoga - kromě běžných expozic pořádá tematické výstavy, besedy, přednášky, koncerty v synagoze. V květnu byla otevřena nová stálá expozice geografie v **Rýdlově vile**.

Informační centrum celoročně přispívало ke zviditelnění města, k propagaci všech akcí a komunikaci jak s místními obyvateli např. v rámci předprodeje, tak s turisty, hlavně v letních měsících.

Během letních prázdnin se konalo v Archlebových sadech a na náměstí F. L. Věka každou neděli tradiční *Dobrušské letní muzicírování*, které již k Dobrušce v létě patří. Mnoho akcí provázelo předvánoční čas a konec roku.

K nejzajímavějším kulturním akcím roku 2018, na jejichž přípravě a organizaci se podílela kulturní zařízení města Dobrušky, patří zejména Dobrušská pouť, Koncert skupiny Olympic, Mezinárodní přehlídka folklorních souborů, Dobrušská filmová klapka, Dobrušské letní muzicírování, Svatováclavské slavnosti, Odhalení pamětní desky generálu Štanderovi, Mezinárodní hudební festival F. L. Věka, Vánoční koncert skupiny Javory, Adventní koncert

v kostele sv. Václava se skladbami Augustina Šenkýře v provedení Národního divadla, Silvestřík pro děti

Celkové příjmy za všechna střediska činily 4 080 630 Kč a překročily tak rozpočet o 1 059 630 Kč. Celkové výdaje za všechna střediska činily 13 124 618 Kč a rozpočet tak byl o 692 381 Kč nedočerpan, částečně proto, že v něm nejsou zahrnuty prosincové mzdy zaměstnanců.

Společenské centrum – Kino 70

Osm filmových režisérů zavítalo během letošního roku do našeho města. Posledním z nich byl Ivo Pavelek, který v rámci oblíbeného dopoledního představení nejen pro seniory představil dokument o Josefu Vágnerovi, dlouholetém řediteli zoologické zahrady ve Dvoře Králové a zakladateli tamního safari. Svoje filmové novinky letos v Dobrušce osobně představili Jiří Vejdělek (Tátova volha), Ondřej Trojan (Toman), Rudolf Havlík (Po čem muži touží) a Tomáš Magnusek (Kluci z hor). V rámci filmového semináře Dobrušská klapka se v našem Kině 70, které v příštím roce oslaví kulaté půlstoletí, představili Hynek Bočan, Jan Schmidt a Tomáš Tintěra.

V roce 2018 odehrálo kino 378 filmových představení, které navštívilo 11.230 diváků. Na vstupném bylo vybráno 1.090.179,- Kč. Z toho fakturace a on-line prodej činil 149.832,- Kč. V této organizátorské, pořadatelské činnosti a při pronájmu sálu kina bylo uspořádáno množství kulturních akcí, divadelních představení, schůzí a výročních oslav. Za kulturní akce nefilmového rázu bylo za vstupenky utrženo 1.179.280,- Kč. Společenské centrum-Kino 70 rovněž pronajímalo své další prostory (malý sál, klubovna, šatny, velký sál, kinokavárna) s celkovými příjmy 82.900,- Kč.

Neméně významný je zájem o služby v oblasti reklamy. Příjem celkem za rok 2018 činí 21.391,- Kč. Z reklamní inzerce byl hrazen tisk malého měsíčního programu a programu *Dobrušské filmové klapky 2018*.

Společenské centrum- Kino 70 na sklonku školního roku zajistilo přístavení a provoz oblíbeného Kinematovlaku, který se uskutečnil od 25. června do 2. července s návštěvou 1074 diváků při 36 představeních s jedním koncertem (170 diváků).

V letních měsících roku bylo již popáté v areálu městského venkovního koupaliště realizováno letní kino. Od 4. července do 2. září bylo odehráno 18 filmových představení, které navštívilo 261 diváků.

Pro dokreslení provozu digitálního kina uvádíme nejúspěšnější tituly i s příslušným formátem (Tátova volha – ČR, Padesát odstínů svobody – USA, Planeta Česko – ČR, Jurský svět: Zánik říše – 3D,USA, Úsměvy smutných mužů – ČR, Pat a Mat v akci + Zimní radovánky – ČR, Po čem muži touží – ČR, Bohemian Rhapsody – USA,VB, Toman – ČR, republiková předpremiéra).

V průběhu roku 2018 proběhly v prostorách Společenského centra-Kina 70 další akce jak komerčního, tak nekomerčního rázu. Jednalo se např. o koncert *Novoměstské filharmonie*, *Jarní koncert Valanky* a nově *Valanka hraje na schodech*, výroční akademie dobroušských MŠ, vystoupení žáků ZUŠ, vystoupení souboru mažorettek, zahájení školního roku, večer k výročí rekonstrukce kina, setkání s důchodci, večerní univerzita třetího věku, pravidelné bohoslužby CB Bystré, potřetí pořádaná akce filmový seminář "Dobrušská filmová klapka" a velice oblíbené dopolední promítání „nejen“ pro seniory. V tomto širokém výčtu akcí nejsou uvedena zasedání a školení MZ, jednání o záležitostech města, schůze komisí, výstavy na malém sále, zkoušky divadelních i hudebních souborů apod. Ve spolupráci s ostatními kulturními zařízeními byly realizovány přednášky, besedy, vernisáže a výstavy. Klubovna byla využívána pro komerční účely (pronájmy) a na zasedání kulturní komise města.

V průběhu roku 2018 se potvrdilo, že nový hrací profilu kina se osvědčil, takže jej nebylo třeba výrazně měnit. Nejvyšší stanovené vstupné bývá na filmy ve 3D projekcích

hollywoodských studií a dále pak na snímky domácí produkce, kterou kino uvádí většinou v pátek a o víkendech. Naopak nejnižší ceny nabízí u snímků producentů z filmařsky netradičních oblastí světa, jako např. z produkce z Asie, severní a východní Evropy, případně Jižní Ameriky. Jsou to většinou velice zajímavé filmy, které lze vidět na nejrůznějších filmových festivalech. Obvykle sklízí úspěch u profesionálních i amatérských filmových kritiků a dostávají nejrůznější ocenění. Tento program nabízí kino zpravidla ve čtvrtek a v neděli večer a vybírá filmy, které opravdu stojí za to vidět a v televizi se na ně prostor najde jen výjimečně. Ve čtvrtek se zároveň snaží obohatit nabídku projekcí našeho kina o záznamy nejrůznějších koncertů jako např. nově uváděný projekt *Jeden den, jeden večer, sto kin v ČR*. Toto je ovšem celkem výjimečná záležitost, kdy se cena dostává do částek okolo 200,- Kč.

Občas se setkáme i v Dobrušce s tím, že se kino nepromítá, ale limit na minimálně čtyři zakoupené vstupenky na představení, aby bylo možné hrát, v roce 2018 zůstal nezměněn. Mírný pokles návštěvnosti byl zapříčiněn hlavně sníženou atraktivitou filmů z domácí produkce. Za rok 2018 přišlo na jedno představení v průměru 30 diváků při průměrném vstupném 102,- Kč (pro srovnání dle údajů Unie filmových distributorů je v ČR v kinech v průměru 30 diváků na představení, při průměrném vstupném 142,- Kč). Tím, že byla nabídka 3D projekcí nižší, tím i pokleslo průměrné vstupné o 10,- Kč. Závěrem ještě jeden statistický údaj: Z 223 sledovaných kin v ČR je Kino 70 Dobruška na 154. místě.

Městská knihovna

Městská knihovna jako součást organizační složky Kulturní zařízení města Dobrušky byla v roce 2018 financována z rozpočtu města. Neměla žádné investice.

V průběhu roku došlo k přerušení provozu pouze v době vánočních prázdnin z důvodu minimálního zájmu čtenářů o návštěvu provozovny v tuto dobu. Náklady na případný provoz by neodpovídaly poskytnutým službám.

Prostory knihovny navštívilo během roku 2018 celkem 21 030 uživatelů (o 168 více než v předchozím roce). Do tohoto počtu se zahrnují návštěvníci obou půjčoven, uživatelé internetových stanic a účastníci kulturně vzdělávacích akcí. Celkový počet návštěvníků internetu byl 1 109, téměř o 200 více než v předchozím roce.

Hodně využívanými zdroji informací jsou webové stránky (umístěné na adrese <http://knihovna.mestodobruska.cz>), facebookový a instagramový účet městské knihovny. Ty poskytují široké veřejnosti základní údaje o činnosti knihovny, o připravovaných akcích či nadcházejících změnách. Počet návštěvníků webových stránek je přibližně stejný jako loni. Kromě toho i nadále čtenáři využívali elektronické informační služby, pokládali dotazy knihovníkům prostřednictvím e-mailu či objednávali MVS elektronickou cestou.

V průběhu roku bylo vyřízeno celkem 30 čtenářských požadavků na vypůjčení knih z jiných knihoven a 38 požadavků na zapůjčení vlastních publikací jiným knihovnám.

Knihovní fond, čtenáři

Ke konci roku 2018 čítal knihovní fond 30 515 knihovních jednotek a 63 titulů periodik. Na nákup knih a časopisů byla využita částka 202 684,- Kč. Akvizice knižní produkce probíhala v závislosti na požadavcích a potřebách čtenářů. Do fondu přibýlo 963 nových svazků. Úbytek způsobený vyřazením zastaralých, zničených a ztracených publikací činil 1 682 svazků knih.

K 31. prosinci 2018 registrovala městská knihovna 1 054 čtenářů. Registrovaných uživatelů do 15 let bylo 379, tj. asi 36 % z celkového počtu čtenářů. Do půjčoven přišlo za toto období 16 768 návštěvníků a 1 109 uživatelů internetu. Bylo uskutečněno 39 091 výpůjček, z toho je 7 030 prolongací. Skladbu všech výpůjček tvořily z 88 % knihy a z 12 % periodika. Rezervací se během roku vyřídilo 1 600, tj. o 154 méně než vloni.

Metodický obvod

Městská knihovna Dobruška slouží jako středisková. Do její spádové oblasti patří 19 knihoven. Síť obsluhovaných knihoven je beze změny a tvoří ji tyto obce: Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Bystré, Byzhradec, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobřany, Hlinné, Hroška, Chlístov, Janov, Kamenice, Kounov, Ohnišov, Podbřezí, Rovné, Sedloňov a Val.

Pracovnice pověřená (Městskou knihovnou v Rychnově nad Kněžnou) výkonem regionálních služeb pro metodický obvod Dobruška v roce 2018 vyexpedovala celkem 38 souborů, které obsahovaly 2 254 svazků knih. Dále poskytla v rámci poradenské a konzultační činnosti pro dobrovolné knihovníky 19 osobních a 41 telefonických konzultací. V oblasti regionálních služeb pro obvod Dobruška nedošlo k žádným personálním změnám.

V dubnovém termínu uspořádala dobušská knihovna ve spolupráci s Městskou knihovnou v Rychnově nad Kněžnou další setkání neprofesionálních knihovníků z celého okresu. Zároveň proběhla v dobušské knihovně porada téměř dvaceti profesionálních knihovníků z Rychnovska a Kostelecka.

Kulturně výchovné akce knihovny pro veřejnost

V roce 2018 zorganizovala Městská knihovna v Dobrušce celkem 157 akcí pro veřejnost (85 kulturních a 72 vzdělávacích), což činí nárůst o 30 akcí oproti roku minulému. Počet návštěvníků těchto akcí (celkem 3 153) se zvýšil o 206 oproti loňskému roku.

Skladbu akcí tvořily výstavy, autorská čtení a besedy se známými (zejména literárními) osobnostmi, přednášky, exkurze a informační lekce pro žáky mateřských, základních a středních škol z Dobrušky i blízkého okolí nebo různé akce pro děti (nejen) předškolního věku.

Velký úspěch zaznamenalo celkem šest cestopisných přednášek. Vydařené byly také dvě přednášky z oblasti alternativní medicíny – lednová „Bachovy květové esence“ a únorová „Láska, zdraví a žití v radosti“.

Z celkem deseti uspořádaných výstav ve foyer knihovny se těšily největšímu zájmu šperky Petra Stančíka, ilustrace Adély Růčkové Moravcové a také fotografie Jiřího Víta.

„Březnu – měsíci čtenářů“ vévodilo hned několik zajímavých akcí. Byli vyhlášeni a odměněni nejpilnější čtenáři roku 2017 v obou odděleních. Na besedu přijal pozvání autor oblíbených historických detektivek Stanislav Češka. Zájemci o cestovatelské zážitky si poslechli přednášku Milana Bureše o Severní Koreji. Nechyběla ani dětmi oblíbená Noc s Andersenem inspirovaná tvorbou Jaroslava Foglara.

V průběhu roku 2018 nadále pokračovaly tradiční akce určené nejmenším čtenářům knihovny - „Povídám, povídám pohádku“.

Květen opět patřil prvňáčkům a jejich pasování na čtenáře. Poprvé proběhla akce Rande naslepo s knihou a měla u čtenářů úspěch. V půjčovně pro dospělé byly nachystány neprůhledné balíčky s knihou a pouze uvedením jejího žánru. Šlo o knižní tipy dobušských knihovnic. V letních měsících byla pro děti připravena soutěž „Prázdniny s knihou“.

Na podzim proběhly dvě setkání s osobnostmi spjatými s naším regionem. V září zavítal do knihovny novinář a spisovatel, rodák z nedaleké Bolehoště, Martin Moravec. Říjnový Týden knihoven zpestřila svou návštěvou místní rodačka Adéla Růčková-Moravcová, známá ilustrátorka dětských knih. Připravila si tři dopolední besedy pro žáky místních základních škol. Večer proběhla beseda pro veřejnost. Všechny čtyři zmíněné akce doplňovala výstava jejích ilustrací ve foyer knihovny. Na konci října proběhla přednáška Petra Michala „Gramatiku známe všichni, tak proč neznáme typografii?“. Nechybělo ani halloweenské půjčování pro děti. Začátkem listopadu v knihovně přednášel Aleš Valenta o vzniku a prvních letech Československa při příležitosti stého výročí naší republiky.

V rámci listopadového festivalu Den poezie připravila knihovnice opět pro žáky ZŠ poetický program. Čtvrté ročníky strávily v knihovně jednu vyučovací hodinu hraním si s verši.

V prosinci se konal Den pro dětskou knihu, program byl zaměřen na rodiny s dětmi a jim bylo věnováno jedno sobotní odpoledne v knihovně. Děti s rodiči zhlédli divadelní představení, poté si mohli společně vyrobit záložky do knihy nebo nejrůznější vánoční dekorace. Hráli společenské hry, plnili zajímavé úkoly.

Na závěr roku proběhla již tradiční akce „Vánoce v dobrušské knihovně“. Odpočinout od vánočního shonu si mohli přijít čtenáři do Městské knihovny v Dobrušce ve dnech 19. až 21. prosince. V oddělení pro dospělé pro ně byla připravena káva či čaj a čerstvé cukroví za poslechu vánočních koled.

Virtuální univerzita třetího věku

Také v roce 2018 pokračovala městská knihovna ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze na projektu Virtuální Univerzity třetího věku.

V lednu 2018 se čtyři studenti a tutorka vypravili na promoci do Prahy. V letním semestru studovalo v konzultačním středisku v Dobrušce celkem 66 studentů téma *Gian Lorenzo Bernini – genius evropského baroka*. Následující zimní semestr absolvovalo také 66 studentů. Tématem byly *České dějiny a jejich souvislosti II*.

Výuka opět probíhala souběžně ve dvou skupinách - první nově pod vedením katalogizátorky Aleny Arijčukové (zástup za Janu Hedvičákovou, t.č. na mateřské dovolené) a druhá opět v čele s vedoucí knihovny Lenkou Bendzovou.

Zaměstnanci, organizační změny

Počet pracovních úvazků v knihovně zůstal beze změny (tj. celkem čtyři: vedoucí knihovny, knihovnice v oddělení pro dospělé, knihovnice v oddělení pro děti a knihovnice v oddělení katalogizace).

Pracovnice knihovny během roku 2018 absolvovaly několik seminářů, školení a jiných akcí pro odbornou veřejnost. Zúčastnily se celkem třinácti vzdělávacích akcí určených knihovníkům a informačním pracovníkům.

V měsíci dubnu se konala „porada profesionálních knihovníků z Rychnovska a Kostelecka“, během níž byly všechny pracovnice proškoleny v problematice GDPR - ochrana osobních údajů.

V květnu se pracovnice dětského oddělení vydala do Náchoda načerpat inspiraci na „Burzu nápadů“. V Praze se vedoucí knihovny zúčastnila velmi přínosné knihovnické komunitní konference „KOKON 2018“, v Hradci Králové zase konference o personální práci v knihovnách. Celý knihovnický kolektiv navštívil pražský mezinárodní knižní veletrh a literární festival „Svět knihy 2018“.

V červnu absolvovala vedoucí knihovny seminář „Práce s nástroji Google“ v SVK HK a pracovnice oddělení pro děti brněnský seminář „Volnočasové aktivity v knihovnách“.

Na podzim se konalo školení „Internetové zdroje pro práci s dětmi a mládeží“ v rámci celoživotního vzdělávání v Krajské knihovně v Pardubicích. Zúčastnila se ho knihovnice z dětského oddělení. Studijní a vědeckou knihovnu v Hradci Králové a seminář „Práce se seniory v knihovnách“ navštívily tři pracovnice knihovny. Všechny knihovnice se vydaly do Městské knihovny v Kostelci nad Orlicí na prezentaci knihovnického systému KOHA a rovněž přijaly pozvání na předvedení systému Tritius do Knihovny města Hradce Králové.

V měsíci listopadu v SVK HK absolvovaly katalogizátorka a vedoucí knihovny školení „Tvorba a zpracování dotazníků“. Dále se katalogizátorka účastnila seminářů „Tvorba plakátů s použitím infografiky“ v Hradci Králové a „Tvorba propagačních materiálů a jejich využití pro oblast PR“ v Pardubicích.

Na konferenci BOOKSTART 2018 (Š knížkou do života) v HK přijaly pozvání vedoucí knihovny a pracovnice dětského oddělení v listopadu 2018.

Kulturní dům

Kulturní zařízení města Dobrušky – středisko Kulturní dům zajišťoval v roce 2018 kulturní akce a servis pro občany, občanská sdružení a organizace města, ale i ostatní, dle předmětu své činnosti jako v předešlých letech.

Šlo především o realizaci zábavných pořadů, koncerty, taneční kurzy pro začátečníky i pokročilé apod. Technicky zajišťoval pořádání plesů, tanečních zábav, schůzovní činnost, zkoušky divadelních a jiných zájmových souborů. Dále organizoval, nebo se poradatelsky podílel na venkovních akcích, jako byly akce Čarodějnice, červnový koncert na náměstí, Dobrušské letní muzicírování, Mezinárodní folklórní festival, Svatováclavské slavnosti, Rozsvěcení a zhášení vánočního stromu, Silvestřík pro děti a mnoho dalších.

Kulturní dům v roce 2018 uskutečnil 67 akcí s celkovou návštěvností 22.942 návštěvníků. V roce 2017 uskutečnil kulturní dům 63 akcí s návštěvností 20.202 občanů, v roce 2016 to bylo 60 akcí s návštěvností 17.027 občanů.

Informační centrum

V roce 2018 zajišťovaly chod Informačního centra v Dobrušce dvě pracovnice – Dagmar Nováková a Ing. Pavlína Šolcová. Během roku zpracovávaly a zajišťovaly propagaci města Dobrušky a akcí pořádaných ve městě v nejrůznějších turistických magazínech – TIM, Kam po Česku, Turistické noviny – Orlické hory a Podorlicko. Informace o dění ve městě a v okolních obcích a městech každý měsíc zpracovávaly do Dobrušského zpravodaje a Náchodského Swingu.

Průběžně během roku bylo informačním centrem aktualizováno a zpracovávalo aktuální dění ve městě pro webové stránky města Dobrušky - kontakty a informace o spolcích ve městě, firmách, službách a turistických cílech ve městě a v okolí. Pracovnice informačního centra v průběhu roku přispívaly články do Dobrušského zpravodaje o činnosti informačního centra a nabízených službách.

Informační centrum pokračovalo v prezentaci a propagaci městských kulturních akcí na sociální síti – Facebook. Pracovnice informačního centra vytvářely v grafickém programu plakáty a vstupenky na nejrůznější dobrušské kulturní a společenské akce, zprostředkovávaly prostřednictvím svých služeb zasílání e-mailových zpráv o plánovaných odstávkách vody a elektřiny v Dobrušce a v okolí, dále informace o plánovaných kulturních, společenských a sportovních akcích. Po celý rok IC informovalo širokou veřejnost o kulturních akcích prostřednictvím obrazovky ve výloze informačního centra a v budově Krytého bazénu v Dobrušce.

Ke standardním službám, které IC má ve své nabídce, patřilo kopírování, tisk, laminování, skenování, on-line prodej vstupenek Společenského centra – Kina 70 v Dobrušce a on-line prodej vstupenek v síti Kupvstupenka a TicketArt. V průběhu roku informační centrum pořizovalo nejrůznější nové zboží – pohledy na novou zimní i letní sezónu, různé průvodce Orlickými horami a Podorlickem.

V únoru pracovnice informačního centra navštívily veletrh cestovního ruchu v Praze HolidayWorld 2018, kde načerpaly inspiraci pro svoji další práci. V dubnu pracovnice informačního centra připravovaly podklady a aktuální informace pro zahájení letní turistické sezóny. Ověřovaly aktuální kontakty a otevírací dobu nejbližších významných turistických cílů v naší oblasti Orlických hor a toto připravovaly do turistických propagačních materiálů pro návštěvníky informačního centra. Ve dnech 19. a 20. dubna se konalo v Hranicích jarní Členské fórum A.T.I.C., jehož se TIC Dobruška účastnilo.

Celý měsíc květen byl ve znamení vrcholících příprav Dobrušské pouti. Informační centrum se na této akci významně podílelo především organizací stánkového prodeje a propagací celé akce. Ve dnech 25. - 27. května mělo IC rozšířenou otevírací dobu a poskytovalo zázemí pro účastníky Dobrušské pouti. 1. června se v Dobrušce konal další

ročník Dne bezpečnostních složek, na jehož přípravách se IC podílelo formou propagace, příprav a zajištění zázemí pro účastníky, pořadatele a návštěvníky této úspěšné akce.

V červnu se na Vrbici konalo setkání informačních center Orlických hor a Podorlicka s Destinační společností OH a Podorlicka, na němž se řešily novinky v turistickém ruchu v naší oblasti. Letní turistickou sezónu od června do září s otevírací dobou pondělí – neděle pomohly zajišťovat brigádnice slečna Daniela Sobotková a Kristýna Dolková, které se velmi osvědčily z minulých let.

V srpnu roku 2018 proběhla kontrola certifikace dobrušského informačního centra Asociací turistických informačních center, jehož jsme členem. Tato kontrola proběhla bez jakýchkoliv připomínek a byla udělena certifikace kategorie B. 6. – 7. září se pracovnice informačního centra zúčastnily Studijního výjezdu s Komorou Královéhradeckého kraje po méně známých turistických místech Libereckého kraje.

Dne 31. října se v Pardubicích konalo oficiální setkání zástupců turistických informačních center Pardubického a Královéhradeckého kraje. Předmětem jednání byly dotace Královéhradeckého kraje a aktuální informace z Asociace turistických informačních center, jíž je IC členem. Ve dnech 8. – 9. listopadu se pracovnice IC zúčastnily Členského fóra Asociace turistických informačních center v Kutné Hoře. Na programu členského zasedání bylo vzdělávání pracovníků informačních center, propagace jednotlivých oblastí na veletrzích cestovního ruchu v roce 2019, rozpočet Asociace turistických informačních center a mnohé další.

Celková návštěvnost informačního centra během roku 2018 přesáhla 24 000 osob. Celkový roční obrat, včetně prodeje zboží, vstupenek za kino a přes systémy v Informačním centru v Dobrušce činil 1 308 666,- Kč.

Vlastivědné muzeum

1. Výzkum – „Paměť města“

Přehled jednotlivých oblastí dlouhodobého programu „*Paměť města a jeho okolí*“: *Smyslem toho výzkumného programu je získávat a v muzeu pro budoucnost uchovávat co nejširší spektrum informací o životě obyvatel města Dobrušky a jejích spádových obcí.*

- *Paměť písma (archiválie, psané vzpomínky, kroniky apod.).* Ze soukromého archivu byly digitalizovány různé písemnosti z pozůstalosti Václava Vaněčka a Jana Domašínského. Pro badatele tak byl zpřístupněn historicky cenný materiál dokumentující podstatné aspekty každodennosti života na Dobrušsku od 18. do 20. století.
- *Paměť slova (výpovědi pamětníků - záznam na diktafon).* Fond záznamů vzpomínek pamětníků byl v roce 2018 rozšířen o tři záznamy vzpomínek pamětníků.
- *Paměť fotografie (darování nebo poskytnutí fotografií k digitálnímu záznamu).* Občané průběžně poskytovali fotografie, které doplňovaly stávající fond dokumentující široké spektrum aspektů života obyvatel našeho regionu.
- *Paměť filmu (staré amatérské filmové záznamy).* V roce 2018 žádný starý filmový záznam nepřišel.
- *Paměť lidí (psané vzpomínky a životopisné medailonky významných regionálních osobností).* Všechny životopisy významných dobrušských osobností jsou zpracovány v programu Clavius, jsou přehledné a operativně dostupné. Regionální databáze v muzeu vytvořených životopisných medailonků obsahuje již 186 záznamů o osobnostech dobrušské historie, které se snažíme neustále doplňovat. S tím nám pomáhají hlavně příbuzní dotčených osobností a další pamětníci.

2. Sbírky

Trvalá pozornost je v muzeu věnována práci se sbírkami. V roce 2018 byl prohlédnut sbírkový fond obrazů a kreseb. Při této příležitosti došlo k doplnění a opravení informací v evidenčních kartách v programu Demus u cca 500 položek. Zvláštní zřetel jsme věnovali

tvorbě Věry Jičínské. Řada jejích obrazů by si v dohledné budoucnosti zasloužila restaurátorský zásah, který by umožnil prezentování těchto mistrovských děl v nejlepších galeriích České republiky a otevřel by další prostor pro propagaci Dobrušky jako města s hlubokou kulturní tradicí, která si váží odkazu svých osobností. Tomuto restaurátorskému zásahu by měla předcházet instalace kvalitních závěsných roštů do depozitáře obrazů.

V rámci spolupráce s Národní galerií v Praze jsme po schválení radou města Dobrušky zapůjčili z našich sbírek jedenáct děl od Věry Jičínské a jedno od Františka Kupky na mimořádně prestižní výstavu *Bonjour, Monsieur Gauguin, Čeští umělci v Bretani*, konanou v Paláci Kinských v Praze v termínu od 15. listopadu 2018 do 18. března 2019.

Sbírkový fond muzea se v roce 2018 rozrostl o 41 nových přírůstkových čísel (49 kusů) získaných vlastním sběrem. Sbírkový fond muzea tak čítá celkem 7375 přírůstkových čísel.

Digitalizované fotografie, filmové záznamy i písemnosti jsou kromě CD ROM a DVD ukládány i na externí disky, čímž je zabezpečeno jejich dlouhodobé uchování. Při digitalizaci historických dokumentů velmi úspěšně spolupracujeme se Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou.

3. Muzejní knihovna

Odborná knihovna muzea slouží všem zájemcům o historii, zvláště pak o historii regionální. V roce 2018 zde bylo registrováno 192 čtenářů, kteří si vypůjčili 51 knih. Další desítky knih byly zapůjčeny prezenčně badatelům. Do knihovny přibylo 38 knih, z toho 2 muzeum koupilo a 36 získalo darem. Celkem je v muzejní knihovně 7421 knih. Podstatnou část výpůjček tvoří regionální kroniky a odborná regionální historická literatura, která slouží hlavně zájemcům z řad studentů středních a vysokých škol.

Badatelům zejména z řad universitních studentů jsou poskytovány konzultace i všechny potřebné archivní materiály včetně studijní literatury.

4. Prezentace

Nové expozice

Ve spolupráci s VGHMÚŘ Dobruška byla dokončena a 23. května slavnostně otevřena nová expozice věnovaná historii vojenské geografie v prvním poschodí Rýdlovy vily.

Výstavy

Synagoga:

- Lidé moře (22. května – 8. července) – výstava metalurgické malby od Ladislava Vlhy
- Codex Gigas (17. července – 2. září) – výstava makety největší rukopisné knihy světa
- Malá vzpomínka na velkého vědce – geologa Josefa Sekyru (4. – 9. září)
- Hrátky z látky (29. září – 7. října) – tradiční výstava patchworku

Rýdlova vila:

- *Šikovné ruce* (29. – 30. září) – výstava ručních prací
- *Přednášky ke stému výročí vzniku samostatného státu*

Synagoga:

- Legionáři z Dobrušky a okolí v bojích za samostatnou republiku (24. dubna), přednáška Mgr. Vladimíra Svatoně
- Codex gigas (21. srpna), beseda s tvůrcem makety knihařským mistrem Jiřím Foglem o její výrobě a stoletých snahách o navrácení originálů do Prahy
- Nepravý převrat dne 5. října 1918 v Dobrušce (11. října), přednáška Mgr. Jiřího Macha ve spolupráci s Romanou Šotolovou a Alenou Moravcovou

Malý sál Společenského centra-Kina 70 (pořádáno ve spolupráci s městskou knihovnou):

- Pamír (6. února), přednáška etnologa a horolezce Mgr. Libora Duška, Ph.D.
- Vietnam – Kambodža – Thajsko (5. dubna), přednáška Mgr. Jana Linharta

- Zambie (15. listopadu), přednáška Ing. Petry Svatoňové

Koncerty

Synagoga:

- Koncert k 95. výročí narození a 65. výročí úmrtí Radima Drejsla pořádaný ve spolupráci s Dobrušskou klasikou (15. dubna)
- Čechy krásné, Čechy mé, koncert ženského pěveckého sboru Vlasta (4. června)
- Ach, synku, synku, koncert Ženského pěveckého sboru Vlasta (28. října)
- Muzeum umožnilo konání 15 koncertů Základní umělecké školy v Dobrušce
- Již tradiční a mimořádně úspěšný Vánoční koncert amatérského zpěváka a muzikanta Zdeňka Svědíka s dcerou Gabrielou (27. prosince)

Kulturní dům:

- Muzeum organizovalo koncert písničkáře Vojty Kid'áka Tomáška (13. května)

Dvorek u domku F. L. Věka:

- Muzeum organizovalo koncert folkového písničkáře Miroslava Palečka (3. června)

Mimořádné a tradiční akce:

Na Šubertově náměstí muzeum organizačně zajišťovalo 28. října slavnost jubilejní lípy svobody se slavnostními fanfárami Dobrušského žesťového sdružení, s písněmi dobrušských Vlast a s projevem starosty města a historika Josefa Ptáčka. Ve školní jídelně SODEXHO ZŠ Františka Kupky se 9. prosince uskutečnil místními obyvateli již řadu let oblíbený vánoční jarmark s prezentací lidových a uměleckých řemesel.

Prezentace v médiích a periodikách

Akce muzea i samotné město Dobruška byly propagovány prostřednictvím dobrušského televizního vysílání. Velmi úspěšně se dařila spolupráce s Českým rozhlasem Hradec Králové, kde byla odvysílána celá řada reportáží o činnosti muzea.

Dařila se i spolupráce s Orlickým týdeníkem, kde vyšla řada propagačních článků k akcím organizovaným muzeem. Dva propagační články o Dobrušce a jejím muzeu vyšly po vzájemné spolupráci s redakcí v časopisu Téma (8/18 a 40/18). V rámci spolupráce s IC v Dobrušce muzeum mimo jiné připravilo upoutávku na židovské památky v Dobrušce do časopisu Tim.

Prezentace na internetu

V průběhu celého roku byla věnována zvýšená pozornost vyhledávání zastaralých, neúplných či matoucích informací o muzejních expozicích na propagačních webech a následně jsme vyžadovali jejich aktualizace a opravy. Podařila se nám také řada aktualizací a oprav na webu města Dobrušky. Akce muzea byly pravidelně propagovány na tematických webových stránkách. Na stránkách Společného století jsme tak např. publikovali sedm a na Kudy z nudy třináct nových muzejních akcí. Muzeum navíc spustilo vlastní facebookovou prezentaci.

Klub seniorů

Programy pro seniory připravované ve spolupráci se sborem Církve bratrské v Bystrém probíhají v pravidelný čas každé pondělí od ledna do dubna a od listopadu do prosince, vždy v 15 hodin ve Spolkovém domě – Rýdlově vile.

Jarní programy:

- 8. ledna – Dobrušské osmičky (Jiří Mach)
- 15. ledna – Lidové léčitelství (Vladimír Svatoň)
- 22. ledna – Dobrušské sochy (Jiří Mach)
- 29. ledna – Nepál (Milíč Světlík)
- 5. února – Ptáci zahrad a parků (Pavel Světlík, ředitel sdružení A Rocha)
- 12. února – Jeruzalém (Vladimír Svatoň)
- 19. února – Beseda se starostou (Ing. Petr Lžíčář)

- 26. února – Švýcarsko (Bronislav Kaleta)
- 5. března – Afghánistán (Bohumil Vašíček)
- 12. března – Zeleň v Dobrušce (Romana Bartošová, Miloš Votroubek)
- 19. března – Z ptačího světa (Vojtěch Volf)
- 26. března – Velikonoční setkání (Tomáš Cvejn)
- 9. dubna – O vojenském zeměpisu (Luděk Broušek)
- 16. dubna – Švýcarsko (Bronislav Kaleta)
- 23. dubna – Nový Zéland (Dana Pohlová)

Podzimní programy:

- listopadu – Úvodní setkání (Tomáš Cvejn)
- 12. listopadu – Nepravý převrat 5. 10. 1918 (Jiří Mach)
- 19. listopadu – Vzpomínka na Panamu (Vladimír Svatoň)
- 26. listopadu – Beseda o generálu Štanderovi (Pavel Štěpán)
- 3. prosince – Beseda o knize „Dobruška – příběh města“ (Jiří Mach)
- 10. prosince – Film „Jan Výrava“ a F. A. Šubert (Jiří Mach)
- 17. prosince – Vánoce (Tomáš Cvejn)

Publikační činnost

Vyšla a slavnostně pokřtěna byla publikace „Dobruška – příběh města“. Bylo vydáno druhé číslo *Dobrušského vlastivědného almanachu*. V Revue art 2/18 (čtvrtletníku o současném umění) vedoucí muzea Mgr. Vladimír Svatoň publikoval dva propagační články Po stopách Františka Kupky v Dobrušce a okolí a Vlastivědné muzeum v Dobrušce.

Návštěvnost a hospodaření

Stálé expozice muzea navštívilo v roce 2018 celkem 11322 platících návštěvníků, což je o 3199 více než v roce 2017, z toho domek F. L. Věka 5778 (nárůst o 1301), radniční věž 3389 (nárůst o 737), muzeum 1503 (nárůst o 509) a novou expozici vojenské geografie ale pouze 652. Za vstupné do expozic bylo vybráno 355 673 Kč, tedy o 123 523 Kč více než v roce 2017.

V synagoze se uskutečnilo sedm kulturních pořadů včetně čtyř koncertů. Zhlédlo je 421 zájemců, kteří zaplatili za vstupné 18 460 Kč. Na muzeum byla delegována organizace 1 koncertu v kulturním domě, navštíveného 22 lidmi a s vybraným vstupným 2860 Kč, a 1 koncertu u domku F. L. Věka s 47 posluchači a vybraným vstupným 2350 Kč. Při třech cestovatelských přednáškách ve Společenském centru Kina 70 bylo od 224 návštěvníků vybráno dobrovolné vstupné ve výši 5873 Kč. Z uvedených čísel je zřejmé, že se jednalo o velmi úspěšný rok s rekordní návštěvností a tržbami.

Péče o památky

V městské památkové zóně Dobruška byly v roce 2018 s podporou Ministerstva kultury ČR v Programu regenerace MPZ Dobruška provedeny další opravy kulturních památek, které postupně vedou k opravám architektonického dědictví města. Rodnému domku F. Vl. Heka v Novoměstské ulici je od roku 2007 městem Dobruška věnována zvýšená pozornost. Kromě instalování nové expozice v interiéru byly opraveny kamenné ohradní zdi, osazena nová dvorní brána, opraveno celé opláštění včetně nových nátěrů, instalována nová WC a v plánu je vytvoření nového pevného povrchu do plochy dvora a na záspí ve směru od Novoměstské ulice. Vedle obnovených nátěrů štítů v roce 2014 byly opětovně provedeny ochranné nátěry šindelové střešní krytiny a konzervován krov proti dřevokaznému hmyzu a houbě. Projekčně byla zpracována dokumentace, opírající se o zpracovaný mykologický průzkum, která řeší plánovanou celkovou opravu krovu této památky. Na opravu krovu bude navazovat celková výměna dnes již dožívající štípané šindelové krytiny ze 70. let 20. století. Provedený nátěr v roce 2014 prodloužil životnost krytiny řádově o několik let. V roce 2018

byla na základě projektové dokumentace se státní finanční podporou opravena dřevěná pavlač a provedena její celková sanace. Ta se týkala výměny předsazených trámů, nesoucích konstrukci pavlače (kromě jednoho), dále výměny podlahy pavlače a nově bylo zhotoveno dřevěné bedněné zábradlí včetně sloupků. Jeden krajní původní sloupek na východním nároží pavlače zůstal zachován. Zbylé sloupky pocházejí ze sedmdesátých let minulého století. Opravy pavlače provedla firma Asinta, s.r.o., Dobruška.

U měšťanského domu čp. 14 na náměstí F. L. Věka, který do poloviny 16. století sloužil jako radnice, byla z podnětu jeho vlastníka v minulých letech opravena fasáda domu ze tří stran, vyměněna okna, opravena barokní zděná brána v dvorním traktu včetně zděné ohradní zdi a v roce 2018 byly obnoveny a natřeny omítky v podloubí a namísto dožilé betonové dlažby byla položena nová ze stejného materiálu v imitaci pískovce. Po odstranění omítek na pilířích byl zjištěn jejich ne zcela vyhovující technický stav. Kamenné zdivo pilířů bylo vyspraveno, vyztuženo ocelovou pásovou konstrukcí, vše omítnuto do hladké štukové podoby a opatřeno okrovým nátěrem. Opravy provedla firma Asinta, s.r.o., Dobruška.

V roce 2018 byla uskutečněna další z oprav památek místního významu, tj. objektů v památkovém zájmu, které patří městu. Oprava se týkala sochy sv. Vavřince v Pulické ulici v Dobrušce. Dílo, které je majetkem města, bylo zhotoveno v roce 1733 a původně stálo na náměstí F. L. Věka, dříve zvaném Velké. O zajímavé historii vzniku této sochy a o její spojitosti s mariánským sloupem na náměstí, si mohou zájemci přečíst v některé z publikací dobrušského spisovatele a emeritního ředitele muzea pana Mgr. Jiřího Macha. Socha sv. Vavřince patří společně se sochou sv. Jana Nepomuckého, který se nachází před rodným domkem F. VI. Heka, mezi tzv. “putující sochy”, tedy ty, které často v průběhu staletí měnily své místo a neustále byly stěhovány. Socha sv. Vavřince a její podstavec byly následně opraveny v roce 1933 na náklady dobrušských sousedů. Podstavec se sochou byl v posledních letech nakloněný a jeho technický stav byl nevyhovující. V roce 1982 došlo k demontáži originální sochy a na její místo byla osazena kopie z hořického pískovce, kterou zhotovil pan Josef Holanec st. Kompletní opravu díla, která zahrnovala demontáž sochy a podstavce, provedení nového základu, restaurování díla a zpětné osazení, provedla firma pana Ing. Josefa Holance z Dobrušky. V opočenské dílně pana Holance bylo provedeno restaurování jednotlivých dílů. Ve druhé polovině minulého století byl podstavec obehnan kovovým drátěným plotem s nefunkční brankou. V současnosti byla drátěná konstrukce pokrytá rzí a byla již silně za hranicí své životnosti. Navíc v pohledové části působila vůči plastice samé nevhodným dojmem. Uměleckým kovářem panem Josefem Černým z Ohnišova bylo letos staré oplocení demontováno, vyspraven byl podkladní beton a vyrobeno nové kovové oplocení tvořené svislým výpletem v kombinaci hladkých a tordovaných čtverhranných prutů s okovanými hlavicemi. Osazena byla nová stylová branka a oplocení ošetřeno žárovým zinkováním s povrchovou úpravou v kovářské černi. V době restaurování díla, kdy byla plocha prázdná, došlo také k ošetření okolních kaštanů. Opravená socha je opět ozdobou této částí města. Zařadila se tak k souboru drobných plastik a uměleckých děl na území města, který patří mezi objekty místního významu a v posledních letech je z podnětu památkové péče městem Dobruška systematicky opravován.

Další opravenou památkou, která je zařazena mezi objekty v památkovém zájmu, je pamětní kříž na Belvederu. Na starých fotografiích býval zachycen s úvozovou cestou a společně s panoramatem historického jádra města. Kdysi pohled na historický střed města z těchto míst opravdu platil za *bel vedere* (z italštiny), tedy krásnou vyhlídku. Stráně ale byly ve druhé polovině 20. století postupně zastavěny rodinnými domy. Panorama historického města dnes musíme těžko hledat mezi domy, název čtvrti Belveder ale zůstal. Oprava pamětního kříže na Belvederu, který je ve vlastnictví města Dobrušky, byla dokončena počátkem října. Kříž, jehož podstavec je z pískovce, byl v havarijním stavu, stejně tak jeho základová část a obložení soklu z rozpadlých kusů betonových vrstev. Patrné bylo naklonění

podstavce a kříže a nevyhovující technický stav jednotlivých dílů se týkal i litinového kříže. Kompletní opravu, která zahrnovala provedení nového základu, soklu, zpětné osazení dílů, celkové restaurování pískovcových částí, zlacení nápisů a litinového korpusu Krista, provedl pro město Dobruška restaurátor Petr Tomáš z Nového Města nad Metují. Kříž patří mezi objekty v památkovém zájmu a jeho oprava je součástí postupného pokračování obnovy památek tohoto druhu na území Dobrušky.

5. Školství

Mateřská škola

Mateřská škola J. A. Komenského má dvě pracoviště, v pěti třídách Za Univerzitou a ve čtyřech třídách v ulici Komenského V tomto roce byly tři děti integrovány v mateřské škole Za Univerzitou a jedno dítě v mateřské škole Komenského. Každé integrované dítě mělo svého asistenta pedagoga. V důsledku poklesu počtu dětí musela být uzavřena 6. třída pracoviště Za Univerzitou.

Mateřská škola pokračovala v práci podle programu s názvem *Děti, dívejte se*, který se v průběhu roku upravoval a doplňoval. Paní učitelky včetně asistentek pedagoga pravidelně navštěvovaly odborné semináře. Nejčastěji jezdily za školeními do Rychnova nad Kněžnou, Náchoda či Hradce Králové.

Ve školním roce 2017-2018 pokračoval projekt s názvem *Podpora vzájemného učení pedagogů mateřských škol*. Semináře a odborná setkání probíhaly každý měsíc v Centru kolegiální podpory v 7. třídě Mateřské školy Za Univerzitou. Zájem o semináře byl i v letošním roce veliký. Lákavá byla témata i odborní lektori. Např. téma: *Dětská literatura v praxi, Práce s pohádkou jako součást čtenářské pregramotnosti, Práce s interaktivním panelem, Desatero dobrého předčítajícího* nebo *Workshopy a praxe*, beseda se spisovatelem Josefem Lukáškem. V tomto roce byl z projektu získán interaktivní panel a mnoho kvalitních knih pro děti. Paní učitelky mohou knihy i interaktivní panel s dětmi plně využívat.

Školní rok již tradičně začal předplaveckým výcvikem. Předškoláci se tak mohli během deseti lekcí věnovat vodním hrátkám v krytém bazénu v Dobrušce. V polovině září navštívily děti Dům dětí a mládeže v Dobrušce a výstavu drobného domácího zvířectva, lovných ryb a exotických ptáků. Začátkem října jely na výlet do Opočna, kde obdivovaly dravce na každoročním mezinárodním setkání sokolníků. Podzimní čas vrcholil návštěvou Martinského trhu v Domě dětí a mládeže v Dobrušce, smažením bramboráčků na třídách či pečením svatomartinských rohlíčků.

4. prosince 2017 se předškoláci z Mateřské školy Komenského podíleli svým kulturním vystoupením na *Večeru pro Františka*. Toto představení ve Společenském centru–Kině 70 bylo pořádáno na podporu spolufinancování léčby pro pana Františka Veverku. Předvánoční atmosféru navodila návštěva Mikuláše, čerta a anděla. Jako každoročně s touto akcí vypomohli žáci ze Základní školy Pulická. Děti se radovaly z mikulášské nadílky. Fotografie obstaral pan Josef Frýda. Adventní období bylo ve znamení besídek v jednotlivých třídách. Nový rok byl příjemně zahájen všemi zaměstnanci novoroční večeří v restauraci u Zelingerů v Dobrušce. V únoru se mohla veřejnost potěšit výtvarnými pracemi dětí, které byly vystaveny ve foyer Městské knihovny v Dobrušce. Výstava nesla název *Jak čaruje zima*. Zimní čas na třídách uzavřel karnevalový rej masek.

V březnu jeli předškoláci na exkurzi do Planetária v Hradci Králové. Děti z 5. třídy (předškoláci) se pod vedením učitelek Šotolové a Frýdové tanečním vystoupením podílely na programu *Barevná tma* v sále Kulturního zařízení. Výtěžek z této akce byl použit na pomůcky a potřeby zrakově postižených a jejich čtyřnohých kamarádů. V kulturním domě města Dobrušky se 23. března uskutečnila tradiční *Zástěrková zábava* pořádaná SRPDS při Mateřské škole v Dobrušce. K poslechu a tanci hrála a zpívala skupina Foors.

25. dubna prožili v mateřské škole významný den. Kromě Dne otevřených dveří oslavili také výročí obou našich mateřských škol. Mateřská škola Komenského oslavila 95 let od svého otevření, mateřská škola Za Univerzitou 40 let. Oslav a přátelského posezení se zúčastnili všichni nynější zaměstnanci a pozvání přijali i ti bývalí.

V květnu proběhly zápisy do mateřské školy. Společně byly organizovány a absolvovány školní výlety. Tentokrát děti zavítaly do Častolovic, Adršpašských skal a Potštejna.

1. červen byl ve znamení poznávání složek integrovaného záchranného systému. Tato akce se uskutečnila na náměstí v Dobrušce a zúčastnily se jí i děti z mateřské školy. Závěr školního roku byl důležitý především pro předškoláky. Děti 4. a 5. třídy nazkoušely se svými učitelkami vystoupení pro rodiče a rozloučily se tak s mateřskou školou. Zároveň měly možnost prožít tzv. „svatojanskou noc“ (přespávání v MŠ). Opomenout nesmíme ani pravidelná divadelní představení, která do mateřské školy zajíždějí.

Základní škola Františka Kupky

Základní škola Františka Kupky je škola s 1. – 9. postupným ročníkem a školní družinou. Je spádovou školou. Škola má 20 kmenových tříd. Kapacita školy je 770 žáků. Třídy se naplňují do počtu 30 žáků, výjimečně do počtu 34 žáků s výjimkou zřizovatele. Ředitelkou školy je Mgr. Bc. Alena Bačíková, MBA. Při škole pracuje školská rada složená ze zástupců rodičů, zřizovatele a pedagogických pracovníků.

Cílená péče je věnována estetice prostředí, součástí koncepce školy je zásada, že prostředí a jeho kvalita už samo o sobě vychovávají. Sportovní činnost probíhá ve dvou tělocvičnách školy, dále je využíváno venkovní sportoviště přímo v areálu školy. Pro žáky je pravidelně zajišťován sportovní den, lyžařský a plavecký výcvik, vodácký kurz.

Škola nemůže být jen o vážné práci. Mimořádné dny školního roku jsou pravidelně v termínovém kalendáři a znamenají oživení školního života, mimořádný program je poslední školní den, loučení s devátáky, přespání ve škole, výchovně vzdělávací programy, návštěvy divadelních představení, dny otevřených dveří, velikonoční program pro žáky a další akce připravované ve spolupráci žáků, učitelů a rodičů. Ve škole pracuje školní parlament.

Ředitelka školy zřizuje jako svůj poradní orgán pedagogickou radu. Jejími členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci školy. Součástí školy je školní družina, které pracuje podle vzdělávacího programu školní družiny.

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáka, které přímo souvisejí s výchovou a vzděláním, současně vytváří podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví žáka. Pro žáky jsou pořádány projektové dny s názvem Hasík, přednášky zajišťované policií ČR a v neposlední řadě nácvik evakuace školy za mimořádných událostí. Ve školním roce 2017 – 2018 se vyučovalo ve všech ročnících podle učebních dokumentů „Zdravá škola“.

Tak jako v předchozích letech je ve výuce kladen důraz na environmentální, etickou, mravní, multikulturní, tělesnou a pracovní výchovu, dále na funkční a finanční gramotnost i na komunikativní dovednosti žáků. Velká pozornost je věnována ochraně a bezpečnosti obyvatelstva za zvláštních a mimořádných situací, prevenci šikany, prevenci sociálně patologických jevů.

Vybavení školy těmito pomůckami je na dobré úrovni. Počty učebnic odpovídají počtu žáků, jsou obnovovány, jejich obnova závisí na přidělených finančních prostředcích. Učebny druhých ročníků byly vybaveny novým nábytkem. V učebně druhého stupně byla opravena podlaha. Ve čtvrtém patře byla vybudována relaxační zóna.

Škola má tři učebny informatiky. Učebnu multimediální, hudební sál. Odbornou učebnu chemie a přírodovědných předmětů. Cvičnou kuchyňku a dílny. Škola má k dispozici dvě tělocvičny se zázemím. Součástí tělocvičny jsou šatny a sociální zařízení. V areálu školy se nachází hřiště a sportoviště. Travnatá plocha, pingpongové stoly, lavičky.

Budoucí prvňáčci a jejich rodiče se dostavili dne 20. a 21. dubna 2018 k zápisu do prvního ročníku základní školy. Učitelé prvního stupně informovali zákonné zástupce o potřebách dětí v první třídě. Při vstupu do školy vítaly děti a jejich rodiče pohádkové postavy. Každé zapisované dítě dostalo průvodce zápisem, kterým byl skřítek a provedl děti a jejich rodiče zápisem. Na závěr získali všichni skřítkovo ocenění. V třídách děti plnily nejrůznější úkoly. Skládaly a kreslily obrázky, hledaly obrazce, počítaly kolečka, recitovaly a zpívaly. Do první třídy bylo zapsáno 45 dětí, 14 dětem byla školní docházka odložena. Do dvou prvních tříd nastoupilo 41 žáků.

Seďm žáků pátého ročníku bylo přijato na víceletá gymnázia, z devátých ročníků bylo osm žáků přijato na čtyřletá gymnázia, 26 žáků na střední školy a čtyři na střední odborné školy.

Škola usiluje o prevenci sociálně patologických jevů. Ve všech ročnících byla prevenci sociálně nežádoucích jevů věnována pozornost převážně v předmětech prvouka, přírodopis, rodinná a občanská výchova a průřezově i v dalších předmětech. K probíraným tématům především patřily vztahy ve třídě, šikana, styk s cizími lidmi, rasismus, návykové látky, terorismus, krádeže, vandalismus, ochrana zdraví a chování k postiženým lidem. Kromě toho, že se vyučující zabývali přímou primární prevencí, zaměřili se hlavně na posilování pozitivních jevů v dětském kolektivu. Hlavně na rozvíjení dobrých vztahů a na spolupráci v kolektivu, toleranci a ochotě pomoci. Děti se učily vyjadřovat vlastní názor a naslouchat druhým. Učily se, jak a s kým chtějí trávit svůj volný čas. Nežádoucí jevy jsou konkrétně řešeny ve spolupráci s rodiči žáků. Přesto však narůstá počet žáků, kteří negativně ovlivňují klima třídy svým chováním ke spolužákům a učitelům, narušují výuku svými poznámkami, nerespektují pokyny učitelů, odmítají a chovají se agresivně. Porušují výslovné zákazy učitelů a veškerá pravidla týkající se hlavně používání mobilních telefonů.

Škola má zpracovaný plán environmentálního vzdělávání. Spolupracuje s rodinou, městem, DDM Dobruška. Podílí se na sběru papíru, třídí odpad, pořádá exkurze do průmyslových podniků. Organizuje Den Země. Žáky zapojuje do soutěží. Pořádá vzdělávací vycházky. Škola je vybavena brožurami a publikacemi zahrnující tuto problematiku.

Při škole pracuje školní družina, která má 5 oddělení, jež se naplňují do kapacity 30 dětí. Ve družině pracuje pět vychovatelek, z nichž jedna zastává funkci vedoucí vychovatelky. Ve školním roce byl provoz školní družiny ráno od 6.30 do 7.30 hodin a v odpoledních hodinách od 11.25 hodin do 16. 00 hodin. Školní družina se řídí vzdělávacím programem. Při školní družině jsou zřizovány kroužky mažoretek, cvičení na míčích, kam dochází žáci z družiny, ale i žáci mimo družinu. Pro svoji výchovně vzdělávací činnost využívala školní družina herny, tělocvičnu.

O činnosti školy jsou průběžně podávány informace veřejnosti prostřednictvím regionálního a místního tisku (Orlický týdeník, Dobrušský zpravodaj). Dále škola informuje veřejnost a zákonné zástupce o dění ve škole na webových stránkách a vývěsce budovy školy.

Základní škola v Pulické ulici

Ředitelem školy je Mgr. Václav Hlavsa. Funkci jeho zástupkyně vykonávala Mgr. Petra Poullová a ve funkci výchovného poradce působila Mgr. Hana Novotná. Se jmenovanými pracovali po celý rok ve škole další učitelé (Jan Sedláček, Mgr. Božena Moravcová, Mgr. Blanka Maixnerová, Mgr. Hana Tošovská, Mgr. Markéta Schmoranzová, Mgr. Michaela Petráčková, Mgr. Jan Macek, Mgr. Jarmila Matyasiková, Mgr. Jiřina Pultarová, Mgr. Jarmila Kučerová, Mgr. Václav Mach a na snížený úvazek Mgr. Alois Žďárek a Mgr. Josef Frýda). Od září posílila sbor Mgr. Iva Špaňová, která dokončila studium oboru matematika – fyzika. Novinkou pro školu je pozice asistenta pedagoga, na základě rozhodnutí SPC byl od září 2018 přidělen do první třídy a byla jím Monika Čejpová. Ve školní družině se žáky pracovaly tři vychovatelky (Dana Effenberková, Magdalena Hlavsová

a Vlasta Bajerová). O chod školy a její provoz se starala školnice Romana Dubnová, dále na částečný úvazek pět uklízeček a údržbář J. Divíšek. Na částečný úvazek působila ve škole také účetní Zdena Hlavsová.

V červnu 2018 měla škola 241 žáků, v září 2018 navštěvovalo školu celkem 249 žáků, kteří byli rozděleni do deseti tříd v devíti ročnících. V šestém ročníku byly od září 2018 dvě paralelní třídy. Jedna žákyně plnila povinnou školní docházku podle §38 školského zákona v zahraničí (Řecko). Na škole byl druhým rokem jeden žák – Vietnavec s částečnou znalostí českého jazyka. 47 žáků do školy na konci roku 2018 dojíždělo z 15 okolních obcí (14 z Pohorí, 8 z Podbřezí a z Ohnišova a 4 z Českého Meziříčí).

Školní družina měla v září 2018 tři oddělení a tzv. ranní družinu. Při školní družině pracovalo také 6 zájmových útvarů: hra na zobcovou flétnu (5 skupin), keramika (4 skupiny), kroužek šikovných rukou (1 skupina), pohybové a míčové hry (1 skupina), florbal (2 skupiny) a moderní gymnastika (1 skupina).

Škola spolupracuje s pedagogickou poradnou v Rychnově nad Kněžnou, s vybranými třídními kolektivy pravidelně pracovala Mgr. Ženatová. Podpůrná opatření byla od září 2018 poskytována 48 žákům, 35 jich bylo zařazeno do 13 reedukačních skupin, jedna žákyně má ve všech hodinách asistentku pedagoga, 6 žáků má podpůrná opatření 1. stupně, 6 žáků má opatření v rámci běžné výuky a jeden žák má ještě úpravu výuky českého jazyka.

Z devátého ročníku vyšlo v červnu 2018 21 žáků, z toho 2 byli přijati na gymnázium, 15 žáků na střední odborné školy a 4 žáci na střední odborná učiliště. Pět žáků bylo přijato do primy gymnázia (hlásilo se 13 žáků).

K zápisu se dostavilo 24 dětí (8 jich bylo po odkladu). Bylo vyhověno 4 žádostem o odklad a jeden žák se do začátku školního roku odstěhoval. Do první třídy nastoupilo 19 dětí. Byl udělen ještě jeden dodatečný odklad.

V tomto roce byla rozšířena školní družina – o prázdninách se začalo s nástavbou nad vstupní halou a v listopadu byly nové prostory družiny uvedeny do provozu. Stavbu realizovala firma Stating, s. r.o., a škola tak získala prostornou a moderní místnost nejen pro ranní a odpolední družinu, ale i pro výuku některých dělených předmětů. Zároveň byla ve vestibulu provedena výměna podlahy. Nový nábytek byl pořízen také do školní družiny.

Nových tabulí se dočkali žáci v odborných učebnách dějepisu-zeměpisu 208 a českého jazyka 218, nevyužívaný dataprojektor z 2. třídy byl přesunut do učebny hudební výchovy. Pravidelně jsou nakupovány nové knížky do školní knihovny.

Pokračovalo se v projektech Ovoce do škol (všichni žáci školy 1x týdně dostávají zdarma ovoce) a Mléko do škol (žáci dostávají jednou týdně mléko, nebo bílý jogurt zdarma). Nadále trvají velké problémy v zajištění efektivní výuky tělesné výchovy, neboť stále nemáme vlastní tělocvičnu a musíme využívat různé pronájmy (gymnázium, sokolovna, průmyslovka).

Škola se účastnila okresních sportovních soutěží pořádaných nejen Asociací středoškolských klubů: přespolního běhu v Solnici, turnajů v hokejbalu (dvě druhá místa v krajském kole, 7. a 6. místo v republikovém finále) a plavání (v květnu se žáci 1. stupně a 2. stupně účastnili plaveckých závodů O pohár starosty). V květnu se uskutečnil sportovní atletický den pro 1. stupeň na městském stadionu, druhý stupeň měl atletické dny na stadionu v rámci prodloužených tělocviků. Na podzim se žáci účastnili turnajů ve florbalu. Z vícedenních akcí se uskutečnily čtyři lyžařské dopolední výjezdy na Šerlišský mlýn na konci ledna a v září dvoudenní adaptační kurz pro žáky 6. ročníku na Jurášce v Olešnici v Orl. h.

Z řady projektových dnů připomeňme dubnový Den Země na 1. stupni, Den Země v domě dětí, dětský den 1. stupně, projekt Voda, který připravují devátáci pro třetíáky, Den bezpečnostních složek na dobrušském náměstí, družinový dětský den, projekt Zdravověda, který pro 1. stupeň připravili osmáci, celoškolní branný den v závěru školního roku. V říjnu si žáci připomínali sté výročí vzniku republiky, mj. i pořadem Z deníku pradědečka. Žáci

druhého a šestého ročníku se zapojili do preventivního programu Hasík. V prosinci pak proběhl tradiční Čertovský den, při kterém devátáci navštívili menší spolužáky a děti v MŠ v Dobrušce a ve Valu a v klubu Hastrmánek a připravili ještě program pro ostatní žáky školy. Kalendářní rok byl zakončen projektem Vánoce nejen české (žáci šestých, sedmé a osmé třídy připravili krátký program o tom, jak vypadají Vánoce ruské, německé, anglické a české). Zpívalo se na schodech a nechyběly ani třídní besídky.

Při vlastivědných poznávacích exkurzích nejmenší vyrazili do obřího akvária v Hradci Králové a do Tonga, 4. a 5. třída navštívily náhodský zámek, šestáci poznávali okolí Dobrušky, sedmáci se vydali na dva dny do Orlických hor a přespali v Bystrém, osmáci a devátáci pobývali v Českém ráji (Jinolice a Prachovské skály). V září 2018 se uskutečnila každoroční podzimní návštěva pražských památek – 5. A, 6. A a 6. B navštívily Národní technické muzeum, 7. A Pražský hrad a jeho zahrady, 9. A Národní galerii a Prahu barokní si prohlédli žáci 8. A. 11. května vyrazili nejstarší žáci na poznávací exkurzi do německých Drážďan. Osmáci stihli ještě zajet na kolech za „Babičkou“ do Ratibořic.

Také rok 2018 byl bohatý na četné kulturně vzdělávací akce. Žáci navštěvovali filmová či divadelní představení v dobrušském kině či přímo v sále školy. V rámci literárně dramatické výchovy secvičili sedmáci s panem Machem divadelní vystoupení Antický hrdina, které předvedli nejen spolužákům, ale i rodičům, v červnu vystoupili celkem čtyřikrát. Ve škole proběhla dvě školní kola v recitaci a soutěž ve zpěvu Pulický vrabec.

Výborně funguje i spolupráce s dobrušskou knihovnou – ať už jde o každoroční návštěvy v rámci hodin literatury, pasování prvňáčků na čtenáře nebo o nabízené besedy s autory knih (beseda s ilustrátorkou v listopadu). Škola využívá také akce pořádané DDM (taneční soutěž Dobrušské sluníčko, Martinské trhy, Den Země), městským muzeem, volnočasovým klubem Vješák (Vješák za školou v září) a ZUŠ (vystoupení tanečního a hudebního oboru). Žáci prvního stupně vystoupili na přehlídce Školy za školou.

V oblasti vzdělávací pak proběhly na škole olympiády v českém jazyce a dějepisu, z nichž vítězové postoupili do okresních kol. Matematici mohli své znalosti uplatnit v Pythagoriádě, Matematickém klokanovi a soutěži Pangea. Žáci 2. stupně se účastní Přírodovědného klokanu. Žáci 9. třídy připravovali po celý školní rok své závěrečné práce, které v květnu prezentovali před svými spolužáky z osmé třídy.

Z dalších akcí jmenujme ještě besedu s paní Sarou z Ugandy, bowling pro děti. Závěr školního roku patřil tradičnímu vystoupení žáků deváté třídy v sále školy, kterým se rozloučili se školou a učiteli. Z podzimních akcí připomínáme nabídku anglických knih, exkurzi 9. ročníku na úřad práce, exkurzi 2. a 3. třídy do lesa, exkurzi do laboratoře gymnázia.

Karneval byl uspořádán opět s podporou města 18. února. Proběhly dva sběry papíru, sbírala se také PET víčka a pomerančová kůra. Během celého roku probíhalo i vydávání školního časopisu – poslední ročník nesl název Exporta vyšlo celkem 5 celobarevných čísel. V soutěži Školní časopis roku 2018 obsadil 1. místo v krajském kole a 14. místo v celostátním finále, kterého se 4 členové redakce zúčastnili v listopadu v Brně. Redakce také pořádá žákovskou anketu NEJ kluk a NEJ holka.

Nesmíme zapomenout na besídku 1. stupně na téma Cesta kolem světa spojenou s návštěvou předškoláků z dobrušských školek ve škole. Při základní škole pracovala rada školy ve složení Petr Sadovský, Lucie Hornofová a Petra Poulová. Rada se sešla v únoru a říjnu.

Aby si pedagogové i rodiče mohli ověřit výsledky vzdělávání, zorganizovala škola účast na některých celostátních srovnávacích testech agentury SCIO (Národní testování – 9. ročník, nově bylo na podzim provedeno i testování šestých ročníků - jeden žák získal v podzimním testování ocenění za výborný výsledek). Žáci 9. ročníku byli v listopadu 2018 zařazeni do testování České školní inspekce (dopravní výchova).

Rodičům je již několik let k dispozici přístup k osobním údajům, známám a třídní knize přes internet v rámci programu „Bakalář“. Již šestý rok byla třídní kniha vedena v elektronické podobě. Na nových webových stránkách školy www.zspulicka.cz se mohou návštěvníci seznamovat s celoroční činností školy.

Základní škola v Opočenské ulici

Škola má čtyři třídy, které navštěvuje 32 žáků. Působí zde šest vyučujících, pět asistentů pedagoga a jedna osobní asistentka. Na částečné úvazky zde pracují čtyři správní zaměstnanci. Ředitelkou školy je Mgr. Dagmar Macková. Ve škole je zřízena školská rada v počtu tří členů a velkou pomocí je také *Spolek přátel Naší školy*.

Při škole působí šest zájmových útvarů: informatika, hudební – flétna a klávesy, taneční, keramický, dílenský, výtvarný a rukodělný. Jejich vedoucí se sami příslušnému oboru činnosti věnují a mají tedy hodně znalostí a zkušeností, které se snaží dětem předat. Všichni pracují bez nároku na jakoukoli odměnu, ochotně a rádi věnují dětem svůj volný čas.

Každoročně je zpracován plán prevence rizikového chování a krizový plán. Metodik prevence důsledně spolupracuje s výchovným poradcem. Veškeré rizikové chování je okamžitě řešeno na úrovni metodiků, výchovného poradce, ve spolupráci s třídními učiteli a ředitelkou školy. Škola úzce spolupracuje s OSPOD Dobruška a Nové Město nad Metují. V rámci této spolupráce výrazně klesl počet zameškaných a neomluvených hodin z romské populace. Metodik prevence a výchovný poradce řeší aktuální problémy průběžně a dle potřeby. Každý pátek v době velké přestávky mají žáci možnost individuálních konzultací svých problémů. Žáci se zúčastnili besedy s příslušníky Policie ČR, kteří také předali žákům odměny za umístění v celostátní soutěži vyhlášené Policií ČR na téma *Cestujeme s prarodiči*.

Škola realizovala celou řadu projektů, na něž dostala i potřebné finanční prostředky od Královéhradeckého kraje. K nejdůležitějším patřily projekty na prevenci rizikového chování, na rozvoj tvůrčích schopností a dovedností dětí a etickou výchovu. V jejich rámci se uskutečnila řada akcí, např. návštěva archeoskanzeny Villa Nova v Uhřínově pod Deštnou, muzikoterapie, canisterapie, soutěž zaměřená na velikonoční tradice a byly nakoupeny kostýmy pro nejrůznější vystoupení žáků.

Pozornost je věnována také environmentální výchově a výchově k umění. S velmi pozitivním přijetím se setkalo vystoupení dětí pro dobrušské seniory a na akci *Škola za školou*. Děti se také zúčastnily celé řady výtvarných soutěží. Čestné uznání obdržel kolektiv školní družiny v soutěži *Zvíře není věc* vyhlášené Hankovým domem ve Dvoře Králové nad Labem. Zvláštní čestné uznání bylo uděleno společné práci žáků 1. třídy v ústředním kole celostátní soutěže *Komenský a my*, kterou vyhlásilo Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze. Děti se zúčastnily i mezinárodní výtvarné soutěže *Lidice 2018* a soutěže *Pomoc jiným přináší radost*, v níž spolupracovaly Česká republika, Polsko a Litva; zde byla zvláště úzká spolupráce s partnerskou školou v polském Plocku.

Škola se věnuje i sportovnímu rozvoji dětí. Zúčastnila se florbalové soutěže Jaroměřská hokejka, desetibojařské soutěže v Kostelci n. Orł., sportovního klání v Jaroměři a uspořádala okresní kolo atletického čtyřboje žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti se zúčastnily i zdravotnických soutěží a nejrůznějších mimoškolních akcí. Na jejich pořádání se podílel i *Spolek přátel Naší školy*.

Gymnázium

Dobrušské gymnázium v roce 2018 navštěvovalo 346 studentů a vyučovalo zde 26 kvalifikovaných pedagogů. Po roce pauzy se k aktivní pedagogické práci vrátila Mgr. Hana Šestáková, která vypomohla škole ve výuce fyziky po výpovědi dlouholetého pracovníka Mgr. Václava Dachse. Mgr. Jana Matouška vystřídal od září 2018 učitel tělesné výchovy Mgr. Tomáš Jeníček.

Žáci reprezentovali školu na mnoha předmětových soutěžích. Jejich výkony se neztratily v krajských kláních (matematika, biologie, chemie, fyzika, dějepis) ani na celostátní úrovni. Po dlouhé době s prací Středoškolské odborné činnosti s názvem „Testování látek schopných chelatace zinečnatých iontů“ bodovala v kraji také naše žákyně Anna Minaříková ze 7. G třídy. V krajských kolech jednotlivých soutěží se solidně vedlo i sportovcům. Pokračovalo mimoškolní vzdělávání v kroužku francouzštiny, jehož osazenstvo tvoří 19 zájemců ze školy (Byl otevřen nový kurz začátečníků, převážně žáků nižšího gymnázia).

Maturitní zkoušky skončily letos relativně dobrým výsledkem. Počet povinných maturitních zkoušek státní části byl 2 a profilové části také 2. Neúspěch byl zaznamenán v jednom případě při společné zkoušce z matematiky a dva žáci neprospěli v ústní části společné zkoušky z českého jazyka. V profilové části maturitní zkoušky žáci neuspěli dvakrát v biologii a dvakrát v základech společenských věd. Z celkových 415 povinných součástí maturitních zkoušek to však stále lze považovat za velice solidní skóre, protože v tomto termínu absolvovalo 92,5 % žáků. Podzimní opravný termín znamenal následně ukončení středoškolského studia maturitní zkouškou pro všechny méně šťastné v termínu jarním.

Zásadní počin pro budoucnost školy se odehrál v srpnu 2018, kdy byla budova gymnázia opětovně zkolaudována pro školní účely po rozsáhlé rok trvající rekonstrukci. V jejím průběhu došlo k výměně oken, instalaci rekuperačních jednotek v učebnách a zateplení školní budovy. Byly vybudovány chodníky v okolí školy a nově bylo vyasfaltováno také parkoviště. Školní budova se slavnostně otevřela 21. září za přítomnosti politických špiček Královéhradeckého kraje i města Dobrušky. Během odpoledního happeningu, jehož součástí byla vystoupení školní kapely nebo výstava hub, se do školy přišlo podívat mnoho jejích příznivců, absolventů nebo bývalých učitelů.

Kalendářní rok 2018 zakončil Vánoční jarmark gymnázia v budově školy. Jeho výtěžek byl věnován na podporu rodiny z Kounova vychovávající těžce postiženou holčičku.

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií

Školní rok 2017/2018 byl slavnostně zahájen v pondělí 4. září 2017 v Kulturním domě v Dobrušce. Do tohoto školního roku nastoupilo k řádnému studiu 338 studentů, kteří studovali ve třinácti třídách denního studia: čtyři třídy oboru elektrotechnika a devět tříd oboru Informační technologie. Ve škole působilo 31 učitelů a v domově mládeže tři vychovatelé.

Na podzim 2017 obsadila škola 3. místo v soutěži *Škola doporučovaná zaměstnavateli* od Klubu zaměstnavatelů za Královéhradecký kraj.

Pokračovala spolupráce s polskou školou „Zespół szkół technicznych“ z Plocku. Ta je úspěšná a velmi zajímavá. V jejím rámci např. každoročně probíhá soutěž v ergoveslování.

Škola nadále spolupracuje s univerzitami. V tomto školním roce pokračovala spolupráce s Univerzitou Pardubice, Univerzitou Hradec Králové, Vysokým učením technickým Brno, Technickou univerzitou Liberec a Technickou akademií Erwina Junkera v Holicích.

Ve školním roce 2017/2018 začala nebo se rozvíjela spolupráce s těmito firmami: ABB Trutnov, B+R automatizace Brno, OEZ Letohrad, ČEZ, Atas Náchod, Ametek Náchod, Prodos Dobruška, KBA-Grafitec Dobruška, FG Forrest Náchod, PZP a.s. Dobré, SAB TRAF0 Nové Město nad Metují, ECOM České Meziříčí, ASSA ABLOY Rychnov nad Kněžnou, Stormware Hradec Králové, Škoda Auto, GMC Software Technology Hradec Králové, FOMEI Hradec Králové, KODAK Hradec Králové, Kimberly-Clark Jaroměř, SIEMENS Trutnov, AMMANN Nové Město nad Metují, Integraf Náchod, Junker Holice, Continental Adršpach, HALLA Nové Město nad Metují, ELKO-EP Holešov, MESA 18 PARTS Vysokov, LUX Jablonné nad Orlicí, Podorlická kartonážní spol. s r.o., Česká telekomunikační infrastruktura a.s., ZPA Smart Energy, a. s.

Žákům bylo nabídnuto mnoho různorodých výchovně vzdělávacích aktivit, mimo jiné např. 42 odborných exkurzí, 20 sportovních akcí, 7 filmových a divadelních představení, 20 besed a odborných přednášek. Po dvou letech opět proběhla vánoční akademie studentů v Kulturním domě v Dobrušce. Studenti pobavili publikum vystoupením pánských kvartetů, které ale neměly vodu, a vrcholem akce bylo vystoupení studentů v přestrojení za „Alexandrovců“, kteří si vysloužili za svůj výkon ovace ve stoje. Proběhl každoroční maturitní ples, poprvé se konal v sokolovně v Novém Městě nad Metují. Zúčastnilo se ho 550 osob a byl velmi úspěšný. Po výuce mohli studenti také navštěvovat následující zájmové kroužky: multimediální tvorba, robotika, sportovní hry. Studenti jsou aktivní i v mimoškolních aktivitách, chloubou školy je ergoveslování.

Z předchozího roku pokračoval mezinárodní projekt Erasmus+ s názvem FEC (Fit for E-commerce) s partnery z německého Bayreuthu a italského Brixenu. Vyvrcholil v dubnu roku 2018, kdy Dobrušku navštívily týmy studentů a jejich učitelů z obou zemí a strávily tu týden v pilné práci, vzájemné komunikaci i seznamování se s Dobruškou a jejím okolím. Výsledkem společné práce se staly webové stránky vlastních navržených e-shopů, rozšířená komunikace a nová přátelství.

V tomto školním roce byl spuštěn Asociací energetických manažerů ve spolupráci s partnerskou firmou ČEZ Distribuce a.s. program na podporu vzdělávání v elektrotechnických oborech na středních školách, nazvaný *Motivační program Prokopa Diviše*. Jeho cílem bylo zvýšit atraktivnost studia elektrotechnických oborů a zároveň také podpořit možnost zaměstnání ve společnosti ČEZ. Celkem bylo pro tento projekt vybráno 10 pilotních škol spolupracujících s ČEZem a jednou z nich byla i dobrušská škola. Do programu se mohli přihlásit žáci 2. – 4. ročníku a pořadí jednotlivých studentů záviselo na klasifikaci v odborných předmětech a na odborné aktivitě ve škole i mimo školu. Žáci, kteří se umístili na prvních třech místech v každém ročníku, získali finanční odměnu, jejíž celková výše dosáhla 102 000 Kč. Slavnostní vyhodnocení programu proběhlo v pátek 11. května za přítomnosti představitelů firmy ČEZ Distribuce, vedoucího oddělení středních škol na krajském úřadu a starosty města Dobrušky Ing. Petra Lžíčáče. Program Prokopa Diviše bude pokračovat i v příštích letech.

V říjnu 2017 se uskutečnil poznávací zájezd studentů po Francii a Anglii po trase Paříž – Dunkerque – Calais – Brighton – Londýn. Zúčastnilo se ho 43 studentů. V témže měsíci si zkusili nanečisto zvolit prezidenta v rámci Studentských prezidentských voleb. Vytvořili volební místnost, proběhla i volební kampaň. A samotná volba – vítězem studentů se stal prof. Jiří Drahoš.

V lednu 2018 uspořádala škola historicky první výstavu výtvarných a fotografických prací s názvem *SPŠEL.it tvoří*. Konala se postupně na třech místech v Dobrušce: v lapidáriu Městského úřadu, malém sále Společenského centra a v knihovně. Dle ohlasů byla velmi úspěšná. Výstavu upořádali studenti oboru informačních technologií pod vedením pana Jaroslava Mužíka a jeho studia MtM.

Během roku 2017/2018 na SPŠEL.it zavítaly dvě zajímavé návštěvy. V březnu nečekaně přijel hejtman Královéhradeckého kraje PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D.. Sešel se s vedením školy, kterým byl seznámen s historií a chodem školy a se strukturou oborů. Poté si prohlédl prostory školy, zejména odborné učebny, tělocvičnu a třídy. Všude se živě zajímal o výuku a vybavení. Zažil praktickou výuku oboru multimedií, kdy se studenti učili tvořit zpravodajství. Proběhla i beseda se studenty. Zúčastnilo se jí 40 vybraných zástupců z třetího a čtvrtého ročníku. Beseda byla velmi zajímavá a živá, obě strany ji hodnotily velmi pozitivně. Studenti ocenili hejtmanovu otevřenost a vstřícnost, hejtman zase připravenost a zájem studentů.

Během druhé poloviny prázdnin se na škole objevila vzácná návštěva. Až z daleké Kanady přicestoval absolvent naší školy, pan Jan Kárník. Odmaturoval v roce 1960 a dnes mu

je 76 let. Jeho život byl pestrý a zavál ho až do Kanady. Na svou domovinu však nikdy nezapomněl a pravidelně ji po pádu železné opony navštěvuje. Letos s sebou přivezl i své dva vnuky, aby poznali, odkud pochází a kde mají svoje kořeny. Chlapci jsou aktivní basketbalisté a ve školní tělocvičně si mohli zatrénovat. Došlo i k setkání s ředitelem školy Ing. Milanem Maršíkem.

V samém závěru školního roku 2017/2018 byla zahájena výstavba venkovní spojovací chodby, která propojí hlavní budovu s tělocvičnou a učebnami výpočetní techniky. Akce, na kterou škola dlouho čekala. Přepokládaný konec stavby je stanoven na jaro 2019. Stavba je financována zřizovatelem, tj. Královéhradeckým krajem.

Ve školním roce 2016/2017 šlo k maturitním zkouškám 80 žáků, z toho 68 prospělo, 2 prospěli s vyznamenáním.

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum je soukromou školou, poskytující úplné středoškolské vzdělání i vyučení v technických oborech. Vedle toho vyvíjí i celou řadu dalších aktivit, zpravidla souvisejících se zaměřením školy.

21. února se ve škole již tradičně konala celorepubliková soutěž nejlepších studentů v oblasti výpočetní techniky pod názvem *Práce v SolidCAM*. Soutěž pořádala firma SolidVision, s.r.o.

V březnu škola zabezpečovala krajské kolo soutěže odborných dovedností učebního oboru nástrojař.

V dubnu a květnu se maturitních zkoušek účastnilo celkem 67 žáků. Ve tříletých učebních oborech ukončilo v červnu studium celkem 41 žáků.

V červnu škola obhájila certifikát kvality ISO 9001. Jde o zúročení dlouhodobé cílené práce pedagogických zaměstnanců ve zvyšování kvality výuky, v pojetí přístupu k žákům a jejich zákonným zástupcům jako ke svým zákazníkům, modernizaci a efektivnosti výuky a dlouhodobé plnění dalších náročných úkolů stanovených normou ISO 9001.

V pondělí 3. září byl ve velkém sále Společenského centra – Kina 70 v Dobrušce zahájen nový školní rok, a to s 286 žáky.

V říjnu škola získala od Hospodářské komory Čestné uznání za vysokou úroveň praktické přípravy a její dva studenti jsou nejlepšími absolventy mezi obráběči kovů. Škola s partnery v průběhu roku nadále realizovala projekt *Gramotnosti inovativně* o celkovém objemu 34 mil. Kč. Cílem projektu je poskytovat podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí.

V roce 2018 byl též realizován projekt *Výuka s WI-FI ve škole pro techniky* o celkovém objemu 2 mil. Kč. V rámci projektu byl proveden nákup nových obráběcích strojů a zajištění vnitřní konektivity a připojení k internetu dle vyššího standardu konektivity.

6. prosince uspořádala škola pod patronací města Dobrušky již druhý ročník roboticko-konstrukční soutěže *Auto jede*. Soutěže se účastnili žáci středních i základních škol.

Základní umělecká škola

Základní umělecká škola v Dobrušce poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech a připravuje žáky pro studium učebních a studijních oborů na středních a vysokých školách uměleckého zaměření.

Cílová kapacita školy je 450 žáků, ve školním roce 2017-2018 navštěvovalo školu celkem 448 žáků, z toho hudební obor 287 žáků, výtvarný obor 89 žáků, taneční obor 55 žáků a literárně dramatický obor 17 žáků. Na škole působilo 28 pedagogických pracovníků, z toho 20 žen. Aprobovanost pedagogů činí 98 %. Ředitelem školy je František Zima.

Při škole působí Spolek rodičů a přátel ZUŠ v Dobrušce. Výbor SRP ZUŠ má 5 členů a je tvořen zástupci rodičů žáků všech oborů. SRP ZUŠ výraznou měrou pomáhá škole při organizaci mimoškolních i školních akcí (koncerty, výstavy).

Postupové zkoušky proběhly v termínu od 29. května do 14. června 2018. Předvedené výkony odpovídaly požadavkům osnov a obsahu jednotlivých učebních plánů studijních zaměření ŠVP ZUŠ Dobruška.

Postupové a závěrečné zkoušky výtvarného oboru byly nahrazeny veřejnou výstavou prací žáků všech ročníků v březnu 2018. Postupové a závěrečné zkoušky tanečního oboru byly nahrazeny veřejným vystoupením všech žáků v červnu 2018 (v dopoledních hodinách pro ZŠ, večerní představení pro veřejnost). Postupové a závěrečné zkoušky literárně dramatického oboru byly nahrazeny veřejným vystoupením v květnu 2018.

Škola uspořádala 32 veřejných koncertů (sál ZUŠ, synagoga, Kino 70, knihovna, Lapidárium MÚ), třídní přehrávky jednotlivých nástrojů, interní koncerty, výchovné koncerty, výstavy.

Škola dosáhla skvělých výsledků v soutěžích organizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V okresních kolech reprezentovali dobušskou ZUŠ Sláva Bílek, Katka Debelková, Lucka Dítětová, Magdalena Grulichová, Ester Hůlková, Jan Ivanov, Anna Kárníková, Matyáš Langr, Klára Michlová, Martin Obršál, Kristýna Obršalová, Luboš Pavlíček, Bára Pavlíčková, Šárka Pavlová, Radka Potočková, Bára Pinkasová, Michal Pohl, Anna Pumrová, Vendula Řeháková, Matěj Řepa, Anna Šnáblová, Markéta Štaffová, Marie Voglová, Kamil Zahradník a Miloš Zahradník, žáci učitelů: Štěpánky Holancové, Hany Novotné, Šárky Potůčkové, Vladimíra Tošovského a Luboše Votroubka za doprovodu paní učitelky Aleny Moravcové.

Z krajského kola ve zpěvu přivezla 2. místo Lucka Dítětová. Pěvecká tria se jej, bohužel, pro nemoc nezúčastnila. „Dechy“ pana učitele Votroubka obsadily 1. místa (Kamil a Miloš Zahradníkovi), 2. místo (Michal Pohl) i místo 3. (Martin Obršál). Žákyně paní učitelky Holancové Radka Potočková získala 1. místo. Anna Šnáblová přivezla 2. místo a Slávek Bílek postoupil 1. místem do kola ústředního. První místa přivezli i bubeníci Leon Macháček a Michael Kaiser, oba navíc i s postupem do kola ústředního; žáci pana učitele Ševců. Taneční obor přivezl z krajského kola v Hronově stříbrné pásmo s oceněním za hravost v pohybu - choreografie To Ty?, a dvě bronzová místa.

Ústřední kolo dechových nástrojů se konalo v ZUŠ Jana Hanuše v Praze ve dnech 3. až 6. května 2018. Slavomír Bílek, žák paní učitelky Hany Novotné, se v doprovodu korepetitorky paní učitelky MgA. Aleny Moravcové umístil v VII. kategorii (do 14 let) na místě nejvyšším.

V posledním týdnu letních prázdnin zorganizovala škola výměnný pobyt šesti žáků výtvarného oboru v Holandsku. Holandští přátelé připravili velmi bohatý a inspirativní program. Dobrušští žáci malovali v plenéru akvarelovými barvami či portrétovali seniory v místním domově důchodců. Velkým zážitkem a obohacující zkušeností byla návštěva sochařského ateliéru paní Els van Foeken, se kterou vytvářeli sochy z kamene. Během návštěvy koňské farmy si děti vyrobily vlastní čokoládu. Měly i velké štěstí na krásné počasí, takže si děti mohly užívat volné chvíle plavbou po jezeře, koupáním a hraním si na ostrově. Žáci byli ubytovaní v rodinách, u kterých se jim velmi líbilo. Zdokonalili si svou angličtinou, ochutnali holandská jídla a poznali nové kamarády. Recipročně navštívily Dobrušku děti z Holandska, pro které byl připraven zajímavý a pestrý program.

Výtvarný obor, díky paní učitelce Mgr. Petře Žďánské, prezentuje svoji práci nejen v rámci republiky, ale i v zahraničí. Tentokrát byly děti oceněny daleko za hranicemi Evropy. Několika žákům přišel dopis z Japonska s oceněním za účast v mezinárodní výtvarné soutěži. Nela Pokorná, Lucie Hábová, Julie Matulová, Šimon Pokorný, Nikol Soumarová, Sára Jechová, Šimon Šinkora a Šárka Samková poslali své grafické práce na téma "Sdílíme naši

nádhernou planetu Zemi". Soutěže se zúčastnilo 96 zemí z celého světa a celkem se v Tokiu sešlo 17 736 prací.

Základní umělecká škola Dobruška je nejen školským vzdělávacím zařízením, ale plní také důležité poslání jednoho z nepřehlédnutelných organizátorů místního kulturního života.

Dům dětí a mládeže

Dům dětí a mládeže jako středisko pro využití volného času dětí, mládeže a ostatních zájemců uskutečňuje výchovně vzdělávací, sportovní a rekreační činnost. Jedná se o pravidelnou činnost v zájmových kroužcích a jednorázové kurzy a akce nejrůznějšího charakteru. Ve školním roce 2017-2018 navštěvovalo pravidelné zájmové kroužky 559 účastníků, z toho bylo 19 dospělých řezbářů a 8 členek Klubu patchworku.

Jednorázových akcí bylo zrealizováno 78 s 5105 účastníky. Mezi nejvíce navštěvované patřila Výstava drobného domácího zvířectva a exotického ptactva, která byla uspořádána v prostorách DDM ve spolupráci s členy místní organizace Českého svazu chovatelů. Další významnou akcí byl Martinský trh, pro školní děti Den Země, pro nadšené tanečnický z regionu taneční soutěž Dobrušské sluníčko. Ve spolupráci s mateřskými a základními školami proběhly Školy za školou, kde žáci jednotlivých MŠ, ZŠ a DDM předvedli veřejnosti svoje umění. Nejmladší děti v červnu zdolávaly úkoly na již tradičním Pohádkovém lese.

O letních prázdninách využilo nabídku stanového tábora v Mělčanech celkem 81 dětí, 45 děvčat tančilo na tanečním táboře v rekreačním zařízení Radost v Plasnicích v Orlických horách. Jedenáct zájemců o řezbařinu zdokalovalo své znalosti a dovednosti na víkendovém soustředění na táborové základně v Mělčanech.

V rámci charitativní činnosti bylo opuštěným dětem do Jižní Afriky odesláno 212 čepic, které upletly pletářky z Dobrušky a okolí. Členky Klubu patchwork podpořily svými 43 výrobky činnost Hospicu Anežky České v Červeném Kostelci.

Taneční a sportovní kolektivy se zúčastnily různých soutěží a propagačních akcí.

Poslední kurz českého jazyka pro krajanů

Češtinu slyšeli u svých rodičů či prarodičů a chtějí jí lépe rozumět. Zdokonalit se v českém jazyce nebo se z gruntu naučit jejím základům přijížděli do Dobrušky prázdninová studenti z celého světa téměř celá tři desetiletí. Letošní 28. ročník jazykového kurzu krajanů byl v Dobrušce bohužel posledním. V příštím roce se přesune do Poděbrad, protože Univerzita Karlova budovu v našem městě prodává.

Myšlenka pořádat kurzy českého jazyka pro krajanů žijící v cizích zemích se zrodila před osmadvaceti lety. Její autorkou byla Alena Obstová, která se na výuce doposud aktivně podílí. Po ní se vedení kurzu ujala Vladimíra Koreňová. Letos se zúčastnilo celkem dvaasedmdesát krajanů z dvaceti sedmi zemí. Největší skupiny přiletěly ze Spojených států amerických (9) a jihoamerické Argentiny (7).

V učebnách vedle sebe seděli teenegeři, třicátníci i senioři. Spojili je jejich předci, kteří v minulosti opustili Čechy a v nových působištích po celém světě se snaží zachovat svůj rodný jazyk. Vladimíra Koreňová vedla kurz už šestým rokem, přičemž v roli učitelky do Dobrušky přijíždí obdivuhodných sedmnáct let. Letos zdejší pobyt zvládla i s devítiměsíční dcerkou Emou.

Studenti byli rozděleni do šesti tříd podle úrovně znalosti jazyka. Učilo se dopoledne, občas i odpoledne. Během měsíce zvládli 90 hodin českého jazyka a dalších 30 hodin výtvarné a hudební výchovy a českých reálií. Přednášely se dějiny, politika a ekonomika. Po výuce a o víkendech se jezdilo na tematické výlety. Součástí kurzu byly čtyři Večery národů, na nichž krajané představili svoje současné domovy.

Zájem o účast na měsíčním intenzivním kurzu českého jazyka v prostorách dobrušského studijního střediska Univerzity Karlovy každoročně stoupal. Hlásilo se do něj více než sto padesát zájemců, přičemž stipendium na základě přihlášek a doporučení krajských komunit získalo jen šedesát z nich. Do východních Čech navíc přijížděli samoplátci. Především krajané z Ameriky byli ochotní za výuku, ubytování, stravování a výlety zaplatit téměř patnáct set eur. Ukončení činnosti kurzu ve městě F. L. Věka po téměř třech desetiletích jeho existence bylo pro mnohé velmi smutné.

Zastupitelstvo města Dobrušky schválilo koupi pozemků, jejichž součástí je budova Studijního střediska Univerzity Karlovy, za celkovou částku 36 milionů korun včetně vybavení. Budoucí využití tohoto objektu podle očekávání nechali na svých nástupcích, kteří vzešli z říjnových voleb.

6. Církev

Církev římskokatolická

První akcí roku je pro dobrušskou farnost a její Charitu každoroční Tříkrálová sbírka. Ta se letos konala v naší republice po osmnácté, na Dobrušsku po sedmnácté. V Česku se jí každoročně účastní kolem šedesáti tisíc dobrovolníků a její zisk loni poprvé přesáhl 100 milionů korun. Tříkrálová sbírka v sobě nese hlubší rovinu než pouhé shromáždění peněz.

V těchto dnech to byly tisíce dobrovolníků, kteří dávají svůj čas a síly, aby rozesli po domovech radostnou zprávu o narození Ježíše Krista. Dalším, kdo dává, jsou všichni lidé, kteří otevírají dveře i srdce a darují ve prospěch charity, aby mohla pomáhat. Nakonec jsou to všichni zaměstnanci Charity ČR, kteří obdarovávají službou nemocné a seniory. A jsou největšími poskytovateli sociálních služeb v naší zemi. Tříkrálová sbírka spojuje lidi v šíření dobra. Přes všechny události, které jsou okolo nás, ani letos nezmizela štědrost a ochota dávat. Tříkrálová sbírka reprezentuje solidaritu lidí s potřebnými, naší společnou snahu konat dobro, pomáhat bližnímu a nebýt lhotejný.

Pětašedesát procent z vykoledovaných peněz se vrací do Dobrušky. Je to každoročně okolo 350 tisíc korun. Peníze z Tříkrálové sbírky jsou již tradičně používány na sociální službu osobní asistence, na nákup dalších pomůcek do charitní půjčovny, přímou finanční pomoc lidem v nouzi a také na projekt Adopce na dálku do Indie.

Opět se ukázalo, že v Dobrušce lidé "Tříkrálovce" věří a podle toho se chovají. Každým rokem se vybere víc. Nejčastější příspěvek je dvě stě nebo sto korun. Ale v pokladničkách se našlo i mnoho tisícových a dvoutisícových bankovek. O výtěžek samozřejmě jde, ale není na prvním místě. Největším přínosem je radost a poselství, které přinášejí malí králové lidem do jejich domácností. Přinášejí přání zdraví a požehnání pro celý rok. Přání také píší na futra dveří. Tři písmena K+M+B znamenají „Bůh chraň tento dům, žehnej tomuto domu“. Proto se také nepraktikuje anonymní pouliční koledování, ale tříkráloví koledníci se poctivě snaží obejít všechny domácnosti. V sobotu 6. ledna v dobrušském obvodu koledovalo 130 skupinek. Výtěžek Tříkrálové sbírky 2018 je rekordní – 664 724 Kč. Je to o devadesát tisíc víc než vloni.

V dubnu i v několika dalších měsících zorganizovala farnost brigádu na charitativním díle Misijní společnosti sv. Vincenta Comunita in Dialogo nedaleko Dobrušky. Účastníci se zapojili do přípravné fáze výstavby domova pro lidi na okraji společnosti.

28. dubna se dobrušští farníci zúčastnili diecézní pouti v Libici nad Cidlinou, rodišti svatého Vojtěcha. 25. května proběhla v kostele sv. Václava každoroční akce Noc kostelů, kdy jsou kostely po celé republice i v jiných evropských krajinách otevřeny pro širokou veřejnost, přičemž se v nich konají různé doprovodné programy.

10. června se farnost ve spolupráci s Farní charitou a Dobrušskou klasikou podílela na organizaci benefičního koncertu v kostele sv. Václava, na kterém vystoupil polský varhaník

Roman Perucki, ředitel filharmonického orchestru v Gdaňsku, prezident společnosti Musica Sacra a profesor na Hudební akademii v Gdaňsku. Po koncertu následovalo přátelské posezení ve farní zahradě. 19. července se v kostele sv. Václava konal koncert moderní pop-gospelové kapely GOOD WORK. 3. srpna se ve farní zahradě konal RETRO večer, na kterém v doprovodu kytary a jiných hudebních nástrojů odzněly písničky, které byly oblíbené na konci minulého století. Na konci července se mládež farnosti zúčastnila Národního setkání mládeže v Prešově na Slovensku.

Při mši svaté 10. srpna byly v kostele sv. Václava požehnány plody, které si věřící s sebou přinesli. Po ní se ve farní zahradě konala ochutnávka dvaceti druhů rajčat se zpěvem a bubnováním na bubny.

V rámci Hudebního festivalu F. L. Věka se v kostele sv. Václava konal 16. září koncert, na kterém vystoupil Český chlapecký sbor Boni pueri a Komorní filharmonie Pardubice pod vedením dirigenta Marka Štilca. Návštěvníci si tak mohli poslechnout skladby od W. A. Mozarta, J. Suka, V. Vavilova, J. S. Bacha, G. F. Händela a B. Smetany. V dalším koncertu tohoto festivalu vystoupili 30. září v kostele sv. Václava zpěvačka sopranistka Gabriela Beňačková a kytarista Lubomír Brabec. V jejich podání odzněly skladby skladatelů jako G. Cacciniho, G. B. Pergolesiho, F. Sora, G. F. Händela, P. Mascagniho, A. L. Webera, C. Francka, A. Dvořáka a dalších významných skladatelů.

Při příležitosti slavnosti sv. Václava, patrona české země i Dobrušského děkanství, se 28. září konala slavnostní mše svatá, kterou celebroidli P. Dominik Pavol, CM a P. Miroslav Val'ko, CM a kterou doprovázel chrámový sbor z Dobrušky. Po ní následovalo setkání farníků při malém občerstvení ve farní zahradě, kde si děti mohly vyzkoušet jízdu na koni.

V Rodinném pivovaru v Dobrušce se 6. října uskutečnil 2. ročník farního plesu. K tanci a pro zábavu hrála Bysterská hudba pod vedením Petra Ryšavého.

Dobrušští farníci se 3. listopadu v Bratislavě zúčastnili zádušní mše svaté a pohřebních obřadů za P. Vincenta Zontáka, CM (*12. 1. 1950 - †29. 10. 2018), který jedenáct let (2000 – 2003 a 2006 – 2014) působil v Dobrušce jako farář a děkan.

V kostele sv. Václava se 18. prosince konala novodobá premiéra hudebního díla Dobrušského rodáka Augustina Šenkýře (1736 – 1796) „Dies Numini et Principi“ Drama musicam Pastoritium z roku 1770 v provedení sólistů a Orchestru Národního divadla v Praze a Dětského sboru ZUŠ Dobruška.

Na závěr roku se v pastoračním centru konalo 30. prosince vánoční posezení s koledami a cukrovím pro farníky.

Církev bratrská

Dobrušské společenství Církve bratrské se pravidelně schází na bohoslužbách v neděli dopoledne v malém sále Společenského centra-Kina 70. Ve vedení společenství stojí čtyřčlenné staršovstvo: Štěpán Vašíček, Ondřej Hojný, Evžen Píro a Filip Světlík. Společenství ke konci roku 2018 mělo 39 členů.

V pátek 11. května byl při slavnostní bohoslužbě v rámci výroční konference Církve bratrské v Litomyšli ordinován na kazatele Církve bratrské Štěpán Vašíček, který stojí ve vedení Dobrušského společenství od jeho začátku v roce 2003. Následně 10. června úspěšně proběhla v rámci celého bysterského sboru jeho volba za druhého kazatele sboru (volbu vedl tajemník Rady CB Petr Grulich) a 14. října pak při slavnostní celosborové bohoslužbě ve velkém sále Dobrušského kina proběhla jeho instalace do služby kazatele (provedl předseda Rady CB David Novák).

Při bohoslužbách pravidelně slouží Božím Slovem kazatel Štěpán Vašíček. Během roku 2018 nám posloužili i následující bratři: Tomáš Cvejn, Petr Geldner, Daniel Kunášek (z projektu Nová generace), Jan Hábl, Jan Kalenský, Bronislav Kaleta, Jan Hejzlar, Jiří Bort, 19.8. Lukáš Cvejn, Libor Neumann, David Novák (instalace kazatele), Miloš Poborský

(ředitel ETS) a Pavel Světlík.

Kromě uvedených termínů se konala i další společná celosborová setkání: 30. března (Velký pátek v Eladě), 19. srpna (bohoslužba v kině po dovolené K2), 14. října (instalace kazatele Štěpána Vašíčka v kině), 16. prosince (vánoční divadelní hra dětí v kině, název hry: Domů), 25. prosince (bohoslužba na Boží hod vánoční v Eladě), 31. prosince (silvestrovské shromáždění v Eladě). Během pravidelných bohoslužeb probíhají dvě setkání pro děti, malá a velká besídka. Při bohoslužbách slouží i doprovodná hudební skupina z členů sboru.

Obě společenství, Bystřé i Dobruška, se podílejí na činnosti klubů, které proměňují životy další generace. V Dobrušce má své pravidelné setkání Awana (od ledna 2018 v pastoračním centru katolické církve za farou v Dobrušce) a K2 (v domečku). Royal Rangers se schází v Eladě. V srpnu se tak jako každoročně uskutečnila společná dovolená rodin. Tentokrát se konala ve Vysokých Žibřidovicích u Hanušovic. Během roku se členové dobrušského společenství individuálně zúčastnili i akcí Křesťanské misijní společnosti.

Sbor také pravidelně finančně podporuje několik mimosborových aktivit. Jde zejména o domácí hospic Setkání, křesťanskou ekologickou organizaci A Rocha, sdružení Awana - podpora národních pracovníků, případně další aktivity a projekty formou účelových sbírek. S dobrušským vlastivědným muzeem je spolupřátel Klub seniorů.

Společenství rovněž rozvíjí ekumenické vztahy s jinými křesťanskými denominacemi v Dobrušce. Uskutečnila se tak například akce *Modlitby*, které se účastnili i lidé z jiných společenství (pozdání jde do všech společenství v Dobrušce). Prostory domečku v ulici Zd. Nejedlého jsou pronajímány společenství adventistů pro pořádání jejich dětského klubu. Za aktivitu s ekumenickým přesahem je možné pokládat i Awanu, která se schází v pastoračním centru katolické církve. Další ekumenické vztahy jsou rozvíjeny především na osobní rovině.

Jednota bratrská

V roce 2018 tvořilo Sbor Jednoty bratrské v Dobrušce celkem 22 dospělých osob a 12 dětí. Vedle těchto sloužících členů byla nicméně se sborem spojena řada dalších přátel, kteří se pravidelně účastnili sborových aktivit.

I přes četné nemoci, kterým členové sboru v uplynulém roce museli čelit, bylo díky Bohu možné nadále pokračovat jak v pravidelných vnitrosborových aktivitách, tak v činnostech určených pro lidi z Dobrušky a okolí. Pravidelná shromáždění probíhala vždy v neděli od 9:30. V týdnu se potom konala setkání mužů a žen (ve středu od 20:00), kde si mohli členové sboru sdílet a otevírat své životy, a pravidelná modlitební setkání.

Sbor pokračoval také v aktivitách směřujících k občanům Dobrušky a okolních obcí. Pro rodiny s dětmi bylo provozováno Rodinné centrum Sedmikráska (4x týdně dopolední herna s programem, 3x týdně odpolední kroužky) a pro děti a mládež ve věku od 6-26 let Volnočasový klub Vješák (3x týdně klub Vješák, 1x týdně klub Vješáček, 1x týdně Floorbalový klub, 1x měsíčně Večery deskových her, 5x ročně Outdoorový klub).

Za účelem finančního zajištění těchto neziskových činností se sbor prostřednictvím svých společností Centrum PRO, s.r.o., a Centrum Creative, s.r.o., věnoval také podnikatelské činnosti, a to v oblasti projektové činnosti, vedení účetnictví a finančního poradenství a hostinské činnosti, která spočívala v provozu stánku se zmrzlinou a rychlým občerstvením. Hlavním smyslem sborového podnikání ovšem není pouze částečné pokrytí nákladů na neziskovou činnost sboru, ale také poskytnutí kvalitních služeb lidem v tomto regionu poctivým a vstřícným způsobem.

Kromě výše popsané pravidelné činnosti sbor zrealizoval letní pobytový tábor *Narnie* pro děti prvního stupně základní školy (červenec 2018), letní tábor s názvem *Objevování Nového světa* pro mládež ve věku druhého stupně základní školy (červenec 2018), letní pobyt pro rodiny s dětmi (srpen 2018) a řadu dalších jednorázových akcí. V rámci Asociace Comeniana probíhala spolupráce s dalšími rodinnými a volnočasovými centry z různých částí

České republiky a v neposlední řadě sbor pokračoval ve spolupráci s místním Orgánem sociálněprávní ochrany dětí.

Nezisková činnost sboru byla financována z příspěvků a desátek členů sboru, z grantů Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, města Dobrušky, Královéhradeckého kraje, Nadace Racek, z výnosů podnikatelské činnosti sboru a dalších dobrovolných příspěvků a darů.

Církev československá husitská

V únoru se náboženská obec Církve československé husitské setkala při jedinečné příležitosti vyprávění Vlasty Ulrychové (*1925) a Josefa Zahálky (*1924), dvou pamětníků bezmála celého života Církve československé (husitské) v Dobrušce. Vzpomínali na zakladatele, na organizátory duchovního a kulturního života, na faráře i laiky, na mnoho lidí, kteří se nesmazatelně zapsali do historie sboru, ale i na prosté, avšak hluboké, okamžiky lidských životů.

Na Velikonoční neděli prožívala náboženská obec velkou slavnost u příležitosti prvního přijímání, již se zúčastnilo velké množství lidí.

Poslední květnový pátek se členové sboru zúčastnili celorepublikové akce nazvané Noc kostelů. Významným bodem programu byla vernisáž výstava vitráží Josky Dyntara s názvem Pocta modré barvě. Výstava zůstala nainstalována po celé léto a měla velký úspěch. Návštěvníci Noci kostelů měli možnost vystoupat na věž sboru, ze které je krásný výhled do dolní části Dobrušky směrem na Opočno a Pulice, a také vyslechnout krásný koncert bratří Josefa a Jiřího Tužilových.

Říjen byl, stejně jako na mnoha jiných místech, ve znamení oslav stého výročí republiky. Náboženská obec při této příležitosti uspořádala výjezd na slavnostní bohoslužby do Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové. Bohoslužbou posloužili bratr patriarcha církve Tomáš Butta a královéhradecký biskup bratr Pavel Pechanec. Bohoslužba v tento sváteční den byla přenášena Českým rozhlasem. Celý den měl slavnostní atmosféru a byl naplněn krásným programem, v němž mimo jiné zahrála dobušská farářka Erika Oubrechtová loutkovou pohádku pro děti.

Na začátku prosince přivítali na bohoslužbách ve sboru skupinku dětí z uprchlického zařízení v Kostelci nad Orlicí. Děti si připravily besídku s divadelní hrou o narození Krále světa a zazpívaly české koledy. Ve sboru během celého prosince probíhala výstava prací klientů tohoto zařízení. K vidění byly obrazy, vitráže, keramika a mnoho dalšího z rukou šikovných lidí.

Třetí adventní neděle byl po velkém úspěchu v loňském roce uspořádán koncert České mše vánoční od Jana Jakuba Ryby. Zahráli a zazpívali ji členové ZUŠ z Týniště nad Orlicí a sborů Carmina a Carmina Alta. "Rybovka" je velmi oblíbená a vyhledávaná. Po koncertě se zpívaly koledy a s tou snad nejvánočnější - Narodil se Kristus Pán - jsme se rozloučili a přiblížili se opět o kousek nejpoetičtější a nejkrásnější svátkům v roce, svátkům narození Spasitele.

7. Spolky a spolkový život

Hasiči

V měsíci lednu uspořádali dobušští hasiči již 14. ples. Tentokrát se do příprav zapojili i mladší členové, kterým je postupně předáváno celé zajištění plesu.

V průběhu roku se členové sboru dobrovolných hasičů zúčastňovali školení a výcviku, kde si zopakovali své znalosti. Jednalo se o dýchací techniku, radioprovoz, lezecký výcvik, práce s motorovou pilou, ochranné prostředky atd. Strojníci absolvovali pravidelné kondiční jízdy, bohužel jen do měsíce února.

V březnu byla z rozhodnutí města prodána CAS20 na podvozku Tatra do Mezilesí, s tím, že dobroušskému sboru dobrovolných hasičů bude poskytnuta starší Tatra od HZS ze stanice Dobruška. Bohužel se tak nestalo, převod se stále oddaloval a jednotka neměla cisternový automobil. Nové cisterny se dočkali až 26. září, kdy jim byla na náměstí slavnostně předána CAS15 na podvozku Mercedes-Benz.

V červnu se hasiči podíleli na uspořádání Dne bezpečnostních a záchranných složek. Soutěž o Putovní pohár se letos z důvodu velkého sucha a málo přihlášených družstev nekonala.

Z další činnosti lze uvést pomoc při zajištění Silvestříku pro děti, zajištění požárních hlídek při Dobrušské pouti a Svatováclavských slavnostech. V prosinci zhodnotila činnost Sboru dobrovolných hasičů v Dobrušce výroční valná hromada, která proběhla v hasičárně v Křovicích. Na ní byl zvolen do funkce starosty Jiří Kubec, který nahradil Josefa Rambouska.

Dobrovolní hasiči v Dolech oslavili desáté narozeniny

V pátek 21. března 2008 vznikl Sbor dobrovolných hasičů Dobruška – Doly. U jeho zrodu stálo devětadvacet zakládajících členů, kteří si na valné hromadě zvolili za hasičského starostu Petra Lžíčáře. Ve výboru zasedli Josef Štěpán, Pavel Macek, Martina Rašková, Jaroslav Dvořák a jako revizorka účtů Věra Dvořáková.

Premiérovou velkou akcí, která prověřila nově vzniklý sbor a která se pak na několik let těšila úspěšné tradici, se stala 1. Dolská velikonoční hasičská slavnost. Uskutečnila se v neděli ve valském přírodním divadle - dva dny po zakládající valné hromadě. Na slavnosti se představili dobrovolní hasiči z Domašína, klub vojáků v záloze z Dobrušky, ženský pěvecký sbor Vlasta, který dolským hasičům zazpíval speciálně upravenou píseň „Doly krásné, Doly mé“, dechová hudba Valánečka, mažoretky z Dobrušky a hudební skupina Stará parta.

Další nápady a akce na první velkou dolskou hasičskou show plynule navazovaly. Byly určeny nejen dobrovolným hasičům, ale i široké veřejnosti. Hasiči z Dolů se podepsali pod 1. hasičským bálem, který se v pozdějších letech změnil na Rockový bál. S posledními ročníky taneční zábavy pomáhají skibobisté z dobroušského Skibob klubu. Oblibu mezi malými sportovci si získal Dolský bike cup, jehož letošní 8. ročník se konal první červnovou nedělí.

Dolští hasiči jsou rovněž nepřehlédnutelní na Dni bezpečnostních a záchranných složek. Návštěvníkům vyhlášené akce na náměstí F. L. Věka na počátku června nabízeli vynikající guláš. Uvařili ho v polní kuchyni, kterou si v roce 2013 přivezli z Brna. Ve stejném roce se Dolská velikonoční hasičská slavnost přestěhovala do dobroušských Archlebových sadů. Nevyzpytatelnost jarního počasí o Velikonocích a legislativní náročnost akce vedla dolské hasiče k nelehkému rozhodnutí pořádání akce ukončit.

Dolský sbor však nezahálí. Namísto velkých veřejných akcí se zaměřil na menší, určené pro své členy, přátele a kamarády. Dobrovolné hasiče z Dolů jste mohli potkat na výletech v Kutné Hoře, v Jičíně, v Dětenicích nebo v chrámu sv. Víta v Praze, na posvícení na Dolech, při čarodějnicích nebo na gulášových slavnostech v Bolehošti.

V neděli 1. dubna členové SDH Dobruška-Doly navázali na tradici velikonočních setkání a oslavili 10. výročí založení sboru. Sešli se na zahradní party o velikonoční neděli. Při dobrém jídle z grilu, chutném moku a písničkách skupiny Dobrý Bidlo zavzpomínali na vše hezké, co jim uplynulých deset let přineslo. Na oslavě se za slunečného odpoledne sešlo na šedesát současných i bývalých dolských dobrovolných hasičů, přátel a kamarádů. SDH Dobruška-Doly má celkem 28 členů. Nejmladším je dvouapůlletý Daniel Langer, který do sboru vstoupil právě na apríl 2018.

Junák Dobruška

Skautské středisko v Dobrušce pokračovalo ve své aktivní činnosti s dětmi a skautskou mládeží i v roce 2018. Registrováno bylo celkem 223 členů, z čehož 126 osob byly děti do 15 let. O ně se starala cca padesátka vedoucích, zbytek tvoří zejména bývalí členové oddílů, kteří se dle svých možností účastnili střediskového dění. Skautský rok je vždy zahájen společně s rokem školním, začátek roku kalendářního již zastihuje skauty v plně rozjeté pravidelné činnosti.

Skauti, a to jak členové oddílů, tak zejména vedoucí a rádci, se v lednu opět podíleli na Tříkrálové sbírce, kde svojí účastí pomáhali naplnit charitní dílo pomoci potřebným. Ani tento rok se únor neobešel bez tradičního setkání u příležitosti *Dne sesterství*, kdy se setkávají skautky napříč generacemi, jak ty již „hodně odrostlé“, tak třeba i ty, jejichž životní pouť je na úplném začátku. Nejednou se již setkání účastnila skautská budoucí maminka, o jejímž přírůstku se již předem předpokládá, že půjde ve skautských stopách svých rodičů.

Velká část členů střediska i jeho hostů se sešla na výročním sněmu, kde je vždy prezentována činnost jednotlivých oddílů v uplynulém roce.

Skauti již také tradičně uspořádali společně s městem Dobruškou čarodějnický pochodňový průvod s následným zapálením ohně, tentokrát opět v Archlebových sadech. Průvodu samozřejmě předcházelo stavění májky na dobrušském náměstí bez použití techniky, za což byli tradičně odměněni velkým potleskem spousty přihlížejících přítomných občanů Dobrušky.

V květnu proběhly závody světlušek a včel, jak základní, tak krajské kolo. Dobrušťáci postoupili mezi nejlepšími skupinkami do kola krajského, kde s úspěchem obsadila děvčata 6. a 7. místo a chlapci krásné 4. místo.

V teplém a suchém létě poskytlo středisko plátěnou střechu nad hlavou cca 120 dětem na čtyřech táborech, a to v Mastech u Bílého Újezda, v osadě Benátky u Uhřínova a v Sopotnici. Tábořilo se tradičně i v Orlickém Záhoří, kde se tábory konají již třicet let.

V září oddíly zahájily svou pravidelnou činnost – schůzky a jedno- i vícedenní výpravy do blízkého i vzdálenějšího okolí.

Významným byl v roce 2018 (ostatně nejen pro skauty) říjen, v němž jsme si připomněli sto let naší republiky. U této příležitosti skauti uspořádali průvod kolem stávajících *lip svobody*. Do roku 2018 byly v našem městě tři a u sázení každé z nich byli skauti přítomni. Četbou z kroniky skautek z roku 1968 si připomněli, jak vzácný dar v podobě svobody máme a jak je důležité si ho vážit. Slavnostní průvod zakončili zasazením jedle ojíněné nedaleko skautské klubovny. Přímo ve sváteční den 28. října opět měli své zástupce při slavnostním zasazení další *lípy svobody* na Šubertově náměstí.

Konec kalendářního roku prožily oddíly na svých vánočních schůzkách, kde jim byl vedoucími předán vzácný dar. Zvonař pan Šeda z Deštného v Orlických horách věnoval u příležitosti sta let republiky oddílům dobrušského střediska zvony, jejichž odlévání byli skauti přítomni přímo v jeho ateliéru v Deštném.

Skauti také přivezli do našeho města Betlémské světlo a stáli stráž u jeho rozdávání v kostele sv. Václava na Štědrý den.

Pionýrská skupina Dobruška

V roce 2018 došlo k výraznému navýšení členské základny dobrušské pionýrské skupiny. Skupina má nyní 96 členů, z toho 22 do devíti let, 34 od deseti do patnácti let, dvanácti členům je ve věku od 16 do 26 let a nad 27 let je 28 členů. Ve skupině vznikl nový dětský oddíl *Hodka*. Předsedou pionýrské skupiny je Mgr. Marek Kulich.

Oddíl *Osma* zabezpečil akci pro veřejnost, Májovka. Připravil a realizoval letní tábor na základně Suchý Důl pod vedením hlavního vedoucího Radka Mataje. Oddíl dlouhodobě

stagnuje a vykazuje aktivitu pouze při pořádání Májovky a letního tábora. Někteří členové se aktivně podíleli na rekonstrukci a údržbě táborové základny na Suchém Dole.

Aktivní je oddíl *Skaláci*. V zimním období se pravidelně schází v tělocvičně gymnázia v Dobrušce. V roce 2018 uspořádal oddíl tři vícedenní akce, pět jednodenních a letní tábor. K víkendovým akcím je většinou využívána základna na Suchém Dole.

Největší oblibu si získala návštěva IQ parku v Liberci. I přes nedostatek vody ve vodních tocích jsme sjeli část řeky Úpy v úseku Ratibořice – Jaroměř. Oproti předcházejícím letům byl větší zájem o lezecké závody v boulderování. Tyto závody byly jednou přeloženy z důvodu špatného počasí a akce nakonec proběhla na umělé stěně dobrušského gymnázia. Oddíl nakoupil větší množství deskových her, které měly děti k dispozici při vícedenních akcích. Děti hrály celoroční detektivní hru, kdy pátraly po ukradeném receptu na jahodového tolstolobika. Hra vyvrcholila na letním táboře v Prorubkách.

Oddíl *Hodka* vznikl na základě zájmu rodičů o aktivní pohybovou činnost v oblasti lezení. Většinou se jedná o rodiče, kteří prošli letními tábory nebo akcemi pionýrské skupiny. Oddíl se schází pravidelně 1x týdně v tělocvičně dobrušského gymnázia. Primárně se zaměřuje na lezení a pohyb v přírodě. Oddíl uskutečnil několik lezeckých víkendů.

V průběhu celého roku 2018 probíhala oprava stanových podsad a podlážek táborové základny Suchý Důl. Byl vytvořen vchod v budově na toalety a dokončena stavba plotu, která byla podmínkou udělení souhlasu s přístavbou.

Koncem roku došlo k zániku Pionýrské skupiny F. L. Věka. Po ní byl převzat materiál, klubovna a táborová základna Příměšťák.

Zahrádkáři

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Zlatý potok v Dobrušce vznikla v roce 1974 jako zahrádková osada v rámci tehdejší městské organizace zahrádkářů a právně se osamostatnila v roce 1995. Sdružuje 51 členů, kteří se starají o 50 zahrádek o celkové rozloze 2,5 ha. Hlavní náplní činnosti je pěstování ovoce, zeleniny a květin především pro potřebu vlastních rodin, zahrádky jsou ale také využívány jako způsob relaxace, rekreace a odpočinku od každodenního shonu a civilizačního stresu.

Zahrádkářství rovněž přispívá k lepšímu vzhledu okolí Dobrušky a k ochraně životního prostředí. Právě zahrádky jsou hnízdištěm a útočištěm mnoha druhů zpěvného ptactva, ale i jiných živočichů, z nichž velká část patří mezi zákonem chráněné druhy. Prospěšnost zahrádkářství pro celé město bývá oceňována i účastí starosty města na výročních schůzích organizace.

Zahrádkářská organizace Zlatý potok se snaží i o spolupráci s dalšími základními organizacemi, kterých je v Dobrušce celkem šest. Kromě Zlatého potoka jsou to ještě Trojice, Třešňovka, Hofmanka, Na Vyhlídce a Svěpomoc. Setkávají se zástupci jejich výborů a v roce 2018 byli pozváni na výroční členskou schůzi Zlatého potoka.

Zahrádkáři se věnují i práci s dětmi a mládeží. Ve spolupráci s dobrušskými školami a Domem dětí a mládeže motivují děti k účasti v soutěžích vyhlašovaných Českým zahrádkářským svazem. V roce 2018 v kategorii polytechnických prací „E“ získal kolektiv dětí ze ZUŠ Dobruška první místo a děti ze ZŠ Opočenská v kategorii „D“ místo druhé v rámci celé republiky. Ale i v předcházejících letech se jednotlivci i kolektivy dětí umísťovali ve výtvarné soutěži na předních místech. Základní organizace Zlatý potok také dlouhodobě finančně podporuje okresní kolo soutěže Mladý zahrádkář.

Zahrádkáři pomáhali městu při opravách „staré“ cesty přes Trojici na Mělčany např. rozvozem dodaného materiálu. Za vybudování nové komunikace městu děkují. Využívají také nabídky pomoci Technických služeb města Dobrušky při nákupu materiálu na opravu vnitřních cest a dovoz kompostu.

Uspořádali několik autobusových zájezdů na výstavy např. do Olomouce a Lysé nad Labem, kterých se mohli zúčastnit i další zájemci z Dobrušky. I proto obdrželi v roce 2017 od města dotaci na částečnou úhradu jízdného, za což rovněž děkují.

Dobrušští zahrádkáři také vytvořili vlastní expozici na podzimní výstavě Zahrada východních Čech v Častolovicích. Spolupracovaly na ní základní organizace Zlatý potok, Trojice a Svěpomoc, jejich přátelé z Dobrušky a okolí a děti ze Základní umělecké školy, Domu dětí a mládeže a Mateřské školy v Dobrušce. Za dvacet let, po které se výstavy pořádají, se jich dobrušští zahrádkáři zúčastnili pětkrát.

Dlouhodobým problémem, který trápí nejen dobrušské zahrádkáře, je sucho posledních několika let. Nedostatek vody negativně ovlivňuje veškerou zahrádkářskou činnost. S vodou se snaží zahrádkáři hospodařit maximálně úsporně, přesto je někdy vydáváno omezení nebo dokonce úplný zákaz čerpání vody ze Zlatého potoka, který byl zejména v roce 2018 téměř na pokraji úplného vyschnutí. Přesto svůj hlavní cíl – pěstování ovoce, zeleniny a květin zahrádkáři nevzdávají.

Kynologové

Základní kynologická organizace Dobruška se i v roce 2018 věnovala výcviku psů – pořádá kurzy pro majitele štěňátek i starších psů. Od založení organizace v roce 2015 se u ní vystřídalo 84 zájemců o pomoc s výcvikem psa. Někomu stačilo pár rad do začátku, někdo vydržel cvičit svého psa až po složení zkoušek z výkonu. Pak se také rádi účastní různých akcí – např. závodů nebo ukázek výcviku psů pro veřejnost. V loňském roce předvedli dobrušští kynologové ukázky v obci Pohoří, kam byli pozváni na oslavy 140 let založení sboru dobrovolných hasičů. Předvedli ukázky z poslušnosti, obrany a dokonce i vyhledání většího obnosu peněz.

V loňském roce organizace pořádala třikrát zkoušky z výkonu. První proběhly v dubnu, rozhodčí p. Ševčík. Účast byla hojná: Matějů s Argem, Kurlandová s Uranem, Brožová s Tessi, Mařašovský se Socomem, Lepš s Harrym (krásných 97 bodů ze 100) a dva psovodi ze ZKO Opočno. Druhé zkoušky byly v září, rozhodčí p. Klupal. Zkoušky splnili: Snopková L. s Yorkem, Brožová s Tessi, Vlačiha s Ejmy, Lepš s Harrym, Moravec s Gizi a dva ze ZKO Opočno. Bohužel jeden pesek z naší organizace se nemohl zúčastnit, nebyl nalezen čip. Každý pes, který se účastní zkoušek, musí být označen čipem nebo tetováním. Poslední zkoušky v říjnu rozhodoval p. Kubeš. Dobrušským psovodům štěstí nepřálo. Nastoupili tři a všichni měli smůlu – jednomu na stopě přeběhla před čumákem kočička, druhý nechtěl pustit figuranta a třetí měl také problémy. Dařilo se jen přespolním – třem ze ZKO Opočno a nejlépe si vedl psovod ze ZKO Nový Hradec Králové.

V květnu byly uspořádány klubové závody pro dobrušské psovody, soutěžilo se ve dvou kategoriích. Zkouška základní ovladatelnosti: 1. místo Snopková s Budem, 2. místo Nejmanová s Jekky, 3. místo Novotný se Sendy. V kategorii ZZ01: 1. Mařašovský se Socomem, 2. Matějů s Argem, 3. Lepš s Harrym. Počasí přálo, vyřádili se psi i psovodi, pro které byly připraveny také různé soutěže vědomostní i sportovní.

Dobrušku reprezentovali kynologové i na závodech po okolí. Ve Dvoře Králové n. L. byli tři, po dvou v Kostelci n. O., na Novém Hradci Králové a v Jaroměři. Po splnění dvou výběrových závodů (v Bochovicích a Třeboni) se Pepa Moravec dostal na Mistrovství České republiky do Roudnice n. L., kde sice nebyl mezi prvními, ale i přesto je to velký úspěch.

O sportovní kynologii je v Dobrušce stále zájem a dobrušští kynologové jsou rádi, že jim město přislíbilo náhradní výcvikový pozemek místo plochy za stadionem, která bude využita pro jiné účely.

Klub českých turistů

Dobrušské organizaci Klubu českých turistů bylo v roce 2018 již 99 let. V současné době sdružuje 83 členů, z toho 47 žen a 36 mužů. Věkové rozpětí členstva je velmi široké, od mladých až po nejstarší, z nichž dvěma aktivním členům je přes 80 let. Předsedou KČT v Dobrušce je Jiří Novák, jednatelem Vladimír Musil.

V roce 2018 uspořádali dobrušští turisté celkem 70 akcí, kterých se zúčastnilo 1036 zájemců, z toho 855 členů a 181 nečlenů. Na svých turistických toulkách ušli členové 9266 km a nečlenové 2162 km, celkem tedy úctyhodných 11428 km.

Z nejzajímavějších a nejvíce navštívených akcí lze uvést např. oblíbené krátké zimní procházky na běžkách, pravidelné denní výlety, a to jak pěší, tak cyklistické, autobusové výlety na Pernštejn, Dolní Moravu a do Semil, nebo velikonoční, májový a silvestrovský pochod. Oblíbené jsou i tradiční Cikánské toulky, Hrádouská vařečka nebo předvánoční výstup na dobrušskou radnici.

Dobrušští turisté vyrazí i na výlety do zahraničí. V roce 2018 navštívili východní Tyrolsko a Nízké Tatry. Cykloturisté pak projezdili ostrov Korsiku. Velká pozornost byla věnována i přípravě turistických akcí na jubilejní stý rok dobrušské organizované turistiky.

8. Sportovní život

Sportovní zařízení města Dobrušky

Organizační složka Sportovní zařízení města Dobrušky zajišťuje svými pracovníky provoz a provádí údržbu a běžné opravy areálu sokolovny a pronajímá prostory sokolovny v souladu se smlouvou uzavřenou zřizovatelem (město Dobruška) s vlastníkem sokolovny (Tělocvičná jednota Sokol Dobruška). K jejím hlavním úkolům patří provádění údržby a běžných oprav, pronajímání prostor pro sportovní a kulturní činnost (velký a malý sál, loutková scéna, kuchyňka, jídelna, vestibul) a poskytování ubytovacích služeb slouží turistická ubytovna (chatka – 40 lůžek, ubytovna – 30 lůžek)

V roce 2018 byl areál a budova sokolovny využívány především pro sportovní a kulturní činnost, ubytování neziskovými organizacemi, školskými zařízeními a veřejností. Ubytovací činnost zaznamenala v roce 2018 mírný pokles příjmů z ubytování, jelikož přibýlo více ubytovaných osob, které vyhledávaly spíše krátkodobé ubytování. Sice se zvýšila poptávka po uspořádání vícedenních soustředění, ale oproti minulému roku s menším počtem účastníků. Celkově ubytovací zařízení využilo 551 hostů z celé České republiky. Největší zájem o ubytování byl v letním období ze strany sportovních oddílů na vícedenní soustředění nebo turnaje (Basket Poděbrady – basketbalové soustředění, FK Náchod – fotbalové soustředění, Díky fotbalu – fotbalové soustředění apod.). Ubytovací služby rovněž využívali turisté, návštěvníci a aktivní účastníci sportovních, kulturních a společenských akcí (Svatováclavské slavnosti, Dobrušská pout', Dobrušská filmová klapka, Open Air Cup, Dobruška Fest, Dobrušský pohár). Nutno dodat, že většina hostů navštívila historické památky Dobrušky nebo aktivně využila nedaleká sportoviště, např. Městský stadion Václava Šperla, bazén a koupaliště.

Sportovní činnost zaznamenala nárůst příjmů, jelikož se zvyšuje poptávka po tréninkových hodinách a přibýlo i více soustředění, která pro svou činnost využívají více vnitřní prostory (basketbal, fotbal). Velký a malý sál byly v roce 2018 využívány zejména pro pravidelnou sportovní činnost. V dopoledních hodinách zde probíhala tělesná výchova (ZŠ Pulická a Střední škola - Podorlické vzdělávací centrum). V odpoledních hodinách byla kapacita obsazena tréninky sportovních oddílů a veřejností (TJ Sokol Dobruška – národní házená; TJ Start Ohnišov – fotbal, SK Dobruška – fotbal, FBC Dobruška – florbal, TK Akcent Dobruška – tanec, Karate Dobruška – karate, Bavíme se sportem – fotbal, TJ Sokol

Deštné v Orli. h. – kondiční příprava, veřejnost – pilates, kondiční posilování, zdravotní cvičení, stolní tenis, fotbal apod.).

K pravidelné kulturní činnosti byl využíván loutkový sál, který má pronajatý Svět loutek. Dále se v sokolovně uskutečnil Věneček kurzu tance, 2. reprezentační ples FBC Dobruška, Dobrušské sluníčko, Sportovní karneval, Ples republiky apod.

Během března 2018 bylo zjištěno, že do dvou pokojů ubytovny zatéká. Proto bylo nutné opravit část střechy ve druhém nadzemním podlaží včetně klempířských oprav atiky. V říjnu 2018 proběhla úprava prostor ubytovny. Ze dvou kapacitně nevyhovujících pokojů vznikl jednotný prostor, který slouží jako další občerstvovací zázemí pro pořádání plesů a dalších akcí. Původnímu účelu byl navrácen obnovený ohoz (balkón) v prvním patře orientovaný do velkého sálu.

Z menších oprav se uskutečnilo provizorní přeskládání zámkové dlažby a porovnání nástupního teracového schodiště v prostoru před hlavním vchodem. V malém sále byla provedena výměna nefunkčního odvětrávacího zařízení a prostor nářadovny byl doplněn o nové vestavěné skříně na uložení tréninkového materiálu, které využívají uživatelé malého sálu.

Městský stadion Václava Šperla byl využíván především pro sportovní a kulturní činnost neziskovými organizacemi, školskými zařízeními a veřejností. Využívány byly zejména plochy určené pro fotbal a atletiku, které sloužily pro pravidelné sportovní aktivity. V dopoledních hodinách zde probíhala tělesná výchova (Střední škola - Podorlické vzdělávací centrum, Střední průmyslová škola, gymnázium, ZŠ Pulická). V odpoledních hodinách byla kapacita obsazena tréninky sportovních oddílů a veřejností (SK Dobruška – fotbal, atletika, workout; FCS Dobruška – futsal; FBC Dobruška – florbal, kondiční příprava; VK Dobruška – volejbal; ZKO Dobruška – kynologie; veřejnost – fotbal, kondiční posilování, extrémní golf, relaxace).

Sportovní areál byl hojně využíván i v zimním období. Hřiště s umělou trávou využívalo několik desítek fotbalových oddílů z okolí (TJ Start Ohnišov, SK Přepychy, FK Kostelec nad Orlicí, FC Domašín, FO Křovice, TJ Sokol Lípa nad Orlicí, SK Třebechovice pod Orebem, FC České Meziříčí, SK Týniště nad Orlicí, TJ Spartak Opočno, TJ Sokol Libchavy, atd.).

V průběhu roku byl sportovní areál využit i pro pořádání sportovních soustředění (Díky fotbalu, FK Náchod, SK Dobruška, Basket Poděbrady) a celorepublikových turnajů (Dobrušský pohár, Open Air Cup, Dobruška Fest, Rampušák Cup, 2. kvalifikace Open&Woman v ultimate frisbee, McDonald's Cup).

Z plánovaných hlavních investic se v roce 2018 povedlo uskutečnit následující akce. V červnu byla ve spolupráci s SK Dobruška (příjemce dotace) zahájena rekonstrukce atletického stadionu včetně technických sektorů a travnatého hřiště č. 1. Celkové náklady představovaly 20 mil. Kč, z toho bylo 12 mil. Kč získáno z dotačního programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zbýlých 8 mil. Kč uhradilo město Dobruška. V listopadu byla dokončena třetí a závěrečná etapa dosadby habrové aleje (16 ks), která nahradila alej březovou. Zde se podařilo zajistit částečné financování z grantového programu Škoda *Stromky 2018*. Na celkové náklady 106.000 Kč přispěla 70.000 Kč z grantového programu společnost Škoda Auto a město Dobruška se částkou 36.000 Kč postaralo o dofinancování.

V roce 2018 proběhla pravidelná odborná údržba travnatých ploch futsalu a hřiště č. 2. Hřiště č. 1 bylo od června z důvodu rekonstrukce mimo provoz (vyčesání stařiny, hnojení, pravidelné sekání, ochranné postřiky proti chorobám a plevelu). Dále byla provedena pravidelná údržba antukových tenisových kurtů (výměna antuky, oprava zavlažování).

Průběžně se prováděl pravidelný servis strojového parku a menší stavební opravy, např. oprava fasády a nátěr střechy objektů apod. V kabinách (šatna č. 1, 2, 3, 4) byla

provedena výměna starých akumulčních kamen za nové nízkoenergetické. Následně šatna č. 4 byla vybavena kompletně novým nábytkem.

Z významných akcí se na Městském stadionu Václava Šperla uskutečnily: Open Air Cup – florbalový turnaj (1800 účastníků / 4 dny), Dobrušský pohár – futsalový turnaj (500 účastníků / 2 dny), Dobruška Fest – festival outdoorových her a aktivit (300 účastníků / 2 dny), 2. kvalifikace Open&Woman v ultimate frisbee – kvalifikační turnaj na mistrovství republiky ve frisbee ultimate (200 účastníků / 2 dny), Díky fotbalu – fotbalové soustředění talentované mládeže (50 účastníků / 8 dní – 2 turnusy), SK Dobruška – atletické soustředění (40 účastníků / 5 dní), FK Náchod – fotbalové soustředění (25 účastníků / 5 dní), McDonald's Cup – fotbalový turnaj mládeže (80 účastníků / 1 den), Rampušák Cup – fotbalový turnaj mládeže (100 účastníků / 1 den), Votrok - krajský přebor – mistrovská utkání kategorie muži “A“ fotbalového oddílu SK Dobruška, Okresní přebor II. třídy – SYNNT - mistrovská utkání kategorie muži “B“ fotbalového oddílu SK Dobruška a krajské soutěže – mistrovská utkání mládežnických kategorií fotbalového oddílu SK Dobruška/TJ Spartak Opočno.

Krytý bazén a koupaliště

Provoz krytého bazénu a koupaliště probíhal v roce 2018 zaběhlým způsobem. O pravidelný chod a údržbu zařízení se staralo 12 stálých zaměstnanců a 4 brigádníci, kteří působili především v letních měsících na koupališti.

Návštěvnost zařízení nikterak nevybočovala z dlouhodobého průměru. Rok 2018 byl z hlediska krytého bazénu cca 4 % pod průměrem návštěvnosti roku 2017. Na tomto ukazateli se projevilo velmi teplé počasí, které nás provázelo od dubna až do listopadu. Letní sezóna je závislá na příznivém počasí, které se příznivě projevilo na návštěvnosti koupaliště. Celkově naše zařízení od 1. června do 16. září navštívilo 31 449 návštěvníků, což je oproti roku 2017 výrazný nárůst (2017 – 18 350 návštěvníků). Průměrná denní obsazenost na koupališti za sledované období byla 291 návštěvníků. Denní průměr za červenec a srpen byl 449 návštěvníků.

Údržba celého areálu je velmi náročná. Nadprůměrná návštěvnost na koupališti se odrazila na celkové údržbě areálu, při níž byl kladen důraz na čistotu vody a kvalitní trávník. V průběhu listopadu vypověděl službu vrt v Loučkách a z průzkumu kamerou vyplynulo, že je nutná jeho regenerace včetně celé technologie. Tato akce je naplánována na únor 2019 a projekční činnost probíhala v souladu s plánovanou rekonstrukcí celého areálu. Za zmínku stojí skutečnost, že provoz bez vrtu a s napojením na vodovodní řád stojí měsíčně o cca 60.000 Kč více.

V září město zadalo na profilu zadavatele „Výzvu k podání nabídek a zadávací dokumentace“ na rekonstrukci krytého bazénu a koupaliště, do níž se přihlásili tři zájemci. V roce 2019 se počítá se zahájením projekční práce na chystané rekonstrukci, což je nezbytné pro budoucnost celého areálu.

Florbal

V roce 2018 – bylo v dobíhající sezóně 2017/2018 přihlášeno do soutěží Českého florbalu celkem 11 družstev – elévové, elévky, mladší žáci, mladší žákyně, starší žáci A, starší žáci B, starší žákyně, dorostenky, junioři, muži A, ženy. Další, B tým mužů hrál neregistrovanou soutěž – amatérskou ligu v Předměřicích. Další působící družstvo, které nehrálo žádnou soutěž, bylo družstvo přípravky. Oddíl v tomto období čítal 13 družstev, z toho 163 členů do osmnácti let a 54 členů nad osmnáct let. Mládežnické oddíly hrají regionální soutěže, muži vybojovali postup do nejvyšší regionální ligy, ženy vypadly v 1. kole play-off 1. ligy.

Od září roku 2018 – nová sezóna 2018/2019 - přihlášeno do soutěží Českého florbalu celkem 11 družstev – elévové, elévky, mladší žáci A, mladší žáci B, mladší žákyně, starší

žáci, dorostenci, dorostenky, junioři, muži A, ženy. B tým mužů hrál neregistrovanou soutěž – amatérskou ligu v Předměřicích. Další působící družstvo, které nehrálo žádnou soutěž, bylo družstvo přípravky. Oddíl v tomto období čítal 13 družstev, z toho 165 členů do osmnácti let a 55 členů nad 18 let. Mládežnické oddíly hrají regionální soutěže, junioři v 2. lize, muži bojují v nejvyšší regionální lize, ženy v celostátní 1. lize.

Národní házená

Oddíl národní házené Tělocvičné jednoty Sokol Dobruška je největším oddílem ve městě, který sdružuje ženy a dívčí družstva. V roce 2018 sdružoval 115 členů a v oddíle bylo celkem 9 družstev.

Začíná se přípravkou, kde se děti seznamují s míčem a učí se nejzákladnější házenkářské návyky. Po ní následují žákovské oddíly. Mladší žáci oddílu národní házené T. J. Sokol Dobruška skončili v sezóně 2017-18 ve východočeském oblastním přeboru na druhém místě. Zajistili si tak postup na Pohár ČR, který se konal ve dnech 22. - 24. června na domácím hřišti v Dobrušce. Hrál se za účasti 6 družstev ze 4 oblastí turnajovým způsobem každý s každým.

Družstvo starších žáků skončilo v oblastním přeboru na celkovém 4. místě. Cíle trenérů nebyly vysoké, byla to sezóna spíše „o přežití“, neboť tým byl neúplný a k tomu byl doplňován hráči z družstva mladších žáků.

Dorostenci skončili na 2. místě v oblastním přeboru a obsadili 4. místo na Zimní lize mládeže a také 4. místo na druhém vrcholném turnaji sezóny Poháru ČR mládeže.

Starší žákyně pod vedením trenéra Jiřího Sychrovského po skončení soutěžní sezóny 2017/2018 obsadily krásné druhé místo, a tak jely svůj oddíl reprezentovat na Pohár ČR národní házené, který se konal v Oseku nad Bečvou. Děvčata se utkala s Týmákovem, Žatcem, Chropyní, Vracovem, Modřany a s týmem z Oseku nad Bečvou. Jelikož většina hráček byla ve starších žáčkách prvním rokem, byl tento turnaj spíše o získávání zkušeností. I tak se děvčatům podařilo porazit tým z Oseku a skončila na šestém místě. V srpnu se pak tradičně pořádalo týdenní soustředění pro starší a mladší žákyně, kterého se zúčastnil i spřátelený oddíl TJ Stará Huť. Celý týden byly trenérům k ruce i nově proškolené trenérky Dáša Peřinová a Bára Jelenová.

Po nevydařeném vstupu do sezóny bylo družstvo mužů po podzimní části soutěže na 4. místě tabulky 2. ligy a ztrácelo 7 bodů na doposud suverénní MS Brno. V jarní části sezóny se Dobrušce dařilo a vítězila na domácím hřišti i na hřištích soupeřů. Klíčový zápas jarní sezóny s MS Brno, které začalo ztrácet body, muži Dobrušky však prohráli. V konečné tabulce soutěže skončili na třetím místě se ztrátou jednoho bodu za postupující Studénkou a se shodným bodovým počtem za MS Brno.

Tradičně nejúspěšnějším oddílem dobrušské národní házené jsou ženy. Rok 2018 zahájily dobrušské házenkářky v následující sestavě. Brankářky: Helena Kočová a Lucie Doležalová, obránkyně: Kateřina Němcová, Denisa Rýdlová, Dagmar Drašnarová (Peřinová), Alexandra Svobodová, Markéta Štěpánová, útočnice: Veronika Červinská, Andrea Henclová, Nela Henclová, Barbora Jelenová, Lenka Králíčková, Petra Vošlajerová a trenérská dvojice: Božena Laštovičková, Jiří Sychrovský. Tým posílily hostující hráčky, a to na obraně Žaneta Krejčí Václavková z Náchoda, Karolína Hanovcová z Opatovic nad Labem a v útoku Barbora Bittnerová z Opatovic nad Labem. V zimních měsících roku se hráčky pravidelně účastní nejvyšší zimní halové soutěže s názvem Český pohár dospělých. V roce 2018 se dobrušským hráčkám podařilo probojovat až do celorepublikového finále, které se konalo v hale v plzeňské městské části Bolevec. Dobrušská děvčata se zde se dvěma výhrami a jednou prohrou umístila na druhém místě za prvním Týmákovem.

Po podzimní části ligové soutěže Dobruška přezimovala na třetím místě. Hned v úvodu jarní části se však dobrušským děvčatům nevydařilo první jarní dvoukolo, které

odehrála na půdě soupeřů z Přeštic a Příchovic, a obě utkání prohrála. V následujících zápasech základní části však bez problémů porazila Plzeň – Újezd, Podlázky, Starou Ves a po velmi dobrém výkonu i vedoucí Tymákov a do nadstavbové části ligové soutěže tak vstupovala ze třetího místa tabulky. Ligová soutěž je nyní rozdělena na základní a nadstavbovou část, kdy základní část se hraje systémem každý s každým.

V nadstavbové části byly dobrušské házenkářky odhodlány zabojevat i o post nejvyšší. Hráčky z města F. L. Věka sice porazily dvakrát tým Krčína, s týmy z Příchovic a Tymákova vždy jeden zápas prohrály a jeden vyhrály, ale na hráčky Přeštic nevyzrály ani jednou. Nakonec tak hráčky Dobrušky skončily na třetím místě za druhými Přešticemi a prvním Tymákovem.

Nový soutěžní ročník 2018/2019, který začínal na podzim, je už v pořadí 48. ročníkem nepřetržité účasti Dobrušky v nejvyšší republikové soutěži žen, tímto úctyhodným číslem se nemůže pochlubit žádný jiný oddíl. Během podzimních utkání se potvrdila postupně vzrůstající herní rozdílnost jednotlivých družstev. Dobruška si hravě poradila s většinou týmů tabulky, kdy vyhrála rozdílem třídy. I přes velmi dobrou celkovou herní pohodu se ale dobrušským hráčkám nepodařilo na podzim 2018 zvítězit na půdě loňských mistryň z Tymákova

Dobrušské družstvo se může po podzimní části soutěže pyšnit nejvyšším počtem vstřelených gólů, kdy je Petra Vošlajerová se 123 góly nejlepší střelkyní ligy a Andrea Henclová s 59 góly pátou nejlepší střelkyní ligy. Také dobrušská obrana si vede velmi dobře a v uplynulé části soutěže obdržela druhý nejnižší počet branek ze všech týmů.

Skiboby

Členská základna dobrušských skibobistů čítá 241 členů, předsedkyní je Zuzana Komůrková. Skibobisté Ondra, Aleš a Markéta Skalákoví přestoupili do oddílu Sokol Deštné v Orl, h. Členové se podíleli na brigádách v areálu Sport profi v Deštném v Orlických horách, za což získávali permanentky.

V plánu bylo uspořádání dvou závodů Českého poháru a Mistrovství České republiky. V termínu 6. až 7. ledna nebyly ještě plně vysněžené sjezdovky a závody byly zrušeny. Uskutečnily se závody v termínu 16. až 18. března. Odjel se však pouze sobotní závod. Po větrné noci na neděli z důvodů popadaných stromů a poruchy elektrického vedení byl nedělní závod ve slalomu zrušen.

Tituly mistrů ČR získali ve svých kategoriích Stanislava Preclíková, Dominik Harnach a Bohumil Flegl. V obřím slalomu Preclíková a Baláček. V Českém poháru 2018 vybojovala žákyně Skaláková 2. místo, žák Harnach 6. místo, v ženách Preclíková 1. místo, Harnachová 2. místo a Jašková 3. místo. V kategorii juniorů obsadili se shodným počtem bodů první místa Harnach a Baláček, 4. místo Pohl.

Dobrušským se dařilo i v závodech Světového poháru a Mistrovství světa. Stanislava Preclíková obhajovala prvenství z roku 2017, ze studijních důvodů se však nemohla zúčastnit úvodních dvou závodů. V polovině seriálu deseti závodů figurovala na čtvrtém místě. Závěr byl famózní a se shodným počtem bodů obhájila prvenství se svoji největší konkurentkou Němkou Silvií Steiningerovou. Sedmá skončila Harnachová, osmá Jašková, devátá Skaláková, která se ale zúčastnila pouze dvou závodů.

V kategorii mužů Dobrušku reprezentovali v závodech Světového poháru dva junioři. Skvěle si vedl Dominik Harnach, který v pátém závodě celého seriálu slavil své jubilejní vítězství a celkově ve Světovém poháru 2018 skončil na místě třetím. Baláček, který startoval pouze v šesti závodech, skončil na devatenáctém místě z celkového počtu třiceti bodovaných ze šesti států.

Dařilo se i na Mistrovství světa v německém Lenggries. Odtud si Dobrušští přivezli čtrnáct medailí (7 zlatých, 2 stříbrné a 5 bronzových). V kategorii žen získala Preclíková tři

zlaté a jednu bronzovou medaili. Žákyně Skaláková vybojovala bronz a v juniorech Harnach dvakrát stříbro a dvakrát bronz. V seniorské kategorii dosáhl Bohumil Flégl čtyřikrát na zlato.

Tri Club

Dobrušský Tri Club sdružuje zájemce o jeden z nejnáročnějších sportů, triatlon a disciplíny v něm obsažené. Má 24 řádných a 6 přidružených členů. Předsedou je Jiří Novák, hospodářkou Jana Burýšková a dalšími členy výboru Oldřich Hofman, Václav Rašek a Ladislav Zahradníček.

K nejdůležitějším akcím, které dobrušský Tri Club uspořádal, patří jubilejní 25. ročník desetidílného amatérského cyklistického Dobrušského poháru 2018 - memoriál Martina Hockého, opět za finanční podpory Královéhradeckého kraje - na tyto závody podali v lednu 2018 žádost o poskytnutí finanční podpory z drobného programu Královéhradeckého kraje – pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu „sport pro všechny“ a kraj jim poskytl částku 20.000,- Kč na ceny do Dobrušského poháru 2018. Finančně je podpořilo také město Dobruška.

I v letošním ročníku bylo pro vyzkoušení všestrannosti jezdců zachováno složení závodů 4 – 3 – 3, tedy 4 silniční časovky, 3 závody na horských kolech a 3 závody silniční hromadné. Letos byla také rozšířena kategorie žen, kterou organizátoři rozdělili na kategorii "Ženy" (věk 19-39 let) a kategorii "Ženy masters" (40 let a více). O tom, že se toto složení a celkový výběr závodů, které tvoří celý pohár, závodníkům stále líbí, svědčí stále vysoká účast - celkem se Dobrušského poháru 2018 zúčastnilo ve všech dvanácti kategoriích 272 závodníků a závodnic – bylo to 724 startujících na všech deseti závodech.

Tri Club Dobruška opět převzal záštitu za uspořádání Středečního triatlonového poháru -memoriálu Míly Holcmana, který se konal v rámci Středečního poháru 2018. Tri Club přímo pořádal dva závody z tohoto poháru, Triatlon Opočno, který se konal dne 20. června tradičně na opočenském koupališti. Druhý závod byl finálový závod Duatlon Pohoří, který se konal 25. srpna. Po vyhlášení výsledků závodu proběhlo i slavnostní vyhlášení celkových výsledků Memoriálu Míly Holcmana.

Byly také uspořádány dva běžecké závody – 6. ročník Mělčanského krosu dne 12. května 2018 a již 17. ročník Kounovského krosu dne 16. června. Oba závody byly zařazeny do 30. ročníku Velké ceny východních Čech v běžích. Dobrušští triatlonisté také uspořádali již 13. ročník dětského závodu horských kol v Dobrušce.

K nejlepším sportovcům dobrušského triatlonu v roce 2018 patří:

Kateřina Andršová, která se svou sestrou zdolala extrémní závod Beskydská sedmička za 20 hodin, 25 minut a 29 sekund, uběhla 95 km s převýšením 5470 metrů, což znamenalo 2. místo ve své kategorii. Letošní čas byl navíc o více než 1 hodinu lepší než v loňském ročníku.

Pavel Moravec, který se umístil na celkově 2. místě v Triatlonovém středečním poháru (muži B).

Oldřich Hofman za celkové 1. místo v Triatlonovém memoriálu Míly Holcmana a patří mu také velká pochvala za pořádání závodů MTB, běhů, triatlonu a duatlonu.

Lukáš Štásek za celkové 3. místo v Dobrušském poháru 2018 (kadeti).

Josef Vanta za celkové 1. místo v 30. ročníku "Velké ceny východních Čech v běžích" v kategorii D1, kde se zúčastnil 24 závodů. Za celkově 4. místo v Českém poháru v běžích do vrchu v kategorii Muži C.

Jan Všeticka se svými výkony umístil na celkově 2. místě v Dobrušském poháru 2018 (žáci I), na 2. místě v celkovém hodnocení Triatlonového středečního poháru i středeční Vrchařské ligy. Mimo tyto úspěchy zvítězil na duatlonu v Žamberku a v Pardubickém triatlonu obsadil 3. místo. Za tyto úspěchy si odnesl ocenění z akce "Nejlepších sportovci Dobrušky za rok 2018 " a také ocenění z ankety Nejúspěšnější sportovec Rychnovska roku 2018.

Fotbal

Oddíl kopané SK Dobruška má 130 členů a 150 hráčů, kteří hrají v sedmi mužstvech. Z toho je šest mužstev v krajských soutěžích a jedno v okresním přeboru. Navíc má oddíl ve snaze oživit fotbal v Dobrušce ještě předpřípravku (školičku) s hráči narozenými v letech 2012 a 2013. V mládežnických kategoriích spolupracuje oddíl dlouhodobě s TJ Spartak Opočno jako dvojklubí pod názvem Dobruška/Opočno.

A mužstvo obsadilo v soutěži 2017/18 třetí místo v I. A třídě a postoupilo do krajského přeboru. Po jeho podzimní části je zatím na jedenáctém místě. B mužstvo bylo v okresním přeboru III. třídy rovněž třetí a postoupilo do okresního přeboru II. třídy, kde je po podzimní části na desátém místě.

Starší dorostenci skončili v krajské soutěži na sedmém místě a na podzim jsou na místě čtvrtém. Starší žáci byli na jaře na čtrnáctém místě krajské soutěže a na podzim jsou v této soutěži čtvrtí. Mladší žáci obsadili ve skupině C krajského přeboru třetí místo a postoupili do finále krajského poháru. Starší přípravka skončila druhá ve skupině D krajského přeboru a na podzim je na místě třetím. Mladší přípravka postoupila do krajského poháru. Předpřípravka hraje přátelské zápasy a turnaje.

A mužstvo bylo po podzimní části soutěže 2017/18 na 5. místě 1. A třídy mužů. Jarní část soutěže pod vedením trenéra Miloše Killara byla úspěšná, pouze tři těsné porážky (Broumov 1 : 0, Černilov 2 : 1 a Kratonohy B 3 : 2) a remíza s Týništěm 1 : 1 přinesly zisk 35 bodů a celkové 3. místo s impozantním poměrem branek 101: 42 a počtem bodů 62. To znamená, že poprvé v krajské třídě překročili dobrušští fotbalisté hranici 100 vstřelených branek. K přímému postupu chyběly tři body. Broumov se do krajského přeboru nepřihlásil, což znamenalo postup A mužstva Dobrušky. Na brankách se podíleli: Kořínek 30, Mikušík 20, Čopík 14, Majer 11 a další 10 střelců. Obrana, která dělala největší vrásky trenérům, inkasovala jen 42 branek (průměr 1,4 za zápas), což je nejméně ze všech mužstev I. A třídy. Postup do Krajského přeboru mužů 2018-19 vybojovali: Marek Pěnička, Jaroslav Klofanda, Jan Hazuka, Filip Šotola, Pavel Effenberk, Jiří Effenberk, Šimon Brožek, Daniel Eimann, Martin Eimann, Pavel Krahulec, Jakub Mikušík, Marcel Hájek, Roman Čopík, Jiří Kořínek, Marcel Majer, Lukáš Gerža, Vítězslav Malý, Roman Dědeček, Lukáš Böhm, Lukáš Danč, Lubomír Veverka, Jaroslav Hubáček, Benjamin Bohuňovský a Martin Valášek pod vedením trenéra Miloše Killara. Jeho asistentem byl Lukáš Gerža a vedoucím mužstva Petr Majer. Po výborném vstupu do podzimní části krajského přeboru hráči řadu utkání nezvládli. S přibývajícími koly se navíc začala projevovat jejich nízká trénovanost, u některých pak malé zkušenosti s těžkými zápasy. Závěrečných šest kol se čtyřmi porážkami jen dokreslilo špatný podzimní výkon.

Po podzimní části sezóny 2017-18 mělo B mužstvo na svém kontě 4 vítězství a 5 proher. Na jaře 2018 své první tři zápasy B mužstvo prohrálo, ale následná šňůra šesti vítězných zápasů vyzvedla tým na konečné třetí místo v celkové tabulce se ziskem 30 bodů a skórem 46:42. Toto umístění opravňovalo B mužstvo postoupit z III. do II. třídy okresního přeboru na úkor druhého týmu v pořadí Vamberka B, který nemohl postoupit do vyšší soutěže, protože do ní z 1. B třídy sestoupil Vamberk A. Rozhodnutí postoupit do nejvyšší soutěže okresního přeboru nebylo pro B mužstvo jednoduché, jelikož základ týmu tvoří hráči na sklonku své hráčské fotbalové kariéry. Současné B mužstvo bylo zvyklé hrát III. třídu několik dlouhých let. Protože však před novou sezónou přislíbilo účast v nadcházející šest nových nebo staronových hráčů, rozhodli se hráči B mužstva postoupit do vyšší soutěže. Po přípravném letním období však zbyli z těchto šesti posil pouze dva hráči. Naopak před novou sezónou oslabil B mužstvo nejlepší jarní střelec přestupem do jiného týmu. Po prvních třech kolech v nové soutěži a odstoupení Ohnišova ze soutěže přestoupili z tohoto týmu do B mužstva 4 hráči, z nichž však do zápasů zasáhli jen dva hráči. Celých 14 kol tak museli odehrát většinou skalní hráči týmu. Před novou sezónou přešlo B mužstvo po dlouhých letech

samostatného hospodaření pod křídla fotbalového výboru. B mužstvo mohli tedy doplnit hráči dorostu a širšího kádru A mužstva především v domácích zápasech. Na podzim se 2018 podařilo B mužstvu získat v nové vyšší soutěži pět vítězství při osmi porážkách, a patří mu tak průběžně 10. místo tabulky při pasivním skóre 21:48.

Všichni trenéři mládeže si zasluhují největší dík a absolutorium za zlepšení výsledků a především za udržení a rozšíření hráčského kádru. Největší zlepšení prokázal starší dorost a mladší žáci (pod vedením trenérů Zdenka Zounara, Vladimíra Zrzavého - dorost, Mirka Horáka, Petra Zilvara a Lukáše Lhotského - mladší žáci).

Mimo standardní soutěže uspořádal oddíl dne 18. srpna již desátý ročník Poháru Rampušák pro hráče mladší přípravy narozené v roce 2010 a mladší. Turnaje se zúčastnilo deset mužstev. Vítězem se stalo mužstvo FC Hradec Králové.

Atletika

Oddíl atletiky s celkovým počtem 160 členů (z toho 58 chlapců do 18 let, 80 děvčat do 18 let a 22 dospělých) se účastnil v soutěžích družstev Královéhradeckého kraje (přípravka – dvě družstva dívek a jedno chlapců, mladší žactvo po jednom družstvu dívek i chlapců a družstvo starších žákyň). Nejlepším výsledkem sezóny 2018 bylo druhé místo v krajském přeboru družstva přípravy dívek a sedmé místo družstva mladších žákyň, mimo týmové úspěchy zaznamenal oddíl i bohatou nadílku individuálních úspěchů v podobě krajských přeborníků a nespočet umístění v top 5 Královéhradeckého kraje.

Oddíl atletiky má ke konci roku 2018 vyškoleny 20 trenérů napříč všemi stupni (v roce 2018 proběhlo akreditované školení trenérů atletických přípravků vlastními lektory AO SK Dobruška). Dále oddíl disponuje pěti vyškolenými rozhodčími. Rozhodčí se podíleli jak na organizaci domácích závodů v podobě krajského přeboru přípravků či Štafetového poháru pro základní školy, kterého se zúčastnilo více než 100 dětí z prvního stupně, tak na samotném řízení krajské soutěže přípravků a také jako řídicí soutěže II. ligy mužů nebo společných krajských přeborů dorostenek.

Oddíl uspořádal v roce 2018 pro členy závodních družstev, jako již tradičně, letní soustředění v prostorách městského stadionu (zúčastnilo se cca 40 dětí všech věkových kategorií). Největší akcí, nikoli sportovní, ale investiční se v roce 2018 stala komplexní rekonstrukce atletické dráhy a všech technických sektorů (včetně travnatého fotbalového hřiště), která proběhla od června do prosince 2018). Tato investice proběhla díky financování z dotace MŠMT a města Dobrušky a příjemcem dotace byl SK Dobruška.

Moderní gymnastika

Sportovní klub moderní gymnastiky v Dobrušce existuje již 25 let. V roce 2018 bylo v oddíle přihlášeno a aktivně cvičilo 59 děvčat ve věku 4 - 22 let z Dobrušky a okolí. Předsedkyní oddílu je paní Vlasta Bajarová, která bude od roku 2019 předsedkyní Východočeské oblasti ČSMG.

Gymnastky jsou rozděleny do čtyř skupin podle věku a výkonnosti: nejmladší děvčata navštěvují cvičení přípravy, které je zaměřené na všeobecnou pohybovou přípravu a rozvoj základních gymnastických dovedností. Trénují dvakrát týdně v malé tělocvičně ZŠ Pulická a trenérkou je Jana Martinková. Později přecházejí do tří skupin starších dívek rozdělených dle výkonnosti. Dvě skupiny se dále zaměřují na všeobecnou pohybovou přípravu, rozvoj nových gymnastických dovedností a práci s náčiním – švihadlem, obručí, míčem, stuhou a kužely. Nacvičují povinné sestavy na hudební doprovod pro základní program. Trénují dvakrát týdně s trenérkou Lenkou Faitovou, Katkou Kurzovou a Anitou Melišovou. Čtvrtá skupina je výběrová. Gymnastky se věnují specializovanému tréninku moderní gymnastiky zaměřenému na rozvoj pohybových schopností a kloubní flexibility, práci s náčiním, nácvičku závodních sestav Kombinovaného programu a sestav na různá vystoupení při společenských akcích

pořádaných školou nebo městem Dobruška. Trénují dvakrát týdně ve velké tělocvičně průmyslové školy a jednou týdně mají baletní hodiny v ZŠ Pulická. Trenérkami této skupiny jsou Vlasta Bajerová a Pavla Škraňková, trenérka 1. třídy, vystudovaný obor trenérství na FTVS UK Praha.

Kromě cvičení v tělocvičnách ZŠ Pulická a SPŠel-it, Dobruška pořádá sportovní klub moderní gymnastiky sportovní soustředění. Během jarních prázdnin v Dobrušce a dvě letní soustředění v Krkonoších na Pomezní boudě a v Olešnici v Orlických horách na chatě Juráška. Dvě talentovaná děvčata z našeho oddílu Lucie Smažíková a Magdaléna Petrová o letních prázdninách absolvovala náročné mezinárodní soustředění s ruskými trenérkami.

Během roku 2018 pořádal klub vánoční besídky, Mikulášskou nadílku, ukázkové hodiny, schůzky s rodiči a další sportovně společenské akce. Děvčata vystoupila se společnou skladbou na dětském karnevalu ZŠ Pulická a plese MŠ. Gymnastický oddíl vystoupil v programu ZŠ Pulická pro děti z mateřských škol a rodiče a na vyhodnocení sportovců Rychnovska.

V oddílu pracuje pět rozhodčích, které doprovázejí naše závodnice při závodech a jsou zapojené do hodnocení sportovních výkonů děvčat během celého závodu. Podmínkou možnosti rozhodování závodu je absolvování školení a zkoušek, která probíhají pod hlavičkou Českého svazu moderní gymnastiky. Kvalifikace rozhodčích se neustále aktualizuje, její platnost je závislá na změnách pravidel moderní gymnastiky.

Klub je aktivně zapojen do série závodů Východočeské oblasti v základním a kombinovaném programu. V měsíci květnu pořádá krajský přebor a pohárový závod Dobrušské jaro. Účastní se také pohárových závodů v České republice.

V závodech Východočeské ligy 2018 se na medailových pozicích několikrát umístily Marie Sýkorová, Tereza Krahulcová, Lucie Smažíková, Veronika Faitová a Anita Melišová.

Nejúspěšnější gymnastkou oddílu v roce 2018 je slečna Veronika Faitová, osmnáctiletá studentka gymnázia v Dobrušce. V roce 2018 vyhrála sérii závodů Východočeské ligy, zvítězila na krajském přeboru a reprezentovala Královéhradecký kraj na Mistrovství České republiky v Praze, kde v soutěži družstev obsadila 17. místo. Veronika byla oceněna za své sportovní úspěchy v kategorii jednotlivců.

Ocenění města Dobrušky za rok 2018 v kategoriích trenér, cvičitel, funkcionář okresu Rychnov nad Kněžnou za rok 2018 získala Mgr. Pavla Škraňková, bývalá reprezentantka České republiky v moderní gymnastice, trenérka 1. třídy. Ve Sportovním klubu moderní gymnastiky v Dobrušce se již řadu let věnuje baletní, choreografické a gymnastické přípravě nadějných gymnastek. Největším trenérským úspěchem v loňském roce bylo vítězství její svěřenkyně v krajské soutěži a postup na Mistrovství České republiky.

Badminton

Oddíl badmintonu TJ Sokol Dobruška se v roce 2018 zapojil do sportovního dění před všesokolským sletem. V Dobrušce se konala za podpory ČOS významná sletová soutěž pořádaná u příležitosti XVI. Vsesokolského sletu 2018. Organizátoři přivítali výběry hráčů ze Slovenska, Polska, České republiky a družstvo složené z hráčů organizovaných v ČOS. Slavnostního zahájení se zúčastnili za vedení města Dobrušky starosta Ing. Petr Lžíčař a místostarosta Ing. Petr Poláček, za ČOS Ing. Karel Tomek - člen P OS ČOS v Praze, br. Václav Drašnar - starosta TJ Sokol Dobruška, a Petr Šváb - předseda pořádajícího oddílu. Ve výběru ČOS, který se stal celkovým vítězem, se turnaje zúčastnili hráči prvoligového družstva TJ Sokol Dobruška Lukáš Tlustý, Marek Bureš a Eliška Smejkalová.

Ve čtvrtek 25. ledna 2018 se na velkém sále Společenského centra KINA 70 konal slavnostní večer s vyhlášením Nejlepších sportovců Dobrušky za rok 2017. Mezi odměněnými byly i členky dobrušského oddílu Veronika Kubečková a Šárka Křížková a extraligové družstvo. V pátek 2. února 2018 proběhlo ve velkém sále Pelclova divadla v

Rychnově nad Kněžnou vyhlášení Nejúspěšnějších sportovců Rychnovska za uplynulý rok. I zde byly odměněny hráčky dobrušského oddílu, a to dvojice Šárka Křížková s Petrou Hofmanovou, za úspěšnou reprezentaci na celostátní úrovni.

Na únorovém Mistrovství ČR dospělých Praha 2018 dosáhly největších úspěchů Veronika Kubečková, která obsadila 9. – 16. místo, a dvojice Petra Hofmanová – Šárka Křížková, která obsadila celkové 5. – 8. místo. Na MČR juniorů v Mostě vybojovala Veronika Kubečková bronzovou medaili ve čtyřhře se spoluhráčkou Veronikou Srncovou ze Sokola Židlochovice.

V soutěžním ročníku 2017 – 18 se nedařilo smíšenému družstvu v nejvyšší soutěži – Extralize. Koncem dubna se zúčastnilo baráže o setrvání v nejvyšší soutěži. Dalším účastníkem baráže z extraligy je opět východočeský tým, a to TJ Montas Hradce Králové. Nastala zajímavá situace, kdy do baráže o postup do nejvyšší soutěže postoupila obě dobrušská družstva, neboť „B“ tým se stal vítězem východní skupiny druhé nejvyšší soutěže – 1. ligy. Baráž, která proběhla v hale dobrušské průmyslovky, opět ukázala výkonnostní odstup soutěží první ligy od extraligy. Působnost v nejvyšší soutěži totiž obhájily extraligové týmy Montas Hradec Králové a „A“ družstvo dobrušského Sokola.

Ovšem v dalším průběhu sezony se začalo ukazovat, že udržení družstva v nejvyšší soutěži je pouze „danajským darem“ pro malý a ve srovnání s ostatními ligovými soupeři ne příliš bohatým klubem. A tak došlo v bohaté a ve více než pětadvacetileté historii oddílu k nejsmutnějšímu rozhodnutí. Citujme ze zprávy uveřejněné na webových stránkách: „Po 18 sezónách odehraných v extralize smíšených družstev hráči Dobrušky už nenastoupí v této nejvyšší soutěži v ročníku 2018/19. Vedení oddílu o tomto kroku již uvažovalo v posledních několika letech, nyní ale už nebylo v našich silách extraligovou soutěž v Dobrušce udržet. Zásadní důvody byly dva. Domácí hráči startující v družstvu postupně odrostli, převážily pracovní a rodinné zájmy nad pravidelným tréninkem a novou generaci hráčů schopných nastoupit v extraligových utkáních se nám bohužel nepodařilo vychovat. Tím se dostáváme k druhému důvodu. Finanční náročnost většího počtu hostujících hráčů již přesáhla únosnou mez tak malého oddílu, jakým Dobruška je. Úroveň extraligy neustále stoupá, v silných klubech nastupují kvalitní zahraniční hráči a úspěch v soutěži se čím dál více měří výší vložených financí. Tak jako v jiných sportech, tak i v badmintonu se otevřela možnost hráčům z EU startovat v nejvyšší české soutěži v neomezeném počtu. To si ovšem mohou dovolit jen finančně silné kluby. Dobruška poprvé nastoupila v nejvyšší soutěži v ročníku 2000/01 a hned se nám podařilo vybojovat bronzové medaile. Od té doby jsme tento úspěch zopakovali ještě třikrát. Největšího úspěchu ale dosáhli v ročníku 2007/08, kdy naše družstvo vybojovalo mistrovský titul a zúčastnilo se Europa Cupu v Moskvě.“

O prvním listopadovém víkendu 2018 se rozehrály nejvyšší soutěže smíšených družstev dospělých, extraliga a 1. liga, ročník 2018 – 19. Vzhledem k tomu, že dobrušské družstvo v extralize již nestrartuje, bude oddíl věnovat hlavní pozornost prvoligové soutěži, ve které obhájuje 1. místo z minulé sezóny.

Futsal

Oddíl futsalu s celkovým počtem 24 členů zakončil sezónu 2017/2018 v Krajském přeboru mužů na pátém místě. Aktivně se zapojilo 17 hráčů. Nejlepším střelcem Krajského přeboru byl s 18 vstřelenými brankami vyhlášen dobrušský hráč Marek Brich.

Už po osmadvacáté byl na Městském stadionu Václava Šperla uspořádán Dobrušský pohár ve futsalu. Turnaje se zúčastnilo 48 týmů ze všech koutů naší republiky, včetně jednoho týmu z Polska. Turnaj mužů byl opět v režii dvojčat Drozdových, kteří dovedli tým Golden guns Hradec Králové po druhé za sebou na nejvyšší stupínek. Turnaj žen ovládl tým Antietanol Praha a v Turnaji veteránů se z vítězství radoval Bláža tým Hradec Králové.

Nejlepší sportovci města

Ve velkém sále Společenského centra-Kina 70 se ve čtvrtek 24. ledna uskutečnilo slavnostní vyhlášení nejlepších sportovců Dobrušky za rok 2018. Na galavečeru, který uváděl Honza Dušek, moderátor Rádia Černá hora, byli rovněž oceněni zasloužilí funkcionáři z dobrušských sportovních oddílů a klubů. V doprovodném programu vystoupili zpěváci Karolína Andršová a Tomáš Bartoš.

Nejlepšími sportovci Dobrušky roku 2018 byli v kategorii jednotlivců vyhlášení: Jan Všeticka (Tri Club), Mikolaj Dutkowski, Lenka Stolínová, Martin Janda (Klub orientačního běhu), Gabriela Skaláková, Jan Baláček, Dominik Harnach, Stanislava Preclíková a Bohumil Flegl (Skibob klub), Veronika Faitová (Klub moderní gymnastiky), Veronika Kubečková (badminton), Tomáš Holanec (národní házená), Barbora Frejvaldová, Lukáš Seidl, Ondřej Čáp, Kateřina Hlávková (atletika) a Jan Pochobradský (skialpinismus).

Nejlepšími kolektivy jsou: mladší příprava fotbalistů SK Dobruška a TJ Spartak Opočno, badmintonové B družstvo dospělých TJ Sokol Dobruška, družstvo dorostenců národní házené TJ Sokol Dobruška, příprava a mladší žákyně oddílu atletiky SK Dobruška, družstva florbalistek 6. a 7. tříd Školního sportovního klubu Bodlinka ZŠ Františka Kupky Dobruška a juniorky Klubu vodáků Dobruška.

V kategorii trenérů, cvičitelů a funkcionářů byli oceněni Ladislav Kubec (turistika), Josef Konečný (Klub běžkařů), Karel Baláček (Skibob klub), Jaroslav Macek a Miloš Killar (oddíl fotbalu SK Dobruška), Pavla Škraňková (Klub moderní gymnastiky), Eva Pacinové (oddíl atletiky SK Dobruška), Eva Kárníková (Klub vodáků) a Milan Dubský (oddíl národní házené TJ Sokol Dobruška).

9. Zajímavosti ze života a minulosti města

Zemřel Vincent Zonták

Dne 29. října zemřel bývalého dobrušský farář a děkana P. ThLic. PhDr. Vincent Zonták, CM (*12. ledna 1950). Na kněze byl vysvěcen 6. června 1976 v Bratislavě. V našem městě působil od roku 2000 (s výjimkou let 2003 až 2006, kdy absolvoval misi i v Albánii) do roku 2014. Poté byl v Římě a v roce 2016 se vrátil na Slovensko. Poslední rozloučení s Vincentem Zontákem se uskutečnilo v kostele sv. Vincenta de Paul v Bratislavě v sobotu 3. listopadu.

Přes mnoho povinností, které vyplývaly z jeho úřadu, si všichni, kdo ho znali, pamatují jeho lidskost, dobrosrdečnost a pohostinnost. Důsledně a s otevřeným srdcem naplňoval poslání hlásat chudým evangelium, nejen slovem, ale i skutkem. Takový zůstane jeho odkaz i ve vzpomínkách.

S vděčností si ho budou připomínat nejen farníci a občané Dobrušky, ale i širokého obvodu, o který se staral: z Dobrého, Bílého Újezda, Opočna, Přepych, Pohoří, Osečnice, Hrošky a dalších obcí, kde působil. Posledního rozloučení, které se konalo 3. listopadu v Bratislavě, se zúčastnila i výprava z dobrušské farnosti.

Odešel František Veverka

V říjnu se zcela zaplnila smuteční obřadní síň přáteli a kamarády, kteří se přišli naposledy rozloučit s Františkem Veverkou. Ředitel Dětského domova v Sedloňově, učitel dramatické výchovy a vynikající ochotnický herec, odešel po dlouhé těžké nemoci.

Měl vzácnou vlastnost, že kolem sebe dokázal vždycky šířit jen dobrou náladu. Dokázal tak ve svém okolí probouzet hřejivý pocit radosti. Dobrušští ochotníci ho dobře znali jako člověka, který nejen, že nezkazil žádnou legraci, ale byl také vynikajícím hercem. Je dobře, že si ho budeme moci připomínat alespoň ve filmových záběrech třeba z jeho asi nejslavnějších rolí v muzikálu Noc na Karlštejně a zejména v jeho životním „majstrštyku“ –

titulní roli ve hře Limonádový Joe. Pamětníci si ale také jistě vzpomenou na Františkovo první dobrušské vystoupení v roli polárníka Berana v cimrmanovské hře Dobytí severního pólu. Těch her a rolí byla ještě celá řada a každý, kdo v nich měl tu možnost s Františkem hrát, si je jistě připomene.

Ale František nebyl jen vynikajícím ochotníkem. Připravoval také další generace ochotnických herců jako učitel dobrušské ZUŠ. Pěstoval v dětech lásku k divadlu, k českému jazyku a českým tradicím. Jako učitel a ředitel se staral také o ty nejzranitelnější děti v Dětském domově v Sedloňově. I této jeho práce „strýčka ředitele“ bylo na posledním rozloučení vzpomenu.

Významné dobrušské stavby od dob první republiky do současnosti

Za první republiky:

1. 1919 a další léta – elektrizace Dobrušky a okolních obcí
2. 1927 – sokolovna
3. 1932 – čtvrť rodinných domků Poříčí
4. 1932 – Osvětový dům v Solnické ulici (postaven nákladem spořitelny)
5. 1933 – Občanské záložna (čp. 11)
6. 1934 – kartonážka fy Kosař v Křovické ulici
7. 1936 – Husův sbor a kolumbárium
8. 1936 – škola v Pulicích
9. 1937 – kasárna
10. 1939 – Městská spořitelna (Česká spořitelna)
11. 1939 – průmyslovka
12. Bez přesného data – rodinné domky v Jiráskově čtvrti
13. Bez přesného data – rodinné domky Na Příčnici

Za tzv. protektorátu:

1. 1940 – pošta
2. 1941 – hřbitov v Pulicích

1945 – 1990:

1. 1946 – sídliště v Javorové ulici
2. 1948 – rodinné domky v ulici 1. máje
3. 1950 – sídliště v Mírové ulici
4. 1957 – teplárna
5. 1953 – sídliště v Solnické ulici (zahájení)
6. 1954 – domy v ulici Čs. armády
7. 1958 – gymnázium
8. 1958 – Okresní správa silnic (u stadionu)
9. 1959 – Okresní národní výbor (Univerzita Karlova)
10. 1963 – všesportovní stadion
11. 1964 – jesle
12. 1967 – obchvat Rychnov nad Kněžnou – Náchod a most v Křovicích
13. 1969 – asanace Budína a výstavba nových domů
14. 1969 – Kino 70
15. 1970 – zahájena výstavba sídliště rodinných domků Belveder
16. 1971 – nový most na Poříčí
17. 1973 – požární zbrojnice
18. 1974 – tělocvična u průmyslovky
19. 1974 – sídliště Za Univerzitou
20. 1976 – silo
21. 1978 – jesle a mateřská škola Za Univerzitou

22. 1981 – krytý bazén
23. 1982 – družstevní bytové domy na Šubertově náměstí
24. 1982 – areál zdraví na Cháborách
25. 1984 – čistička odpadních vod
26. 1984 – motorest v Loučkách
27. 1985 – základní škola v Pulické ulici
28. 1985 – učiliště
29. 1986 – vodojem na Chlumu
30. 1986 – nová teplárna
31. 1988 – nová budova telekomunikací
32. 1988 – nová poliklinika
33. 1990 – sídliště v Laichterově, Domašínské a Orlické ulici

Po roce 1990 (bez přesných dat):

1. Revitalizace domů na náměstí F. L. Věka
2. Tělocvična ZŠ Františka Kupky
3. Venkovní bazén
4. Rekonstrukce školy v Pulicích
5. Rekonstrukce ZŠ Fr. Kupky
6. Rekonstrukce a přístavba ZŠ Pulická
7. Rekonstrukce ZŠ Opočenská
8. Revitalizace Šubertova náměstí
9. Sídliště rodinných domků Belveder
10. Rekonstrukce Kina 70
11. Rekonstrukce synagogy
12. Rekonstrukce muzea
13. Revitalizace sídliště
14. Silniční obchvat k Opočnu
15. Supermarket Penny
16. Benzinové a LPG čerpadlo u jatek
17. Rekonstrukce chodníků v historickém jádru města a dalších ulicích
18. Rekonstrukce Pulické ulice
19. Obnovení pivovaru

Sté výročí dobrušského „nepravého převratu“

Svátek měla Eliška a byl šestý den v týdnu, tedy sobota, a kalendář hlásal, že je 5. října roku 1918. Velká, čtyři roky trvající válka postupně dodýchávala a s ní měla na kahanu celá rakousko-uherská monarchie. Lidé se už těšili na poslední vydechnutí obou a na první nadechnutí mírové, v samostatném svobodném státě.

Běžný život nicméně krácel dále ve svých zajetých kolejích a nic nového nebylo ani na dobrušské poště, která tehdy stávala na dnešním Šubertově náměstí v čp. 45, kde se dnes nachází vlastivědné muzeum. Že je zde pošta, poznalo se jednak podle rakousko-uherského znaku u vchodu, jednak podle telegrafických antén na střeše.

Provoz poštovního úřadu byl v sobotu stejně plynulý jako v jiné dny, neboť sobota byla dnem pracovním. Jedinou výjimkou bylo, že nebyl osobně přítomen pan poštovník Václav Malý a poštovní agendu vyřizovala slečna Marta Šaršounová. Přijímala a vydávala balíky, dopisy, peníze – a telegramy. A v nich, respektive v jednom z nich se skrýval spouštěcí mechanismus události, která vešla do místní historie jak „nepravý převrat“.

Pan poštovník byl totiž členem Maffie. To slovo mělo tehdy úplně jiný význam než dnes a skrývala se za ním protirakouská odbojová organizace převážně zpravodajského

charakteru. Její členové byli pochopitelně o nejdůležitějších věcech informováni a v případě pana Václava Malého se tak stalo telegramem.

Jaké bylo jeho přesné znění, nevíme, protože se nedochoval. Pravděpodobně obsahoval informaci o přijetí mírových podmínek amerického prezidenta Wilsona rakousko-uherskou vládou a panovníkem, kterým se po smrti Františka Josefa I. stal Karel, svého čísla rovněž první, ale, což netušil, i poslední.

Pan poštovník nebyl přítomen, a tak telegram převzala slečna Šaršounová. Pochopitelně, že si jej přečetla, a jeho obsah jí vzal dech. Listovní tajemství, nelistovní tajemství, ta zpráva byla tak ohromující a výbušná, že si ji nemohla nechat pro sebe. A tak se dal do pohybu mechanismus, který je nazýván šeptanou propagandou, šuškanou a ještě dalšími nejrůznějšími jmény, ale patří k jedněm z neúčinnějších při šíření informací. Kromě toho byl v tomto případě ještě okořeněn a vylepšen o princip hry na tichou poštu, což jeho účinek ještě znásobilo.

Novina, sdělující v konečné formulaci, že skončila válka a máme samostatný stát, se po městě šířila doslova rychlostí blesku. Netrvalo dlouho, lidé se začali shlukovat na náměstí a v přilehlé Kostelní ulici, na domech se objevily červenobílé prapory a s nezvyklým kvapem se dali dohromady i muzikanti.

Za jejich veselého hudebního doprovodu šli lidé v průvodu ulicemi a náměstími. Hudbu přerušil svým projevem jen pan Karel Krauser, který všem sděloval, co vlastně již věděli, že máme samostatnost a nenáviděná válka definitivně skončila. Jásající dav osvobodil (zřejmě za aktivního přispění některého z místních strážníků) vojenské dezertéry, kteří byli vězněni pod radnicí, a spolu s nimi pokračoval v bujarých oslavách.

Nikomu nevadilo ani nevládné počasí, ani bláto, kterým se občas museli brodit. Ta sláva stála za to a skončila až v pozdních večerních či nočních hodinách v bujarém slavení v místních hostincích.

Vystřízlivění fyzické i duševní přišlo až druhý den, kdy Dobrušští zjistili, že samostatná republika byla vyhlášena jenom v jejich městě a že to byli zase jenom oni, kdo prohlásili válku za skončenou. Protože se vždycky najde nějaký dobrodinec, který spěchá, aby o žádanou informaci obohatil nadřízené úřady, našel se zřejmě i tentokrát. Anebo možná, že ani ne, protože taková sláva se nedala utajit ani v okolí. Pravděpodobně dokonce je, že úřady čerpaly informace ze zpráv, které byly otisknuty v některých německých časopisech. České netiskly o této záležitosti nic. Okresní páni z toho byli zřejmě zmatení, protože něco takového vyznívalo dosti absurdně, a tak pro jistotu zavedli formální vyšetřování. Asi nebylo vedeno moc důsledně a nakonec zahynulo na úbytě, protože se skutečným vyhlášením Československé republiky ztratilo svůj smysl úplně.

Následující dny probíhaly v Dobrušce opět v poklidu, ale v očekávání. Ale 28. října, kdy do města dorazily telefonické zprávy o událostech v Praze a o skutečném vyhlášení samostatného státu, nastal opět čilý ruch. Město se odělo do slavnostního a následující den, 29. října, prošel ulicemi slavnostní průvod s hudbou a samostatnost se slavila znovu. Na Velkém náměstí (dnes náměstí F. L. Věka) přečetl pan lékárník Žižka první československý zákon, slova se ujal i Karel Krauser a za dělnictvo Václav Honěl. Povedla se tedy i repríza.

Kupodivu zřejmě celá záležitost upadla do polovičnického zapomnění, protože po celou dobu první republiky nebyla připomínána, natož pak nějakým způsobem oslavována. Dobrušští ukázněně slavili vznik republiky 28. října s příslušnými doprovodnými akcemi a na své ojedinelé vystoupení takřka pozapomněli, nebo je uváděli jenom jako jakousi kuriozitu.

Doby, které po skončení první republiky následovaly, nebyly slavení výročí jejího vzniku nakloněny vůbec. Za nacistické okupace byl 28. říjen oficiálně tabuizován, přesto však v národě velmi silně připomínán, zejména na počátku. Tvrdé nacistické represe však pro příští léta tento den z veřejných vzpomínek vytlačily. Komunistický režim den vyhlášení samostatného státu raději rovnou nahradil Dnem znárodnění a ve školních učebnicích jej

připomínal pod heslem „*bez Velké říjnové socialistické revoluce v Rusku by nebylo samostatného Československa*“.

K obratu začalo docházet až v letech šedesátých v souvislosti s celkovým uvolněním společenské a politické situace. Oslavy, které byly připravovány k padesátému výročí vzniku republiky, však zhatil vpád vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968 a následná okupace naší země. Připomínat samostatnost a první republiku opět nebylo v módě, i když se již nepodařilo tuto událost úplně vymýtit z paměti ani ze školního vyučování.

V tomto roce se stalo aktuálním i vzpomínání na předčasné vyhlášení samostatnosti v Dobrušce. Pro říjnové číslo *Kulturního kalendáře Dobruška* v roce 1968 připravil tehdejší ředitel muzea Dr. Ladislav Hladký několik příspěvků, které tuto na událost vzpomínaly, nebo ji připomínaly. Šlo o úryvky z městské kroniky psané Františkem Pišlem, vzpomínku Anny Kupkové a úryvek z Poláckových *Hráčů*. Protože se však fakta, uváděná v jednotlivých příspěvcích, lišila, vyzval v tomto čísle Dr. Hladký veřejnost, aby přispěla s materiály, zejména písemnými, které by pomohly osvětlit zejména datum, kdy k předčasnému vyhlášení samostatnosti došlo.

A tak vyšel na svět velmi podrobný a pečlivě vedený Vaňkův deník, který lze považovat za autentický a průkazný pramen. Zde je nad jakoukoli pochybnost uvedeno datum 5. října 1918 jako den, kdy dobrušská „předčasná revoluce“ proběhla. Celý úryvek byl zveřejněn již v následujícím listopadovém čísle *Kulturního kalendáře*. S odstupem několika desetiletí, v roce 2005, byly pak velmi obsáhlé Vaňkovy deníky zapůjčeny jeho dědici k naskenování dobrušskému vlastivědnému muzeu.

Rok 2018 byl rokem stého výročí vzniku samostatného československého (nyní českého) státu. Oslav tohoto výročí a vzpomínek na ně byly, řečeno slovy spisovatel Karla Poláčka, *plné čítánky, časopisy i slavnostní řeči*. My bychom dodali ještě i televizi, rozhlas a internet. Bylo by však dobré nezapomenout při této slávě ani to, že to bylo právě město pod Orlickými horami, které se může pochlubit událostí naprosto výjimečnou a ojedinělou – vyhlášením konce války a samostatnosti již 5. října 1918, tedy o více než tři týdny dříve, než se tomu stalo oficiálně v celé naší vlasti.